

ПОЛИТИКНИ

Немачка 2,50 DEM, Француска 4,50 FRF, САД 1,25 USD,
Швајцарска 1,80 CHF, Шведска 10,00 SEK, Норвешка 11,00 NOK,
Данска 11,50 DKK, Аустрија 13,00 ATS, Грчка 200 GRD

ЗАБАВНИК

3. VIII 1990. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА LII • 13 ДИН. • БРОЈ 2014

BARBAROSSA

ОДИСЕЈА

МРТВОГ ЦАРА

СТРИП: БЕРНАРД ПРИНЦ

Фирма

Веровати или не!

ДРЖАВНИК КОГА ЈЕ ЧУВАО МИШ

ВИНСТОН ЧЕРЧИЛ, БРИТАНСКИ ПРЕМИЈЕР, У ТОКУ II СВЕТСКОГ РАТА ДОБИЈАО ЈЕ НА ПОКЛОН ЦИГАРЕ ИЗ СВИХ КРАЈЕВА СВЕТА. ДА БИ ЊЕГОВИ ЧУВАРИ БИЛИ СИГУРНИ ДА У ЊИМА НЕМА ОТРОВА, СИТНИЛИ СУ УЗОРКЕ ДУБАНА И УБРИЗГАВАЛИ ИХ МИШЕВИМА.

ПУТНИЦИМА ПОШТАНСКИХ КОЧИЈА

КОЈИ СУ ПЕДЕСЕТИХ ГОДИНА ПРОШЛОГ ВЕКА ПУТОВАЛИ АМЕРИКОМ, БИЛО ЈЕ ЗАБРАЊЕНО ДА ПУШЕ ЈАК ДУБАН, САВЕТОВАНО ИМ ЈЕ ДА НЕ ПЛУЈУ КРОЗ ПРОЗОР СА ОНЕ СТРАНЕ СА КОЈЕ ДУВА ВЕТАР И ДА НЕ РАЗГОВАРАЈУ О ПОЛИТИЦИ.

Франц Јозеф Хајдн

/1732. - 1809./
ТВРДИО ЈЕ ДА НИЈЕ БИО У СТАЊУ ДА КОМПОНУЈЕ БЕЗ ПРСТЕНА КОЈИ МУ ЈЕ ПОКЛОНИО ПРУСКИ КРАЉ ФРИДРИХ ВЕЛИКИ /1740-1786/.

РАТНИ БРОДОВИ

ПЛОВИЛИ СУ НА ЈЕДРА ОД 1550 - 1850. - УКУПНО 300 ГОДИНА.

БЕРАЦИ ГРОЖЂА

У ВИНОГРАДИМА У БУРГУНДИЈИ /ФРАНЦУСКА/, У 15. ВЕКУ, РАДИЛИ СУ ПО 13 ЧАСОВА ДНЕВНО, А ПОЧИЊАЛИ СУ ЗОРОМ У 5. АКО БИ СЛУЧАЈНО ПОСУСТАЛИ У ТОКУ РАДА, ДНЕВНИЦА ИМ НИЈЕ ИСПЛАЊИВАНА.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА

●●● шимпанза Типо, љубимац деце и одраслих посетилаца зоолошког врта у Рио де Жанеиру, кандидован је за посланика у Градском већу, а за овај високи положај предложила га је група духовитих новинара. Типо, истина, није прошао на избо-

рима, али је постао још популарнији: само за недељу дана уочи избора, зоо врт је посетило више од 4.000 људи.

●●● парадајз из којих је уклоњен фермент, од којег се при сазревању размекшавају

зидови мембрана хелија, остаје далеко дуже свеж после брања - открили су амерички истраживачи.

●●● Белгија је била прва земља која је 1890. увела у своју армију војне бицикле.

●●● од 1850. до 1914. године Европу је напустило

преко 50 милиона становника који су се уселили у САД, Канаду, Аустралију и Јужну Америку и својом огромном енергијом у борби за бољи живот умногоме допринели напретку својих нових домовина.

●●● вавилонски цар Хамураби имао је једно једино

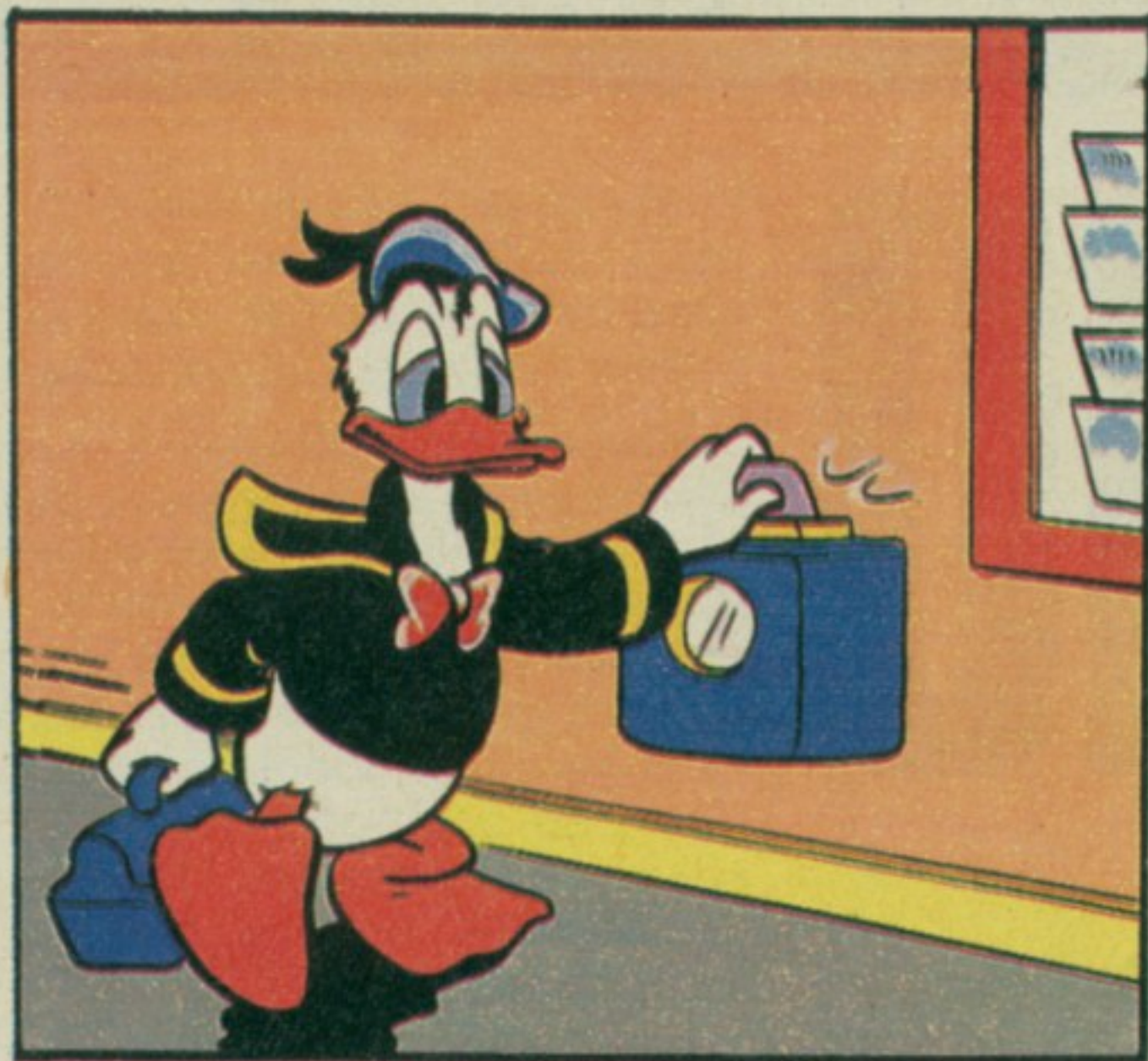
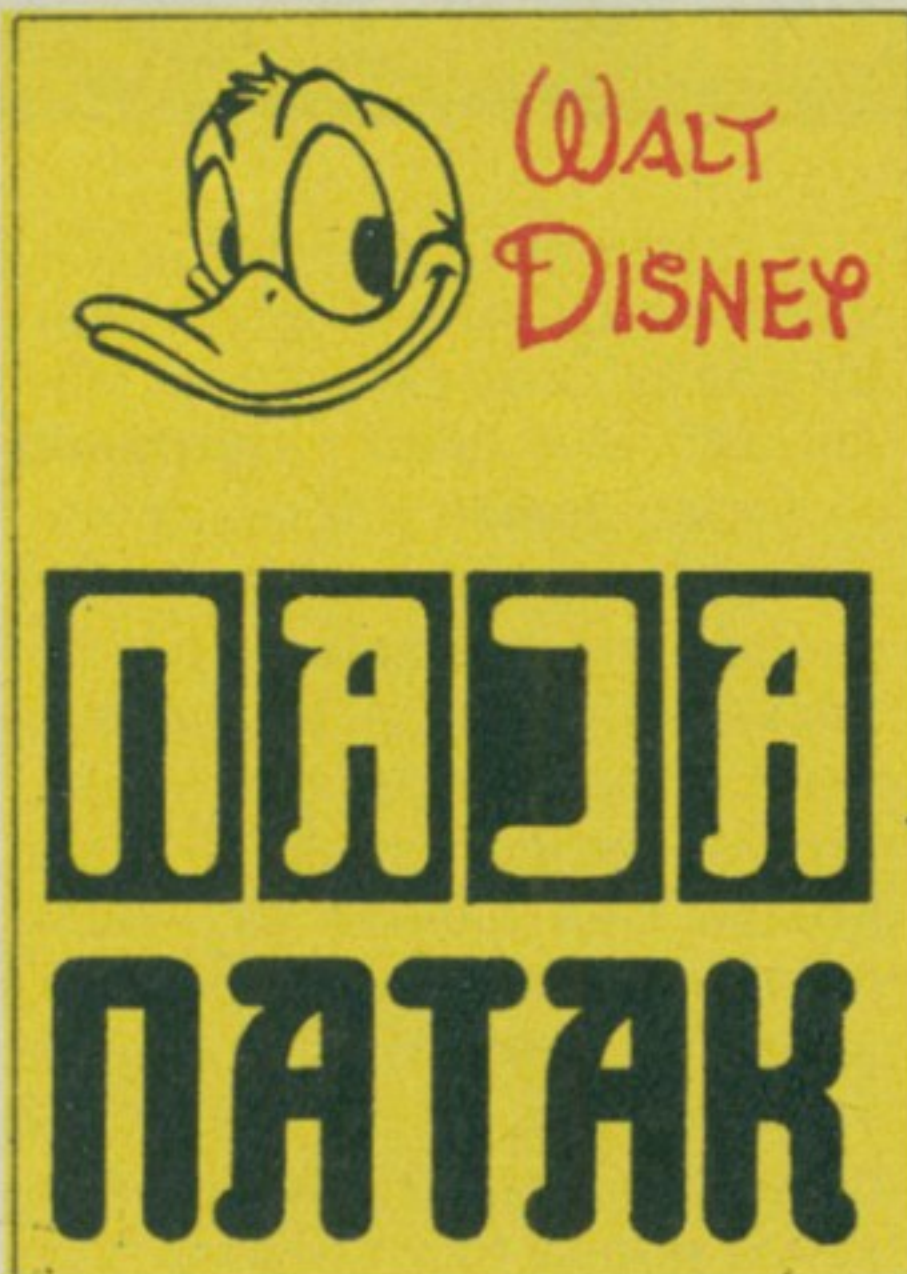
правило о томе шта значи добро сазидана кућа и шта чека оног ко не обави добро

посао: „Ако се сазидана кућа сруши и убије неког од старара, градитељ има бити кажњен путем одрубљивања главе”.

●●● америчка компанија „Тим Кардс” штампала је ласерским зрацима најновије илепно издање Библије, микроскопски ситним словима и на нарочитој пластичној картици која може да стане на длан. Необична Библија кошта само пет долара, али да би могла да се прочита потребан је микроскоп од 45 долара који увећичава сто пута и ради на батерије.

Илустровао: Горан Марковић

СИРАНО ЈЕ ИМАО НОС...

**Неустрашиви јунак, велики кавга-
ција и славни песник прославио
се и као визионар. Наслутио је
ствари које су у његово време би-
ле чиста фантастика**

Пре извесног времена у италијанском градићу Азоли, провинција Мантова, осамнаестогодишњег Луиђија пробудио је из сна неки глас који је позивао у помоћ. Поспани младић с напором се дигао из кревета, отишао у дневну собу и стао да послуша... Али, више се ништа није чуло и није му преостало друго него да се врати у кревет. Управо у том тренутку зачуо се ужасан тресак и ломљава којом су потресали целу кућу: срушио се читав плафон у његовој спаваћој соби! („La Parapsycologia" Della Valle Editore, Torino)

Мува и топовско ђуле

Ако нека особа сања своју смрт, нема начина да сазна да ли је то упозорење лажно. Обично му не придаје нарочити значај, или се бар нада да ће је та судбина мимоићи. Али, не понашају се сви исто. Једне ноћи, јула 1750, Роберт Морис, амерички трговац и отац Роберта Мориса, познатог банкара и потписника Декларације о независности, сањао је да га је усмртило топовско ђуле и то приликом посете једном ратном броду. Овај сан га је толико узнемирио да више није хтео да чује за бродове и пловидбу.

Међутим, догодило се да је ипак морао да се укрца на један ратни брод, али то је учинио тек пошто му је капетан обећао да ће уобичајени по-

здравни плотун бити испален кад се он нађе на копну.

Док је Морис био у чамцу којим се враћао на обалу, капетану је слетела мува на нос и замахнуо је руком да је отера. Тобције су овај његов гест схватиле као знак за паљбу и одјекнули су пуцњи... Морисов сан се остварио. („Journal of the American Society for Psychical Research", април 1970)

Проклетство или само судбина

Кенет Мекензи живео је у Шкотској у 17. веку. Био је видовњак и прорицао је судбину гледајући кроз један шупаљ бели камен. Забележено је да је прорекао крваву битку код Калодена и отварање Калидонског канала. Али, оно што је Мекензију донело славу, без сумње, јесте судбина Сифортових.

Прича о овој племићкој породици почиње 1660. године када је гроф Сифорт напустио свој замак и жену у Брону и отпутовао за Париз. Пролазило је време, а гроф се није враћао кући. Једне вечери, на забави коју је приредила супруга Изабела, био је присутан и Мекензи. Домаћица је замолила видовњака да погледа у свој камен и каже јој шта то ради њен супруг у Паризу. Мекензи је извадио камен и почео грохотом да се смеје, али је одбијао да каже шта види. Учинио је то тек на

Изабелино наваљивање и пред свим гостима изјавио како се њен супруг лудо забавља у друштву лепих дама.

Изабела је побеснела, верујући да јој се видовњак руга и наредила да га затворе. Причало се да је Мекензи одмах обешен, али и да је спаљен у бурету са смолом. Једно је сигурно: пре него што је доживео злу коб, Кенет Мекензи је прорекао судбину Сифортових која је звучала као проклетство.

Рекао је да ће лоза Сифортових на трагичан начин

У следећих сто година Сифортови су имали променљиву срећу: добијали су и губили, што је и било разумљиво за бурно време у коме су живели, па су на видовњака и његово предвиђање сви заборавили. А онда је последњи Сифорт, лорд по титули, добио четири сина и шест кћери. Сви синови су имали понеку ману и умрли су рано, један за другим. За њима је умро и отац, 1815, када се и лоза Сифортових угасила. Мекензи је све то у танчине прорекао, чак је погодио и имена

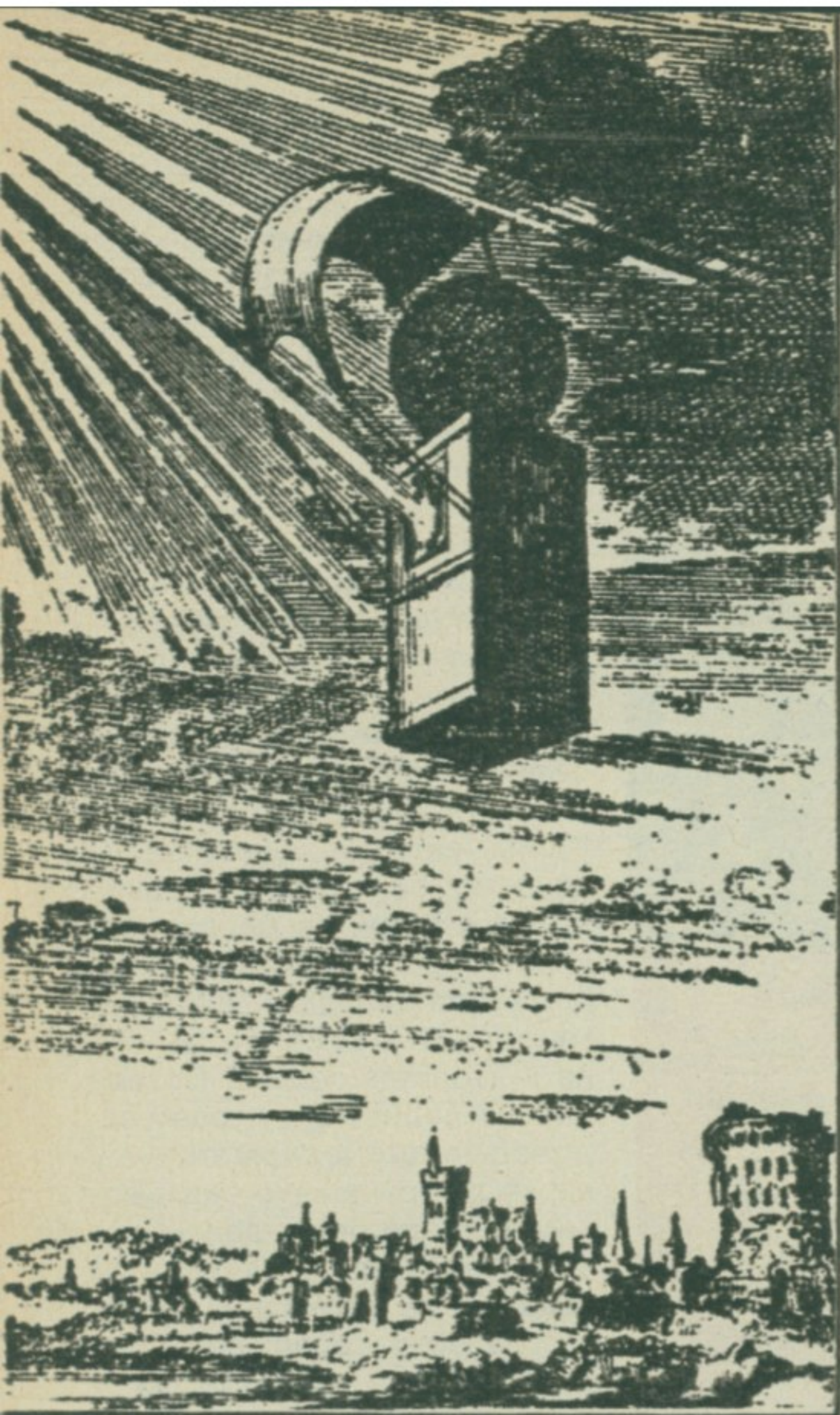

Сцена из Поове приче страве која се догодила у стварном животу

да се угаси и то веома брзо... Да ће последњи Сифорт бити глувонем, да ће имати четири сина и да ће сви имати понеку већу телесну ману... Да ће сви умрети рано и да ће њихова земља прећи у руке неке младе жене која ће стићи са Далеког истока с белом капицом на глави. Пре него што ће издахнути видовњак је још рекао да ће та жена бити крива за смрт своје сестре...

двојице синова... Остварио се први део пророчанства.

Најстарија лордова кћи Мери Елизабет била је удата за адмирала Семјуела Худа који је умро у Индији, негде у исто време кад и лорд Сифорт. Мери се тако вратила са Далеког истока у Енглеску, с белом капицом какву су традиционално носиле удовице и наследила очево имање, што је Мекензи такође предвидео.

Овако је Сирано де Бержерак замишљао свемирски брод (лево) и човека како лети помоћу специјалног појаса (десно)

Неколико година касније Мери је кренула са својом младом сестром у шетњу кочијом. Она је држала дизгине када се коњ изненада узнемирио... Кочија се преврнула и – млађа сестра је умрла од

задобијених повреда! (J. G. Lockhart: „Curses, Lucks and Talismans“)

Емануел Сведенборг (1688 – 1772) био је шведски научник и теолог, познат и по својој видовитости. Пример који

то најбоље илуструје забележио је чувени немачки филозоф Имануел Кант:

Кантов пријатељ и – пожар

Било је то 19. јула 1759. у Гетеборгу, око четири по подне. Сведенборг се управо вратио с пута по Енглеској. Седео је са пријатељима када је изненада осетио чудну узнемиреност. Извинио се присутнима и изашао да проше-та... Убрзо се вратио и рекао им да је у својој визији видео страховит пожар, око 500 километара далеко од Гетеборга. Узнемиреност га је држала све до осам увече, а онда се изненада опусто и обавестио присутне да је стихија савладана...

Два дана касније у Гетеборг је стигао гласник с вешћу о пожару и потврдио Сведенборгову визију у свим појединостима. („The Unexplained: Mysteries of Mind Space and Time“, књига 1)

Ало, ало – у 17. веку!

За француског књижевника Сирана де Бержерака, који ће остати запамћен по свом носу, могли бисмо рећи и да је претеча научне фантастике, па и пророк. У два научнофантастична романа, на тему других светова, Сирано је, само неколико година пошто се Галилео нашао пред судом ин-

квизиције, писао о кретању Земље и других планета, као и о гравитационом пољу Месеца. Ту помиње чак и вишеструке могућности интерпланетарних летова, од којих је једно на ракетни погон. Тврди, чак, триста година пре Деникена, да су божанства која се помињу у митологијама сваког народа, у ствари, путници из свемира... Описује данас важеће технологије везане за Месец, апарате помоћу којих се прислушкују и снимају разговори, па чак и неке циновске лампе које ноћ на Месецу чине светлијом од дана.

Нико још није превазишао Сирану у његовом визионарству везаном за проналаске електричних и електронских уређаја: телефона, магнетфона и слично. Данас би на том пољу имао бројне конкуренте, али треба имати у виду да је он живео између 1619. и 1655. године!

Јадни Ричард Паркер

Године 1838. Едгар Алан По, северноамерички песник и приповедач, објавио је причу страве под називом „Авантуре Артура Гордона Пима“. Ту се говори о тројици преживелих бродоломника који су, изгладнели, коцком одлучили да убију и поједу свог друга Ричарда Паркера.

Године 1884. тројица бродоломника доживела су исту судбину као и јунаци Поовог романа. Несрећник на кога је пала коцка звао се Ричард Паркер!

Писмо с црним печатом

Добро је познато да је атентат на аустријског престолонаследника Франца Фердинанда у Сарајеву 28. јуна 1914. означио почетак Првог светског рата. Међутим, мало ко зна да је бискуп Јозеф Лени, бивши учитељ Фердинанда, предвидео овај догађај.

„Сањао сам“, пише он, „како прилазим радном столу да бих прегледао приспелу пошту. Одмах ми је пало у очи писмо с црним рубом и црним печатом који је представљао грб престолонаследника. У њему је стајало: **Драги др Лени, желим да вас обавестим да смо моја супруга и ја постали жртве политичког атентата. Молите се за нас. Сарајево, 28. јуна, 3 часа и 15 минута.** Кад сам се пробудио било је тачно 3.15 ујутро. Кренуо сам ка радном столу да забележим оно што сам сањао... А у 3.30 добио сам телеграм којим су ме обавештавали о атентату.“ (Keith Ellis: „Prediction and Prophecy“)

С. И.

ЈЕЗЕРО НЕКОГ ДРУГОГ ВРЕМЕНА

Неколико веома учених људи, посебно заинтересованих за ову област, тврди да је будућност део садашњости, односно да је скривена у садашњем времену. О томе су највише писали и прављали Џералд Дитрих Васерман, физичар и математичар са енглеског универзитета Дарем, затим филозоф и математичар Готфрид фон Лајбниц и Адриан Добс, математичар и физичар са универзитета Кембриџ. Задржаћемо се на тумачењу овог трећег...

По њему, догађаји који се одигравају у садашњости остављају могућност промене на нивоу који нам је недоступан и где се ствара једна димензија времена – нешто што он назива психотроничним таласом, а што би упрошћено било могућност неког новог догађаја. Изузетно осетљиве особе, каже он, могу својим можданим неуронима да ухвате ове сигнале и да их протумаче.

Да би ово било још јасније, Добс објашњава на следећи начин: Замислите једно језерце где је с једне обале на другу кренуо брод. На бочној обали стоји један човечуљак који уопште не може да види брод већ само таласе које он ствара. А они до њега стижу заједно са свим што може да се нађе на воденој површини: трава, лишће, отпаци од дрвета и слично. Предмети које таласи носе, на свој начин ремете приказ наилазке таласа који је човечуљку доступан у свим својим појединостима. Посматрајући га, он ствара слику предмета који је произвео те таласе и може, чак, да процени кад ће они стићи до обале...

У овој метафори брод представља неки догађај у времену. Његова пловидба преко језера један је од могућих путева, а представља и димензију времена у коме се све одиграва. Само језеро је нова димензија времена с „другим догађајима“. Таласи које брод ствара су Добсови „психотронични таласи“, а човечуљак је, наравно, неуронски апарат (мозак) који ове таласе претвара у предвиђање.

Да је све ово чиста претпоставка, нема сумње. Још је немогуће замислити неуронски апарат који може да региструје поменуте таласе и разликује их од неког сасвим одређеног догађаја у вртлогу збивања око нас. Осим тога, намеће се логичан закључак да Добсови таласи морају да буду све бројнији што је догађај из будућности даљи, а тиме и читав проблем још сложенији.

ЗБОГ ДЛАКЕ ИЗ ПРОРОКОВЕ БРАДЕ?

Обрачун на крову света

Познати алпиниста и још познатији новинар Гален Роуел боравио је у Балтистану где на висини од преко 6.000 метара војници чешће страдају од ниских температура које зими падну и до минус 60°C него од метака противника – Индијаца који цвокоћу с друге стране ватрене линије

Старац у широкој платненој блузи трчка за упрегнутим говечетом без кога овде нема живота. Балтистанци га зову „дзо“, а добијено је укрштањем краве и јака. Мој пријатељ Ша Џехан и ја, једва га сужијемо. Сув као трска, опаљен сунцем и смежуран. Само очи које светлуцају иза дебелих стакала наочара говоре да није обичан сељак.

– Вазир Гулхам Махди – представља га Џехан – историчар, један од наших ретких школованих људи. Био је и посланик у пакистанском Парламенту. – Снебивајући се због ових простодушних похвала стари на беспрекорном енглеском објашњава да је његова диплома „чудо“ само зато што је Балтистан мала и заостала земља. Позива нас да седнемо на траву задовољан што једном странцу може да прича како више воли да остари овде, далеко од канцеларије и књига и руком показује на свој свет: сунце на заласку обасјава smaragdnozelena поља јечма у близини, а у даљини џиновски снежни врхови.

То је његова домовина – Балтистан, спорна територија на крајњем северу Пакистана, оаза од 25.000 квадратних

У хималајским кућама нема оцака јер нема ни дрвета. Деца се греју око удубљења на поду, на ватри од сушене балеге дзоа.

У Балтистану је обрађено само 1 одсто земљишта! Људи живе од оног што зараде на привременом раду у арапским земљама, као водичи и носачи у хималајским експедицијама. То је опасан посао и само за време нашег боравка у селу Асколи, које је последња етапа пре успона на К2, погинуло је пет носача.

Групни портрет једне велике балтистанске породице у кули Капалу.

километара и 224.000 становника, на којој су разне цивилизације оставиле свој траг.

Грешка принцезе Мендок

— Историју балтистанског народа — прича Махди — не можете нигде да прочитате јер ми немамо своје писмо. Сва наша предања, преносе се усмено с оца на сина, једним дијалектом који је сличан класичном тибетанском. Уосталом, за Балтистанце време и датуми нису важни. Многи од њих и не знају колико им је година... Златно доба имали смо за време владавине Али Шер Кана: он је под својом влашћу држао сва краљевства од Шитрала до Ладака. Убрзо пошто се оженио монголском принцезом Мендок кренуо је у ратни поход и задржао се пуних десет година. Док је био одсутан, краљица је из Делхија довела вајаре, сликаре, музичаре, градитеље. Подигнуте су мермерне

чесме, засађени вртови, саграђен циновски аквадукт за наводњавање долине Скарду, усечен стрм пут све до тврђаве Карпошу. Кад се вратио, Шер Кан јој је видеви све то, рекао:

— Подигли сте водовод и за то заслужујете похвалу, али сте направили и пут којим ће наши непријатељи стићи до мог дворца и зато вас треба обесити. — Ипак, опростио је краљици, али је она после кратког времена умрла од туге... Данас је — каже горко Махди — Балтистан „ничија земља“, а ми Балтистанци потпуно изоловани од света. Не можемо чак ни да гласамо...

Потукли Гурке до колена

Кад је 1947. дељена Британска империја на Индијском потконтиненту, стара краљевства у планинама, претежно муслиманска, нашла су се између Индије и Пакистана

у државама Џаму и Кашмир. Тадашњи кашмирски махараџа Сир Хари Синг није хтео да се прикључи ни Индији нити Пакистану, али многи окрузи, као Балтистан, желели су да се припоје Пакистану. Дошло је до тешких сукоба између становништва и махараџиних трупа. Као Хиндус он је затражио помоћ од Делхија који му је обећао потпору ако се покори Индији. Балтистанци су успели да потуку индијске трупе, чувене плаћенике из Непала — Гурке — и потисну их све до велике окуке реке Инда.

Питање Кашмира изнето је пред Уједињене нације 1948. и следеће године оне су најзад успеле да зарађене земље обуставе ватру. Али, то је практично значило да је Кашмир остао подељен. Мањи део окупирани су Пакистанци док су највећи задржали Индијци и њихови кашмирски савезници. Држава је пресечена линијом прекида ватре, али ватра заправо никада није престајала.

Године 1964. дошло је до великих нереда у Кашмиру јер су нестале муслиманске верске светиње — длаке из Пророкове браде! То је довело до крвавих сукоба између муслимана и хиндуса не само у Кашмиру већ и у неким другим крајевима Индије и Пакистана. Већ следеће 1965. године због Кашмира је дошло до првог рата између Индије и Пакистана а ватра је прекинута тек посредовањем Савета безбедности... У јануару 1966. овог пута уз посредовање СССР-а, индијски пре-

мијер Лал Бахадур Шастри и пакистански председник Ајуб Кан потписују споразум о мирољубивом решавању сукоба и повратку трупа на положаје пре његовог избијања. Међутим, рат се враћао у Хималаје и 1971. и јануара 1990. а и ових дана пакистански премијер Беназир Бутто опет је оптужила Делхи...

У међувремену Балтистанци, који већ 40 година не знају шта је мир, живе свој живот високо у Хималајима. Како?

Камион за нови живот

Највећи град Балтистана Скарду јесте утврђење са 25.000 становника. Кад сам пре 15 година први пут дошао овде, ту су још биле њиве са јечмом, а аутомобили су били тако ретки да су на звук мотора пешаци и коњаници уплашено бежали. Сада се на раскрсници са семафором сусрећу војни ципови, трактори, камиони, улице су асфалтиране. У центру града маса света гура се око терена за поло, некадашњег раџе, где се игра фудбалска утакмица. Нико се не обазире на хеликоптер који ниско прелеће на путу према суседном планинском врху где је смештена једна пакистанска јединица.

Ратна атмосфера: камиони пуни наоружаних војника пре зоре напуштају периферију града да би стигли до неке удаљене долине, служећи се мрежом нових путева који су изграђени 1983. кад су индијски војници први пут примећени северозападно од Балтистана. И цео тај рат води се због области која је пре рата била потпуно пуста. Сада, међутим, гарнизони живе током целе године на висини од 6.000 метара где зими температура падне и до минус 60 °C.

— Више смо људи изгубили у лавинама и глечерским пукотинама, као и од хладноће, него од метака — каже ми капетан пакистанске војске, који је у Скарду већ шест месеци. — Ту су и припадници плавих шлемова, Чилеанци и Финци, који у својим канцеларијама — потпуно беспомоћни — слушају музику и читају романе.

— Град се много променио — прича нам принц Хаибат Али. Он је син некадашњег владара једне суседне кнежевине а сада је директор хотела. Откако је пут преко превоја Каракорум повезао Пакистан са Кином, многи туристи превале тих 200 кило-

Стари DC3 који се срушио у предграђе Скардуа 1958. преуређен је и сада служи као туристичка атракција: намењен је странцима који одлуче да у Хималајима проведу медени месец.

метара који нас деле од Гилгита где пролази велики пут и захваљујући томе до нас стижу кинески и пакистански трговци. Осим тога, Балтистанци почињу да раде у земљама арапског света. Склопе уговор, остају 1-2 године и враћају се са више новца него што би овде могли да уштеде за читав живот, довољно да купе камион или започну неки посао.

Пепео за Хималаје

Затекли смо се у селу за празник Еид-ул-Фитр, који означава крај великог поста (Рамазана). Хаџи Махди, наредни поглавица села жали се:

— Ми немамо могућности да славио: немамо коње, ни кола, ни хране, осим јечма и козјег меса — ништа. Али, тог дана се заједно молимо у пољу. Сутра ћеш нас видети иза села, чим сунце изађе.

И заиста, сутрадан ујутру колона мушкараца — женама није дозвољено да учествују — коју предводи Хаџи Махди сав у белом, напустила је село. Строго поштујући правило да им лице буде окренуто Мекки, они читав сат певају клањајући се на травнатој заравни између провалије с једне и блештавих планинских врхова с друге стране.

Кад се колона враћала у село, препознајем Хаџи Алија који ме је не тако давно пратио на поход у Хималаје. Једног дана, сећам се, у Конкордију, чувено место где се срећу сви алпинисти пре успона на К2, донео ми је пошиљку из Сједињених Држава, дебео смеђи коверат сав излепљен маркама и налепницама. Унутра је био пепео мог оца страственог планинара, који је у мом одсуству умро у 90. години. Да би избегли да силне формалности око слања урне, моја мајка је пепео једноставно упакovala у коверат и упутила ми га с поруком: „Нађи неко лепо место на Хималајима и распи га на ветру. То је била његова последња жеља“.

Као и већина оних које привлаче хималајски простори дошао сам овамо с романтичном идејом да ћу наћи свет који је истовремено нестваран и вечан. Сlike вечности видео сам у делима и људима који изгледају као да се вековима нису мењали. Али, све је то привид. И старци у Хималајима нису старци већ људи од 30-40 година чије су кожа, зуби, очи остарили пре времена од суровог живота у коме влада црна немаштина. Овде, једино рата има напретек.

Припремила **В. Милићевић**

УКРАДЕНИ НАУЧНИЦИ ШВЕРЦЕРИ ДРАГОЦЕНИ ЕМБРИОНИ

Најбоље ангорске козе гајене су доскора искључиво у Јужноафричкој Републици све док три Аустралијанца нису одлучила да буде друкчије

Дуге свиленасте длаке ангорских коза гарантовале су годинама одгајивачима на југу Африке монопол на производњу најквалитетнијег мохера, скупог и веома траженог. Без посебне дозволе — а она се практично никоме није дала — извоз је био строго забрањен.

Године 1986. три аустралијска научника одлучила су да исправе ову неправду. Зајед-

но са својим земљацима фармерима прикупили су 600 хиљада аустралијских долара и отпутовали у Јужноафричку Републику где су успели да купе велико стадо. Потом су сачekali божићне празнике и кад је будност полиције попустила, довели стадо до границе са Зимбабвеом где су царинике убедили да су им у камионима овце. Али, најсложенији део посла тек их је чекао.

У Зимбабвеу су неко време напасали стадо прошверцованих коза, а кад је дошао прави час, извукли из њих око 400 ембриона, замрзли их и послали у карантин ветеринарске станице на Кокосовим острвима у Индијском океану. Тамо, све и да је неко посумњао у легалност пошиљке, тешко да би по ембрионима могао одредити о каквој се врсти коза ради. Пакет је затим превезен на Нови Зеланд где су уз помоћ најсавременијих биотехнолошких метода од ембриона одгајани јарићи и започело уобичајено размножавање стада.

Тек кад су се нашли изван домаћаја закона Јужноафричке Републике, научници шверцери могли су да објаве да ће, по истеку седмогодишњег карантина (што је, опет закон који важи, у њиховој домовини), почети да испоручују ангорске козе аустралијским сточарима.

На исти начин три компанија успела су да на Нови Зеланд прошверцују још три стада ангорских коза све док се власти Јужноафричке Републике нису досетиле и донеле закон по коме ће сваком власнику фарме који мимо законских прописа прода драгоцену робу — козе које очекују младунце — истог часа бити одузета сва имовина. Али, велики посао „сточарске шпијунаже“ био је већ завршен.

В. М.

Илустровао: Ђубомир Милојевић Ђубац

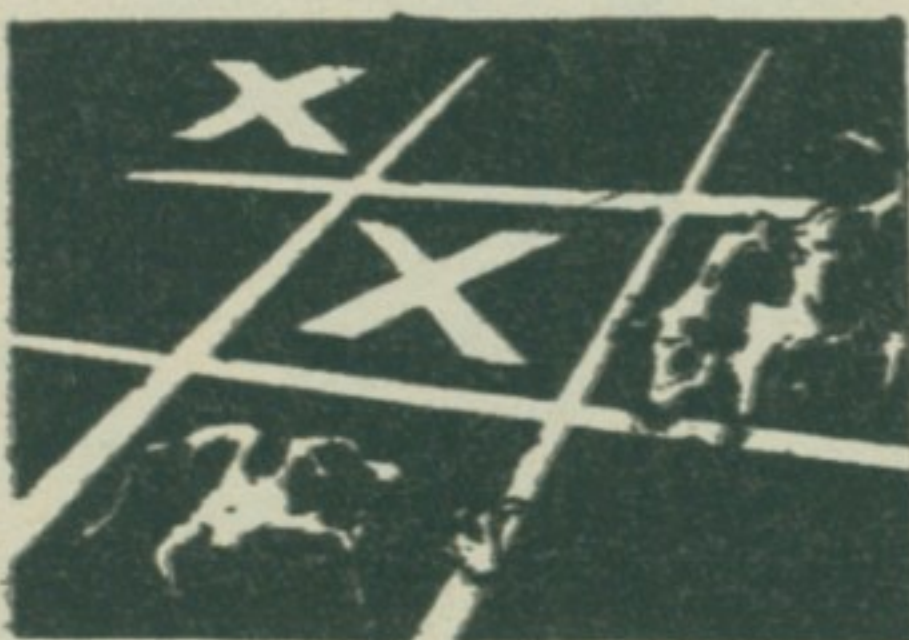

МАЛИ ПОДСТРЕК УЧМАЛОМ БИЗНИСУ

Има дана када је посао ватрогасца у Анаполису, у Мериленду, готово неиздрживо монотон. Ватрогасац Филип Харт досађивао се на смрт када су станицу назвала два тинејџера којима је, такође, било досадно. Ватрогасац Харт у шали им је рекао да, када већ не знају шта би са собом, негде подметну пожар. Дечаци су га послушали и запалили једну ненастањену кућу. Штета је процењена на 1630 долара, а рачун судским путем испостављен Харту. ■

НЕК' ИЗАЂУ КРАВЕ...

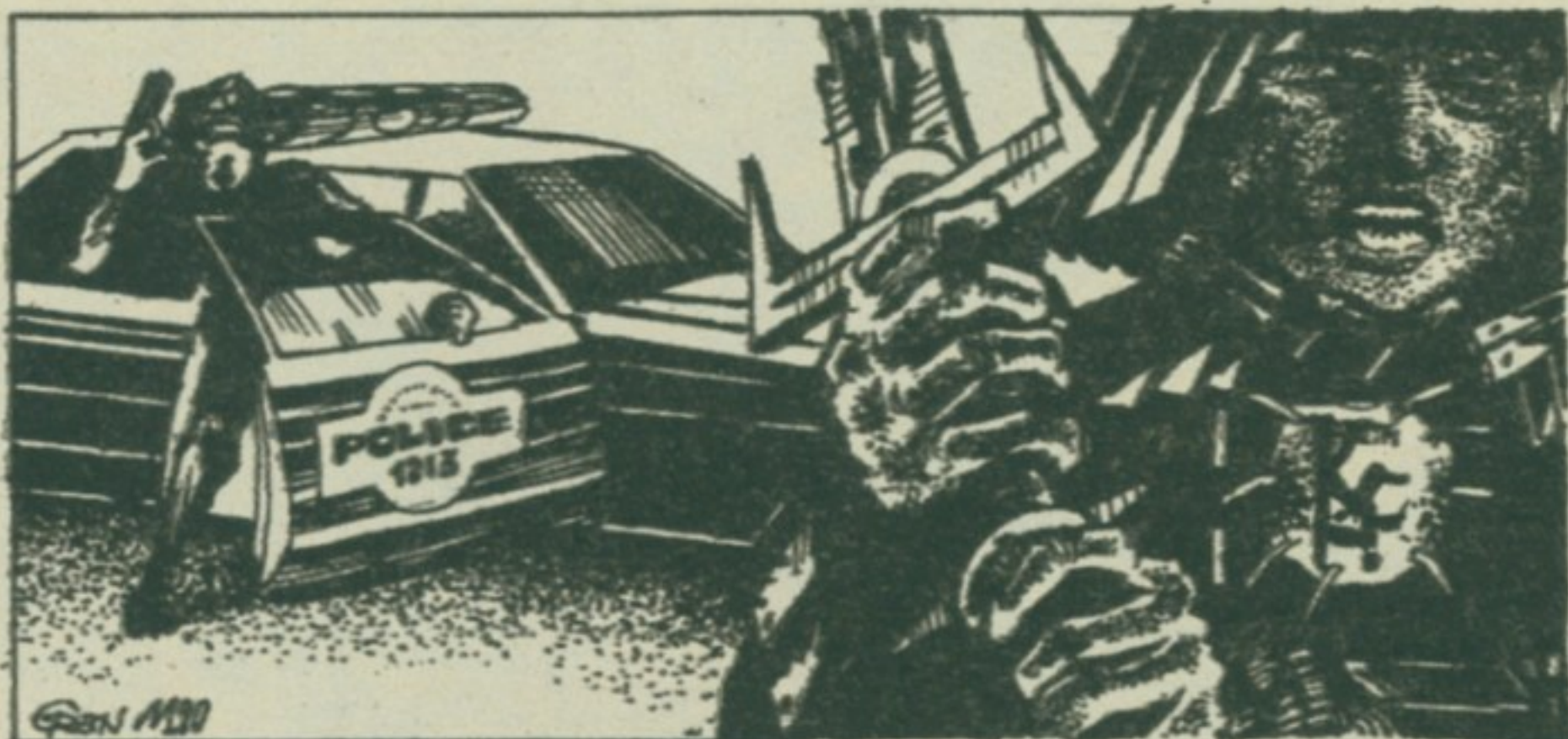
Најновија америчка игра на срећу зове се „Боси Бинго“ (још) није освојила читаву земљу, али је силно популарна међу посетиоцима вазара у Шагитоку, у близини Олбанија у држави Њујорк. Правила су следећа. Сваки играч плаћа пет долара за нумерисани квадрат унутар ограђеног пољанчета величине 40 са 40 метара. Пошто се покупе све уплате, у поље се пуштају три краве. Победник је онај на чијем квадрату једна од крава прва застане и испусти „физиолошку лепињцу“. Мора бити да постоје и судије. За случајеве када „лепињца“ пљусне до пола на један, а отпола на други такмичарски квадрат. ■

МА ШТА КАЖЕШ

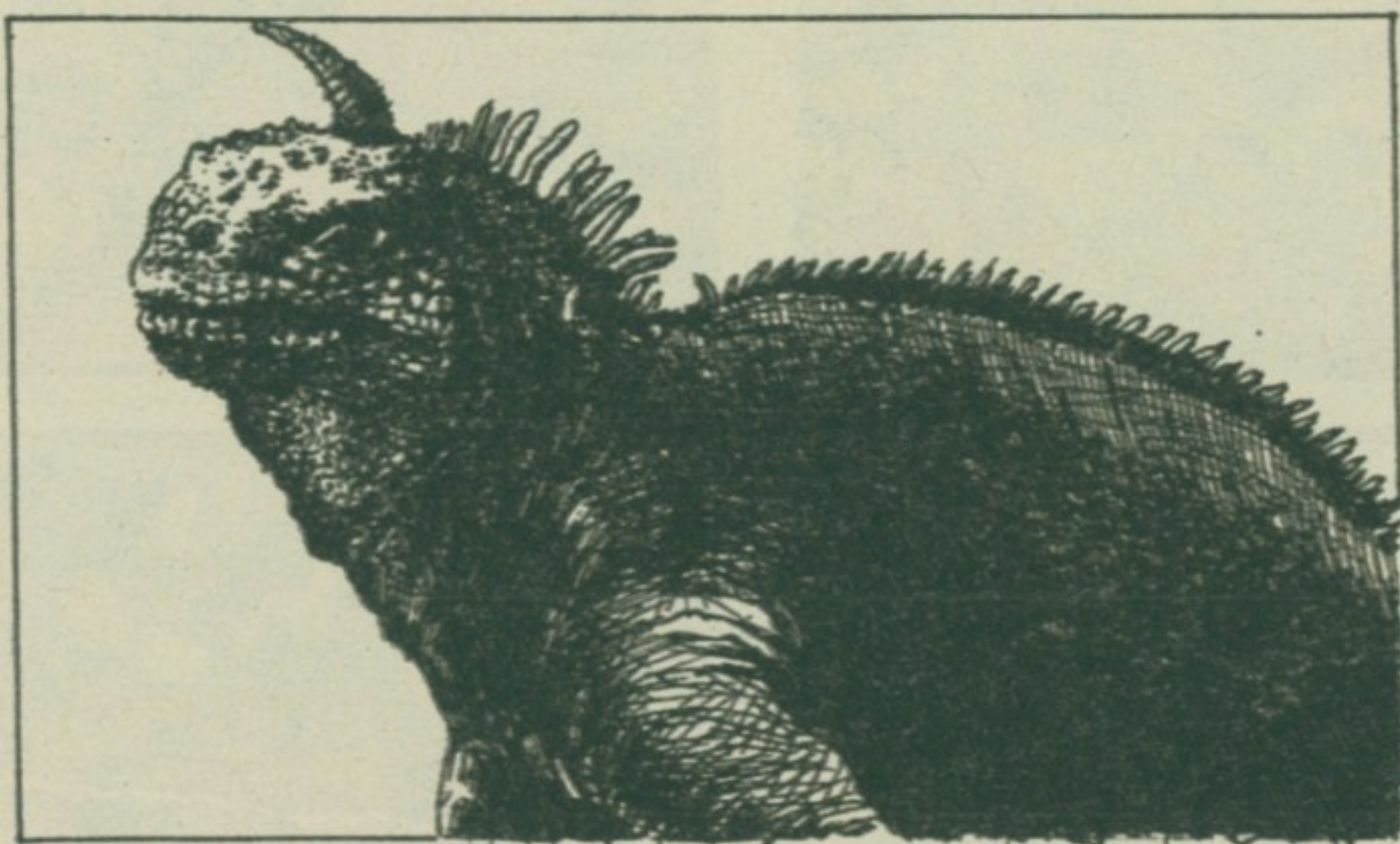
ИЗУЗЕТНО ЗАЛАГАЊЕ НА ПОСЛУ

Апсолутни прваци у претераном залагању на послу за 1989. годину су двојица полицајаца из Хејворда у Калифорнији којима се учинило да је штап у руци слепог Дејвида Сент Цона у ствари мач, што ће рећи смртоносно оружје којим се по улици, по закону, не сме махати. Ревносни какви су, полицајци су сместа притрчали опасном изгреднику и наредили му да испразни џепове. Будући да никако није могао да види како има посла с униформисаним лицима, Сент Цон је извео једини могући закључак – да је жртва уличних пљачкаша. Човек је покушао да се одбрани помоћу штапа, на шта су га двојица полицајаца прво средила пендрецима, а онда установила грешку. ■

ШТО ЈЕ СИГУРНО, НАЈСИГУРНИЈЕ ЈЕ

С калифорнијским Министарством за риболов и дивљач нема шале. Пре четири године у Сан Дијегу је на земљишту предвиђеном за индустријску изградњу примећен један једини примерак угрожене врсте рогатог гуштера. Животињцу од тада до данас више нико никада није видео, али се људи из Министарства не дају тек тако поколебати. Ових дана инвеститори индустријског постројења које се гради на терену на коме је виђен гмизавац добили су и званични налог који их обавезује да пре почетка осталих радова прво на другој локацији изграде ново станиште за гуштера – за случај да се овај икада појави. ■

СТРАТФОРД – НА НИЛУ

Стручњаци широм света једноставно су остали без текста (а и без даха) када је либијски председник пуковник Гадафи објавио свету сопствено научно откриће по коме велики енглески драматичар и песник Вилем Шекспир уопште није био Енглец него чистокрвни Арапин. А рођен је, ваљда, у Стратфорду – на Нилу. ■

ЗВАНИЧНИ ДРЖАВНИ ГЊАВАТОРИ

Администрација савезне америчке државе Њујорк има пуне руке посла, нарочито када је реч о одговорном задатку проглашавања „званично државног“ свега и свачега. Примера ради, Њујорк има званичну државну погачицу, званично државно безалкохолно пиће, званичну државну воћку и званични државни фосил. Међу највишем телу државне власти поднети ове године налазе се и законски предлози о проглашењу званичне државне бубе (бубамаре), званичног државног патриоте (месара по имену Семјуел Вилсон) и званичне државне боце (боца минералне воде „Емпајр спринг“ дизајнирана непосредно пре 1900). По неким је у читавој овој ствари направљен недопустив пропуст. Где је титула за предлагаче свих ових закона, а која би гласила „званични државни гњаватори“? ■

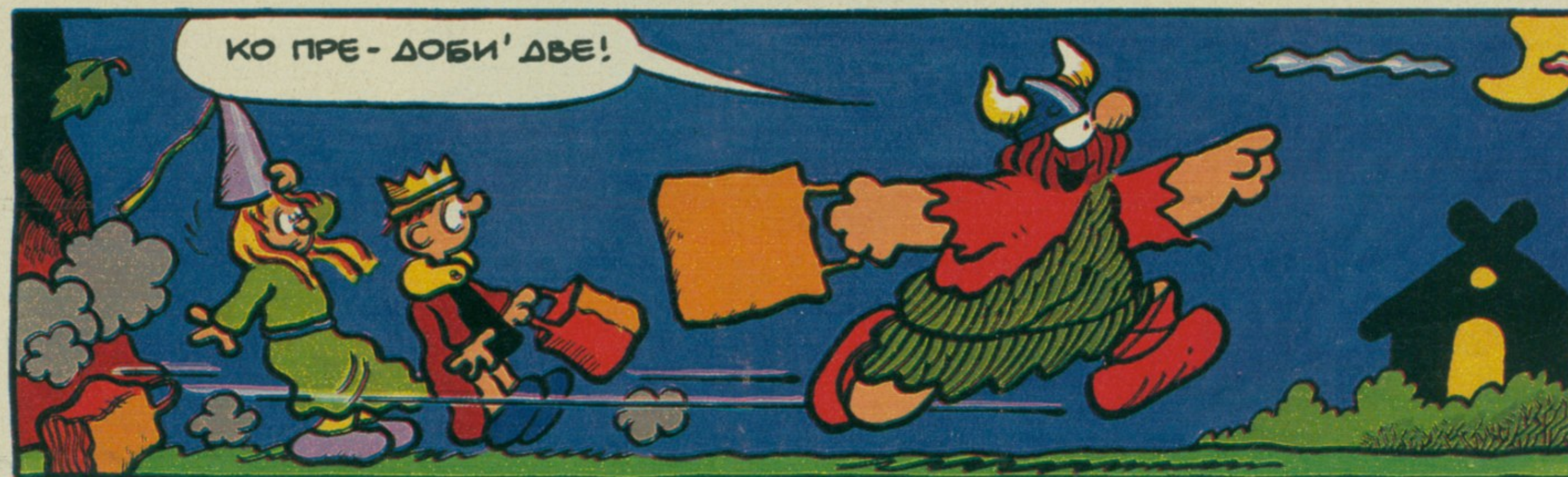
У ЧЕМУ ЈЕ, У СТВАРИ, НЕВОЉА?

Марта ове године непознати допов упао је током ноћи у једну парфимерију у Џексонвилу у Висконсину, једној од америчких савезних држава и нестао без трага са 432 теглице помаде за уста – и ничим више. Питање које се намеће само по себи: је ли то крадљивац има невоља с испуцалим уснама или главом? ■

DIK
BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

На тремећи Југославије, Грчке и Албаније, испод врлетне планине Галичице, простире се једно од најлепших језера – Преспанско. Захваљујући надморској висини од 900 метара клима је свежа, биљни и животињски свет разноврсан. Ретка насеља још нису нарушила дивљину, тако да водене птице овде имају многобројна станишта. Многе птице са севера овде проводе зиму јер се језеро не леди и целе године пружа обиље хране. Далеко на пучини језера налази се острво Голем Град на којем је, кажу, цар Самуило имао своје дворе.

Дошао сам средином јуна и одабрао ниску источну обалу рачунајући пре свега, на ретка насеља, односно на могућност да будем сам са птицама. Шатор сам подигао близу села Претор у реткој боровој шуми и одмах пошао у обилазак околине. Већ у ниским врбама крај обале зачуо сам белу сеницу. Колико сам само пута покушавао да ви-

ИЗ ДНЕВНИКА ЈЕДНОГ BIRDWATCHER-a

ЧАСОВИ ЛЕТЕЊА НА ПРЕСПАНСКОМ ЈЕЗЕРУ

дим ту малу уметницу како прави своје гнездо! Ето, као да је то знала, сама ме је позвала да ми то покаже. На ниској грани врбе, обешена изнад воде, висила је незавршена творевина благо се љуљајући на јутарњем поветарцу. Пар сеница живахно је скакутало с гране на грану доносећи у кљуну увек доста материјала за свој висећи

дворац. Мужјак је био „главни мајстор“, а женка је изнутра уређивала гнездо тресући га свом силином. За непуна 24 сата све је било готово. Посматрајући овај ударнички рад запазио сам да се птице успут и паре и то све без хране и одмора.

Около, у трсци, свашта се догађало. Неколико веома бучних трстењака певало је

из свег гласа. Кад народ каже: „Пева као славуј из баре“, то се вероватно односи на великог трстењака који, благо речено, није баш неки певач. Мало даље на пањевима који су вирили из воде два-три мала корморана сушила су крила, после јутарњег лова.

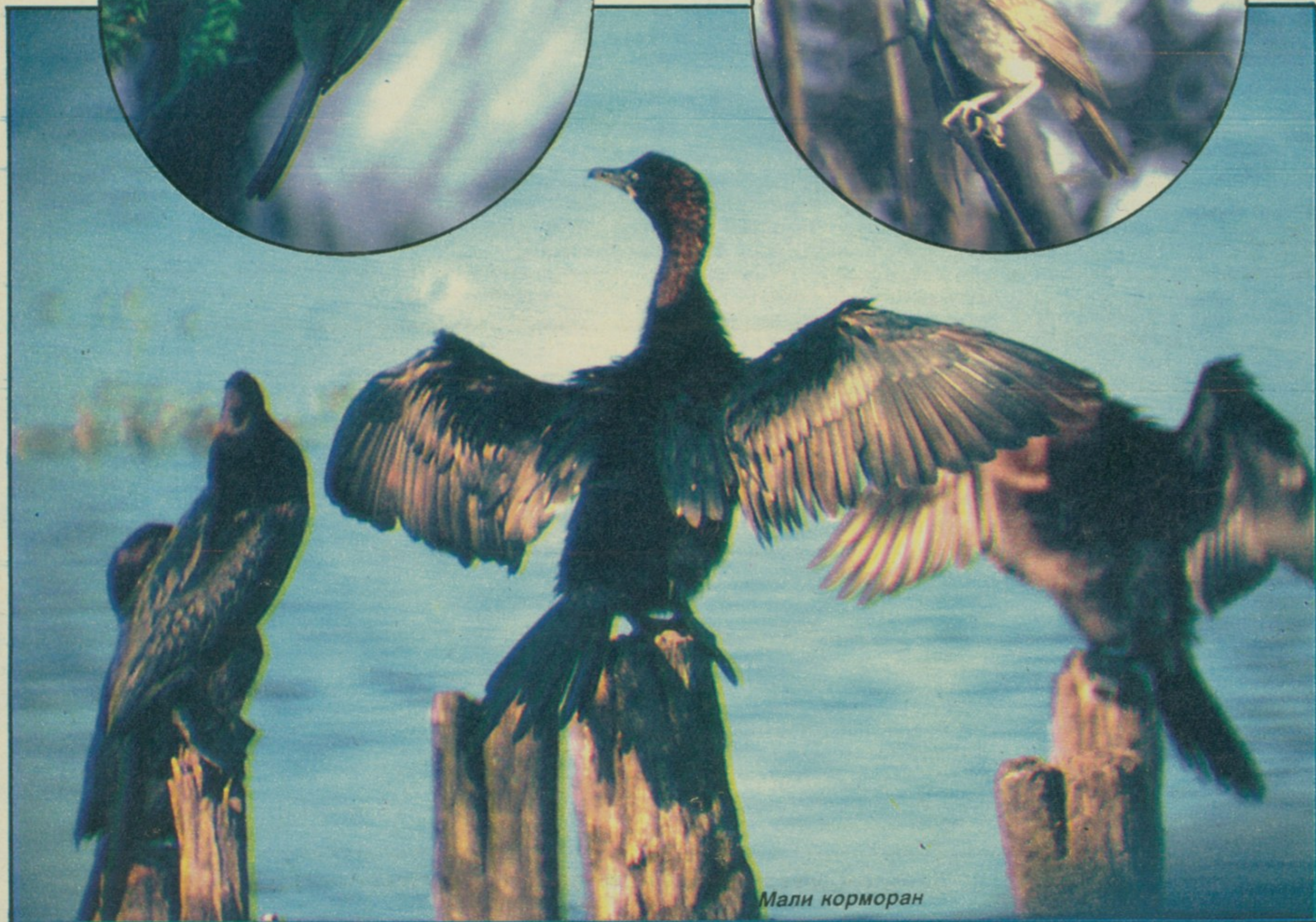
Тада сам угледао славуја! Стајао је на оближњој врби и без гласа ме посматрао. Ово ми се учинило чудним јер славуј не воли да се показује, а када то и учини обично је занет песмом или удварањем. Пришао сам корак ближе и моја недоумица се разјаснила. Испред самих ногу залепршао је мали славуј, још невичан летењу и наврат-нанос одскакутао међу корење старе врбе.

Један од родитеља све време ме није испуштао из вида, чак и када сам се одмакао и легао у траву да се одморим. Тада сам сазнао још нешто о славујима. Колико год да славуј лепо пева, толи-

Бела сеница на гнезду

Младунче славуја

Мали корморан

ко младунци имају ружне гласове који подсећају на крчање или гребање шерпе.

Поглед на усталасану површину језера зауставио ми се на три крупна бела предмета за које сам у први мах помислио да су пловци од стиropора које рибари употребљавају да обележе почетак или крај својих мрежа. Узевши двоглед, угледао сам пеликане који су спокојно пливали, очигледно већ сити и задовољни. Нешто касније заједно су полетели без видљивог разлога. Замахујући споро, али снажно огромним крилима птице су се лагано дизале опружених ногу подсећајући на џиновске авионе кад се одвајају од писте. Овако узлећу још само велике беле чапље чији сам лет толико пута посматрао у Копачком риту. Језеро се постепено смирило, освајао је врели летњи дан. Пошао сам до оближње усамљене куће на обали не бих ли у термос сипао воду. Пред самом кућом дизао се стари, већ напола сасушени, орах из чије се крошње чуо необичан цвркул сличан пијукању. Загледавши се високо у крошњу ослушковао сам песму и замишљао певача. Кад год чујем непознат цвркул, почнем да маштам о могућем изгледу те „нове“ врсте. Никад при том не помислим на птице које сам већ видео или их познајем са слика у књигама, већ увек сањам о некој новој врсти коју ћу тога часа баш ја открити. Мислим да је ово маштање баш оно што моју склоност ка птицама чини толико привлачним. Овога пута очекивао сам неку велику и шарену лепотицу, а угледао сиву птичицу једва већу од врапца.

Полако сам се одмакао од ораха тражећи боље место за посматрање, а птичица, као да је само на то чекала, слетела је ниже, изнад самог места на коме сам претходно стајао. Била је то виоглава, даљи рођак детлића. Перје с мрким, сивим и беличастим преливима подсећало је на леђа змије камењарке, а прилагођавање околини било је тако успешно да сам једва разликовао птицу од коре старог ораха. Тек тада сам угледао предмет њеног занимања. На стаблу ораха, под природном настрешницом од труда налазио се мали једва приметни отвор дупље. Носећи крупног инсекта у кљууну птица је убрзо стала уз отвор држећи се канџицама за кору дрвета. Из дупље се затим помолила главица веома слична глави одрасле птице и широко разјапила свој, иначе мали, кљун. Глава родитеља већ је готово нестала у том

гротлу, тако да сам се у први мах уплашио хоће ли птице уопште моћи да се раздвоје јер је призор потрајао неколико секунци. Све се добро завршило: младунче се повукло у дупљу, а родитељ одлепшао међу гушће гране. Убрзо сам угледао и другог родитеља како на истом дрвету граби ситне инсекте по младом лишћу. Родитељи се међу собом нису разликовали и обоје су често и много доносили храну до отвора дупље. Одавно посматрам птице, али још никад нисам имао прилике да видим прво излажење младих из гнезда. Овога пута бићу упорнији, одлучио сам.

Следећа два дана углавном сам проводио под орахом буљећи у тај отвор, а птице су се убрзо толико навикле на мене, да су безбрижно долетале и храниле младе као да ја нисам ту, у непосредној близини. Призор храњења видео сам безброј пута тако да сам већ почео да разликујем младе којих је било најмање троје. Спавао сам у близини како ми баш ништа не би промакло. Не знам где иначе спавају родитељи, а овога пута био сам готово сигуран да то не чине у гнезду са младима јер су се увече губили да би с првим сунчевим зрацима долазили да нахране птице. Резултати ове „супердијете“ убрзо су се показали и трећег дана, баш кад сам одлучио да одем, већ разочаран у младу генерацију која се тако споро осамостаљује, прво младунче је испузало из гнезда. Уз гласну подршку оба родитеља, веома трапаво, помажући се крилима и кљуном, птичица се на једвите јаде докопала најближе гране. Сада су родитељи потпуно запоставили исхрану осталих у гнезду дајући све од себе да њихов првенац што пре стане на ноге. Једно од њих непрестано је било уз младунче док је друго повремено кратко одсуствовало доносећи сваки пут крупног инсекта у кљууну кога је младунче прождирало у трен ока – сада већ без родитељске помоћи.

Из дупље се цело преподне чуо цијук осталих, а на отвору су се повремено појављивале главице браће и сестара који су узалудно тражили свој део погаче. Тек поподне наш херој је први пут полетео и то одмах на дужу стазу, до оближњег чемпреса и изгубио се у његовим гранама.

Размишљајући о овим догађајима нисам могао а да не помислим на тужну људску врсту која самосталност стиче врло споро и она никада није потпуна.

Др Растко Александров

НЕВЕРОВАТНО, АЛИ ИСТИНИТО

Несуђена вешала

Ако је осуђеник на смрт икада имао шансу један према милион да ће остати у животу, онда је то био Џон Ли који је требало да буде погубљен у затвору Ексетер 15. новембра 1884. године

Све је било припремљено за његово погубљење. Целат Џемс Бери наместио је вешала, подесио омчу конопца и прегледао покретна врата кроз која је жртва требало да пропадне. Затворско звоно се огласило и свештеник је дао осуђенику последњи благослов.

Ли је, према оптужби, убио

Ему Вајтхед Киз из Бебекоума, села у грофовији Девоншир на југозападу Енглеске. Постојале су извесне сумње у то да ли је он заиста извршио злочин, али суд је ипак изрекао најстрожу казну.

Бери је наместио омчу око Лијевог врата, узмакао један корак и повукао ручицу за отварање покретних врата. Ни-

су се ни померила. Поново их је прегледао, установио да је све, наизглед, у најбољем реду и поново повукао ручицу. Врата се и даље ни за длаку нису померила. Агонија сиротог Лија се настављала.

По трећи пут је повукао ручицу, али врата се и даље нису отварала. Прошло је седам минута од првог покушаја да се изврши пресуда. После краћег саветовања са присутним службеним лицима закључено је да је квар такав да не може брзо да се откљони. Извршење пресуде морало је да се одложи.

То одлагање спасло је Лијев живот. Постао је једини човек у Британији који је преживео три покушаја вешања. А кад је за читав случај сазнао сер Вилијам Харкерт, министар унутрашњих послова, закључио је да је Ли већ довољно пропатио и преиначио му смртну казну у доживотни затвор.

Било је то, можда „најтешње“ бекство од смрти које је икада неки човек искусио. На крају, Џон Ли је пуштен из затвора и емигрирао је у Сједињене Америчке Државе где се оженио и живео све до 1933. године.

Дрво звано кобасица

Неоспорно једна од најчуднијих биљака на Земљи, ово афричко дрво може да израс­те у висину 10 до 13 метара. Његови крупни цветови рас­цветавају се током ноћи испуштајући мирис који привла­чи најомиљенијег опрашивача ове биљке – слепог миша.

Али, плод је, у ствари, тај који овом тропском чуду даје нео­бичан изглед и име.

Снажне петељке завршавају се дугачким плодовима ве­ома сличним кобасицама. Плодови су обично дугачки од 30 до 60 центиметара, али могу да израсту и до близу је­

дан метар и достигну тежину од седам килограма. Неки расту у гроздовима као бана­не, док други висе појединач­но. Призор тих гигантских „ко­басица“ које висе са свода тропске прашуме заиста је је­дан од најнеобичнијих у при­роди.

Шампион слободних бацања

Четири хиљаде љубитеља кошарке журило је 6. априла 1935. ка стадиону Медисон стрит армори у Чикагу да присуствује разним кошаркашким надметањима која су се одржавала под покровитељством Аматерског атлетског савеза. У седам часова увече Харолд Левит, звани Зека, стао је на линију слободних бацања и почео да пуни кош. Пре него што је откуцала по­ноћ, Левит је постигао 499 узастопних погодака. Онда је промашио 500. кош.

Публика је већ била умор­на, али Левит није. Стојећи на истом месту постигао је још 371 погодак не промашивши ниједном. Било је 2 часа и 30 минута кад је један нестрпљи­ви и уморни чувар одлучио да затвори дворану. Левит је мо­рао да одустане од даљих ба­цања.

Касније се придружио славним харлемским глоб­тротерима који су нудили 1.000 долара свакоме ко успе да победи Левита у 100 сло­бодних бацања. Награда ни­

када није била освојена. Нај­успешнији од свих изазивача постигао је 86 погодака а у својој најслабијој серији Ле­вит је погодио кош „само“ 96 пута.

Питање које се неизбежно намеће: зашто Левит, кад је већ био тако добар стрелац, никада није стекао славу као кошаркаш у неком тиму, било као аматер, било као профе­сионалац. Разлог је једноста­ван – Зека је био висок само 162 центиметра!

ОДИСЕЈА МРТВОГ ЦАРА

Минијатура из 1280. која представља Барбаросину смрт

Да би свог оца, чувеног Фридриха I Барбаросу сахранио у Јерусалиму, војвода је морао да учини нешто од чега се сваком диже коса на глави

Десети јун 1190. био је веома топао у Анадолији где је армија крсташа, предвођена немачким краљем и римским царем Фридрихом I Барбаросом, преживљавала најтеже тренутке у маршу преко Мале Азије. Војска је ишла ка луци Силифке, али је требало још да превали напоран пут преко планинских обронака који су се стрмо спуштали ка мору.

Шездесетосмогодишњи

цар је годину дана раније кренуо из Регензбурга са десет или петнаест хиљада феодалаца из западне и централне Европе у борбу против муслимана са Средњег истока под изговором ослобођења Христовог гроба у Јерусалиму, а у ствари ради освајања богатог Истока.

Тога дана Барбароса је ишао одвојено од главнице војске, само у пратњи неколицине својих највернијих људи. Кренули су пречицом

Фридрих I Барбароса – како га је насликао Лесинг негде око 1840.

и, кад су били само осам километара од Силифке, Барбароса је пожелео да се окупаети у реци Гексу која је ту била веома брза... Отпливао је до средине реке... А онда су се зачули позиви за помоћ... Његови људи су успели да га извуку на обалу, али касно, Барбароса је већ био мртав!

Део по део...

За неколико сати вест о смрти Фридриха I Барбаросе стигла је до свих крсташа и пронела се широм Европе. Његови војници променили су понашање. Под његовим вођством осећали су сигурност и могли су да поднесу све недаће на том походу, а сада су многи поверовали да им ратна срећа више неће бити наклоњена и да су без свог цара изгубљени.

Већина, ипак, није губила главу. У знак захвалности према великом ратнику изабрали су његовог сина војводу Фридриха да их даље води у том походу. Међутим, војводин главни циљ био је да прво сахрани оца онако како то доликује једном цару.

Војска је напустила Силифке и кренула путем који је ишао дуж обале мора, кроз територију Арменије, и стигла у Коринкос, двадесет пет километара удаљен од Силифке. Ту се један број крсташа уквцао на брод за Сирију, а коњица, на челу са

младим Фридрихом, отишла је даље – до Тарсуса. Како је у овом месту било више хришћанских цркава, у једној од њих, вероватно у катедрали посвећеној светом Петру и светој Софији, похрањено је све оно што је у том тренутку морало да буде извађено из тела преминулог војсковође да би се оно што боље очувало. Јер,

Мала школа једрења (5)

Да бисмо пловили, морамо да научимо и да читамо научичке карте на којима су обележени сви подаци о положају обале, дубини мора, опасним тачкама, морским струјама. Без научичких карата немогуће је ићи зацртаном маршрутом и

БЕЗ УРАГАНА, МОЛИМ!

Лепота, изазов кроћења ветра и таласа и осећај неограничене слободе главни су кривци што се и код нас, из дана у дан, повећава занимање за једрење. Да би наши читаоци научили најосновније и без страха први пут сели у барку с једрима, помаже им директор Јадранске научичке академије и један од пет најбољих једриличара на овој планети Италијан ЂИНО РИЋИ

за његов вечни починак изабран је Јерусалим који је и био крајњи циљ крсташа.

Кости чувају тајну

Из Тарсоса су Фридрих и највернији цареви војници кренули ка Сирији, где је владао султан Саладин који је освојио Јерусалим само неколико година раније. Био је то тежак марш кроз области у којима је владала малаарија. Разболели су се многи крсташа, укључујући и војводу Фридриха. Уз то им је нестало и хране. Изгладнели и исцрпљени стигли су у Антиох где их је, уз све почасте, примио патријарх. И ту се одиграло следеће: тело Фридриха Барбаросе је буквално сецирано и скувано да би се мишићи одвојили од костију. А онда су сви ти мекши делови стављени у ковчег од мермера и сахрањени у катедрали Светог Петра.

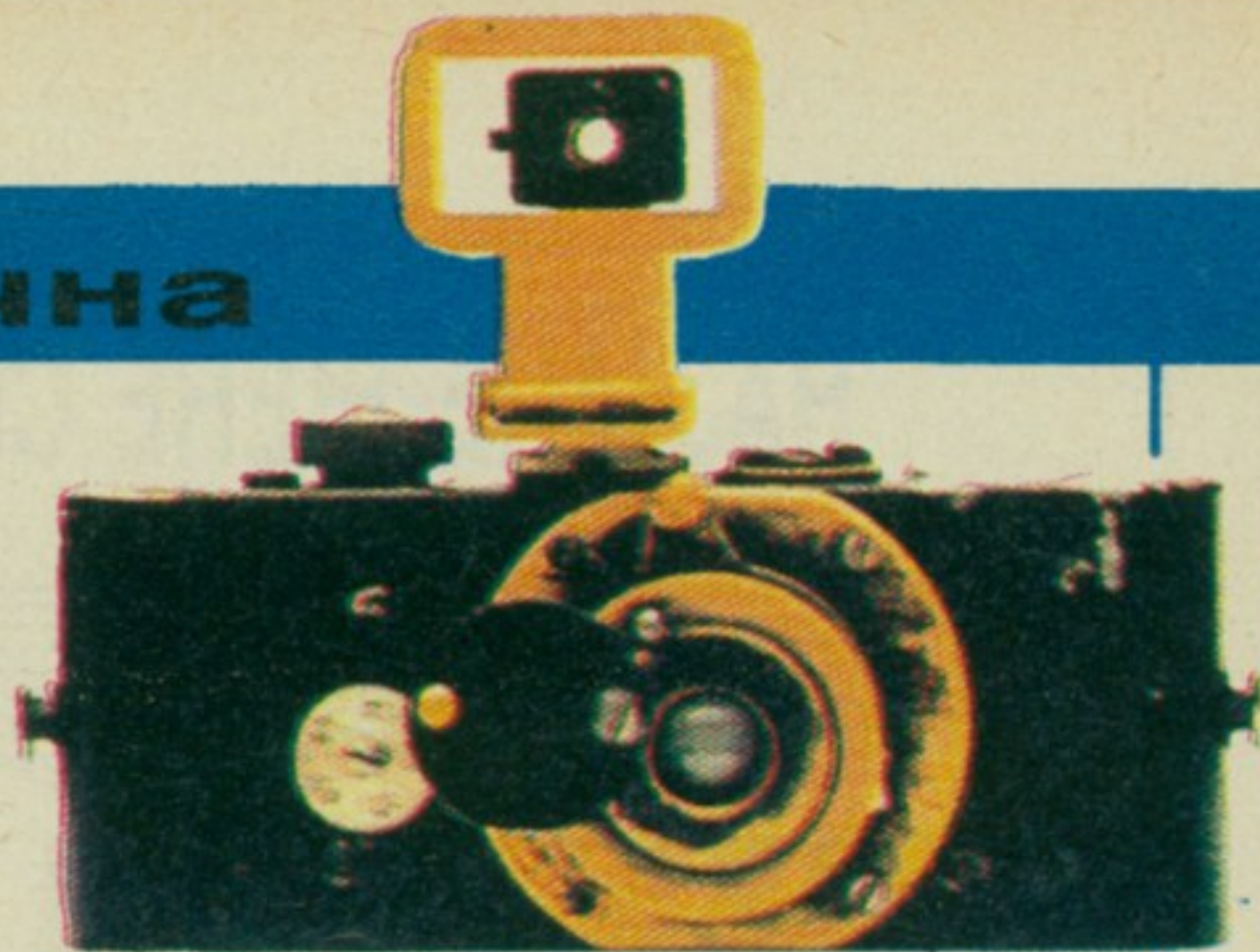
На пут за Јерусалим војвода Фридрих је понео само очеве кости али никада није стигао на свој циљ... Почетком октобра, када су стигли у Акр, војска је била десеткована: епидемије, најгора од свих била је дизентерија, однеле су хиљаде живота. Јануара 1191. и војвода Фридрих је подлегао некој заразној болести. Да ли је оставио мошти свог оца да почивају у Тиру или Акру не зна се и мишљења данашњих хроничара се разликују.

По једној легенди, Барбароса се уопште није удавио већ је живео у Кифхојзеру, ђордовитој области у планинама Харц, у Немачкој. Једнога дана, каже легенда, он ће се вратити на престо и наставити да влада царством које је уздигао до славе и моћи...

С. И.

Скупа, али вечна

ВРАТИЛА СЕ ЛАЈКА

Овако је изгледала прва Лајка

Поводом прославе седамдесетпетогодишњице прве филмске камере с траком од тридесет пет милиметара, немачка фирма Лајц направила је хиљаду двеста педесет механичких фотоапарата, по двеста педесет за свако слово чувеног имена

Веома прецизних одличних фотоапарата има много, али Лајка је ван свих категорија. Она је мит. Због тога је и пишемо великим словом без наводника. Фирма Лајц из Вецлара знала је да ту легенду треба подгрејати и то је учинила искористивши седамдесетпетогодишњицу прве филмске фотокамере од тридесет пет милиметара.

Хиљаду двеста педесет фотоапарата, за свако слово Лајке по двеста педесет (име Leica настало је од назива компаније Leitz и речи same-ra), направљени су у моделу М6, са објективом 1,4/50 mm и спољним деловима од чисте платине и гуштерове коже.

Италија је, на пример, успела да добије само тридесет три таква примерка и они се продају по цени од десет ми-

лиона лира па навише и доводе до лудила колекционаре пошто се тешко набављају.

У серији R6 само једна је од платине. Њу је у Лондону, на аукцији познате куће „Кристиз“, купио Луиџи Ђирибалди из Торина за педесет два милиона лира. Тако је Лајка, ручне израде и, наравно, механичка, својој сјајној фотографској слици додала и сјајни имиџ апарата изван свих временских категорија.

Њу су, последњих година, потиснули исто тако прецизни електронски фотоапарати углавном из Јапана. Али се сада, након популарности мање или више добрих и скуких „идиота“ и поплаве фотоапарата који у року од годину дана избацују из игре своје претходнике, опет праве ствари намењене вечности.

Баш такви су механички

моделу Лајке М6, R5 и R6, не од платине и гуштера већ „нормални“ – скупи, али трајни. Комплет с минимумом делова и једним објективом кошта од петнаест до тридесет милиона лира.

Најјевтинији је сам апарат R5, око три и по милиона лира, али се зато цене објектива, направљених у немачким лабораторијама уз помоћ нај-

Модел Reflex R6 чији је само један примерак направљен од платине

савршенијих компјутера, чије кристале заштићене патентом ради интерна стаклара, крећу од једног до тридесет милиона лира.

Таква Лајка хвата и најтананије нијансе и, пошто не ради на батерије, увек је спремна за „клик“.

Б. Д.

знати где се налази, рецимо, место за сидрење (луке, обале, острва, гребени).

Наравно, за то је потребно научити тумачење симбола и знакова на мору.

Једрење је, знамо већ, немогуће без ветра. А да бисмо сигурно пловили и допловили до циља, неопходно је да познајемо јачину ветра која се изражава Бофоровом скалом, по енглеском контраадмиралу који је још 1805. јачину ветра поделио на 12 степени:

тишина/лахор – таласи су мали, а „кресте“ почињу да се ломе, висина таласа је око 60 центиметара

поветарац/слаб ветар – таласи су мали, ствара се нешто белих „мачића“, висина таласа је око метар

умерен ветар/умерено јак – таласи су умерени с доста белих „мачића“ и нешто морске површине, висина таласа око два метра

јак ветар/врло јак – море се скупља а са таласа који се преламају откида се доста пене, висина таласа око четири метра

олујни ветар/олуја – таласи су високи а са врхова преламајућих таласа откида се густа пена, висина таласа око 7 метара

жесток олуја/ураган – таласи су посебно високи и морска површина је потпуно прекривена морском пеном, таласи преко 11 метара

Наутичари, попут свих морепловаца, раздаљине на мору изражавају наутичким миљама а брзину у чворовима. Наутичка миља је величина усаглашена у целом свету и представља међународну меру. Преведена у метре износи 1862 m.

Чвор је раздаљина коју пловило пређе за један сат. Када кажемо да пловимо брзином од пет чворова, значи да ћемо раздаљину од

9260 метара прећи за пет сати: $1852 \times 5 = 9260 \text{ m}$...

Наравно, ова Мала школа једрења – како смо је популарно назвали – тек је почетни корак у савладавању мора уз помоћ ветрова и, разуме се, знања. Савладамо ли је, биће нам много лакше да, ако већ одлучимо да будемо једриличари, кренемо у походе Јадранској наутичкој академији, коју већ другу годину заредом – од маја до средине октобра – организује АСУ, Адриатик клуб Југославије.

За крај, мада то не важи сасвим за једриличаре, желим свима мирно море.

НАЈЈАЧЕ ЖЕНЕ СВЕТА

МАРИНА П

ТРИНАДЕСТОРИЦЕ

Марину Лурс сматрали су најјачом женом Русије. Почела је да вежба 1903. и већ четири године касније учествовала на рвачким такмичењима и наступала у снагаторским тачкама. Ево шта је о њој написао одушевљени уредник листа „Херкулес“: „Свака мајсторија гђице Лурс урађена је савршено до краја, из сваког њеног покрета избија снага, а у исто време фигура Марине Лурс не само што није огрубела већ задивљује својом лепом и фином линијом. Нека у градовима где се појаве плакате за наступ Лурсове пођу у циркус све уважене даме да виде ову Евину кћер која се с правом може дичити и снагом и лепотом тела.“

Од свих њених тачака код публике су посебно биле популарне оне које је Марина изводила лежећи на леђима: могла је 32 пута ногама да подигне и спусти два човека, укупно тешка 184 килограма, или да на гвозденој штанги држи деветорицу одраслих мушкараца! Својеврстан рекорд поставила је 27. августа 1913. године кад је, подупрвши колена рукама, на испруженим ногама држала 13 мушкараца. Њихова укупна тежина износила је 895 килограма. (Поређења ради: најјачи човек тог времена чувени снагатор Артур Саксон држао је само стотинак килограма више.)

Марина Лурс с лакоћом је жонглирала теговима од 35 килограма, избачајем подизала са две руке 82 килограма, а једном 50. Публика је падала у транс док би она на полузи вртела рингишпил са господом у фраковима и с цилиндрима.

Гвоздена Белгијанка

Велики успех код гледалаца имале су снагаторске тачке Белгијанке чије је уметничко име било Атлета, а насту-

Претече данашњих дизачица тегова, рвачица и билдерки пре сто година нису ни по популарности ни по резултатима заостајале за највећим снагаторима тог времена, а често су и надмашивале своје брка-те партнере

пала је заједно са своје три кћери. Атлета је на шипци ослоњеној на рамена држала четворицу мушкараца, а с тројицом (без шипке) на рамену играла валцер...

Ево и њених личних рекорда: избачајем са обе руке – 90 килограма, трзајем једном руком – 48,8 килограма, а на равно испруженој руци могла је да држи, колико хоћете, циглу тешку 19,6 килограма. Пропорције су јој биле као у Урсуле Андрес, само што је „модел“ био мало већи: висина 170 центиметара, тежина 73,2 килограма, обим груди 102 центиметра, струк 68 центиметара и врат – 38 центиметара.

ПРОТИВ

Можда је ипак највећу популарност код публике уживала Енглескиња Мис Вулкана чије је право име било Кети Робертс. Наступала је сама и у тандему са братом Атласом, професионалним дизачем тегова. О Кети су се у њеној домовини испредале легенде. Кад јој је било 14 година на улици у Бостону угледала је помахниталог коња који је у бесном трку вукао кочије без „возача“ у којима је седела избезумљена мајка са четворогодишњим дечаком. Кети се без размишљања бацила према коњу, ухватила се за узде и остала да виси на њима. Пролазници су прискочили у помоћ и кочија је заус-

Илустровао: Брана Јовановић

тављена. А кад је неки џепарош покушао да јој украде новчаник тако га је нежно стегла за руку да је добровољно кренуо за њом у полицијску станицу.

Од њених личних рекорда, а постизала их је с елегантном лакоћом, издваја се избачај једном руком – 58,8 килограма!

Ауто јој је прелазио преко груди

Чувена жена атлета Евгенија Вермке наступила је са партнером који је био прави џин. На крају тачке она би извлачила гвоздену шипку од 25 килограма, прилазила партнеру који би се обесио о шипку и онда заједно са њим протрчала ареном.

Врло је популарна била и Ана Абс, кћерка Карла Абса Првог, првака света у француском рвању, у коме је била дозвољена употреба руку и ногу. Поред разних снагаторских вештина на свакој представи обавезно би једном руком подизала 68,4 килограма!

Славна је била и Агафија Завиднаја из руског града Никопоља. Са два мала прста подизала је утеге од 35 килограма, окретала вртешку са живим теретом, а преко подијума постављеног на њеним грудима прелазио је аутомобил са четири путника. Агафија је изводила и тачку коју данас изводе мајстори кинеске вештине ушу: чекићем су јој на грудима разбијали камен од 170 килограма!

Непревазиђена

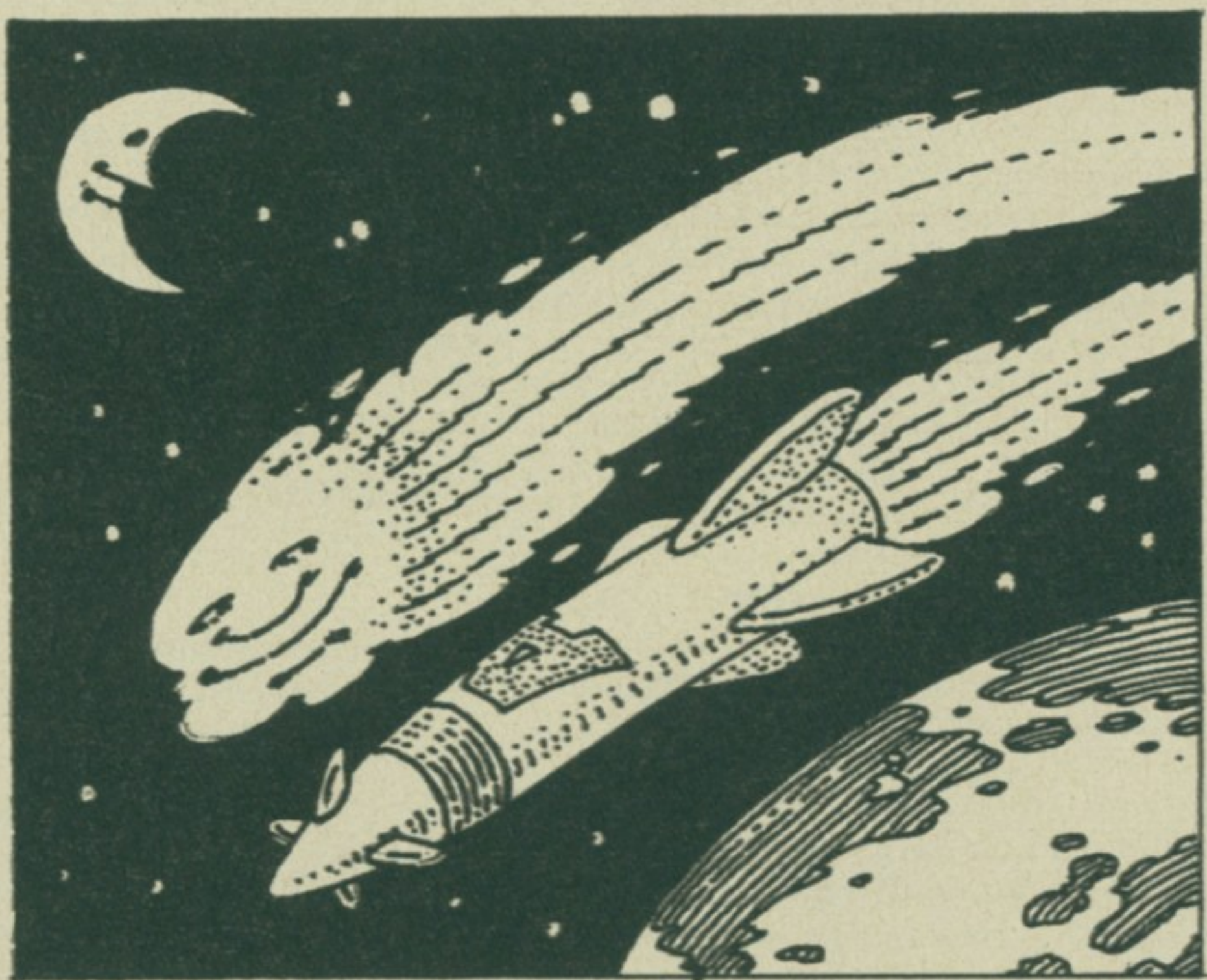
Ипак, најјача жена света била је Немица Кети Бромбах чији су и отац и мајка такође били дизачи тегова. Преко моста од дасака на њеним грудима промарширао би свако вече одред римских легионара. Десном руком избацивала је 75 килограма, обема подизала 100 килограма и често наступала са својим мужем. Он би се укочио у ставу мирно, а она би га ухватила за глежњеве и као перце подизала изнад главе. Кетине димензије: висина – 176 cm, тежина – 88 kg, надлактица – 38 cm.

Италијанка Монтања изводила је врло ефектну тачку са топом. Цео топ напуњен кудељом подизала је на раме. Одјекнуо би пуцањ и она је стајала не помакнувши се. Снагу својих руку волела је да показује на још један оригиналан начин – узимала је цео шпил карата и, као да је у питању један папирић, џепала га на пола.

В. М.

Прочитај-проскитај

ТРЕБА ЛИ НАМ КОСМИЧКА ПАТРОЛА?

У марту 1989. године астероид величине двадесетосатнишце проишшао је брзином од 50.000 километара на сат на 800.000 километара од Земље што је у космичким размерама ништавна раздаљина. Један амерички астроном аматер из Аризоне успео је да сними астероид док је пролетао поред наше планете, а угледни „Тајм“ посветио је овом догађају посебан коментар.

Очигледно, писало је у њему, с времена на време нашој планети прете незвани гостии, па би стога можда требало обезбедити космичке патроле и, на пример, у оквиру програма „Рат звезда“ створити систем космичке безбедности који би имао своје осматрачнице на далеких прилазима Земљи. Будемо ли унапред знали за опасност која стиже из дубине космоса има изгледа да се на време организује заштита. Рецимо, да се у сусрет астероидима пошаљу аутоматске сонде наоружане бомбама. Навођењем на циљ оне би или уништиле астероид или га натерале да промени путању.

Шта о томе мисле научници?

Вероватност да се Земља судари са крупним небеским телом отприлике је иста као да вам док излазите из куће на главу падне не саксија, већ прави метеорит. Наравно, таква могућност ипак постоји јер сваког дана на нашу планету падне десетине хиљада микрометеорита. Међутим, још никоме не пада на памет да уместо ше-

шира стави касигу на главу.

И, ту би могао да буде крај разговора кад не би...

... 500 километара северо-западно од аустралијског града Аделаиде примећено је удубљење пречника 35 километара и дубоко неколико стотина метара. Професор Вилијам Гостин са универзитета у Аделаиди дошао је до закључка да је ова јама траг од пада великог метеорита пречника 4 километра који се брзином од 20 километара у секунди зарпо у Земљину кору што је изазвало експлозију равну оној као кад би одлетело у ваздух 10 милиона мегатона експлозива!

У реду, случај се одиграо давно, пре око 600 милиона година, али слични догађаји уопште нису реткост у историји Земље, а и времена су се променила, човек више није беспомоћан пред природом као некад. Зато није чудо што је директор Рачунског центра Сибирског одељења Совјетске академије наука недавно упозорио:

– Време је да се створе космичке патроле. Око Земље шишају крупна космичка тела, а у условима кад је наша планета буквално начинчкана нуклеарним електранама довољно је да неки нови метеорит, сличан тунгуском, падне на Земљу, па да уништи пет од 400 атомских централа и то би био крај света. То се може спречити ако се модерно наоружање искористи у мирољубиве сврхе.

Све у свему, „Тајм“ је био у праву.

В. М.

ДЕЧАК ПРОТИВ ЛЕОПАРДА

Женка леопарда, режећи и фркћући од гнева, кружила је неуморно по својем кавезу. Одједном, врата су се отворила и мачка убица нашла се на слободи. А онда се, готово у истом тренутку, обрушила на ловочувара који је стајао у близини. Човек и леопард почеше да се ваљају у немилосрдној борби на живот и смрт.

Витки шеснаестогодишњи дечак у белој кошуљи искочи изненада из паркираног камиона и баци се на звер. Био је то Најиел Бонет, ловочуварев син. Зграбивши леопарда голим рукама, покушавао је да га одвоји од свог оца. Животиња се извила, окренула према Најиелу и запарала канџама по његовом лицу и рамену покушавајући да зарије оштре очњаке у дечаково грло. Оно што је по-

Пуштање неке дивље звери на слободу био је сасвим обичан, рутински посао за ловочувара Харија Бонета. Али, онда се десило нешто непредвиђено

чело као пријатан излет у Националном парку Најробија, претворило се у кошмар.

Излет у резерват

Најиелов отац Хари Бонет радио је у Кенији као инжењер, а хонорарно као ловочувар у националном парку. Једног суботњег јутра 1966. године надлежни из Управе за дивљач позвали су га телефоном и упитали да ли би могао да презме једну опасну женку леопарда и пусти је негде у пространом резервату за дивљач. На Најиелову велику радост, његов отац је прихватио предлог и позвао неколицину пријатеља да им се придруже.

Поворку је предводио Хари Бонет. За његов камион била је прикачена приколица са кавезом прекривеним цирадом у коме се налазио леопард. Иза њега су ишла двоја кола. У једнима је била Елизабет Џајлс, Енглескиња која је радила у Кенији, у другима Елис Монк, са својим родитељима, још један ловочувар са супругом, децом и пријатељем Александром Росом.

После неколико часова возње Хари Бонет је скренуо с друма и зауставио камион. Остала два возила зауставила су се с једне и друге стране камиона а путнички спремници камере чекајући тренутак када ће лепа зверка искочити из кавеза и полетети у слободу.

Посматрајући она како уклања цираду с кавеза, Најиел је запазио да је леопард страховито узнемирен, али није било разлога за забринутост: Харију Бонету није било први пут да неку животињу пушта на слободу. Све што је требало да уради било је да откључа врата кавеза, причврсти на њих једну жицу за повлачење која ће их, кад је потегне, широм отворити, а затим да се врати на своје место у камиону и покрене механизам.

Медаља за храброст

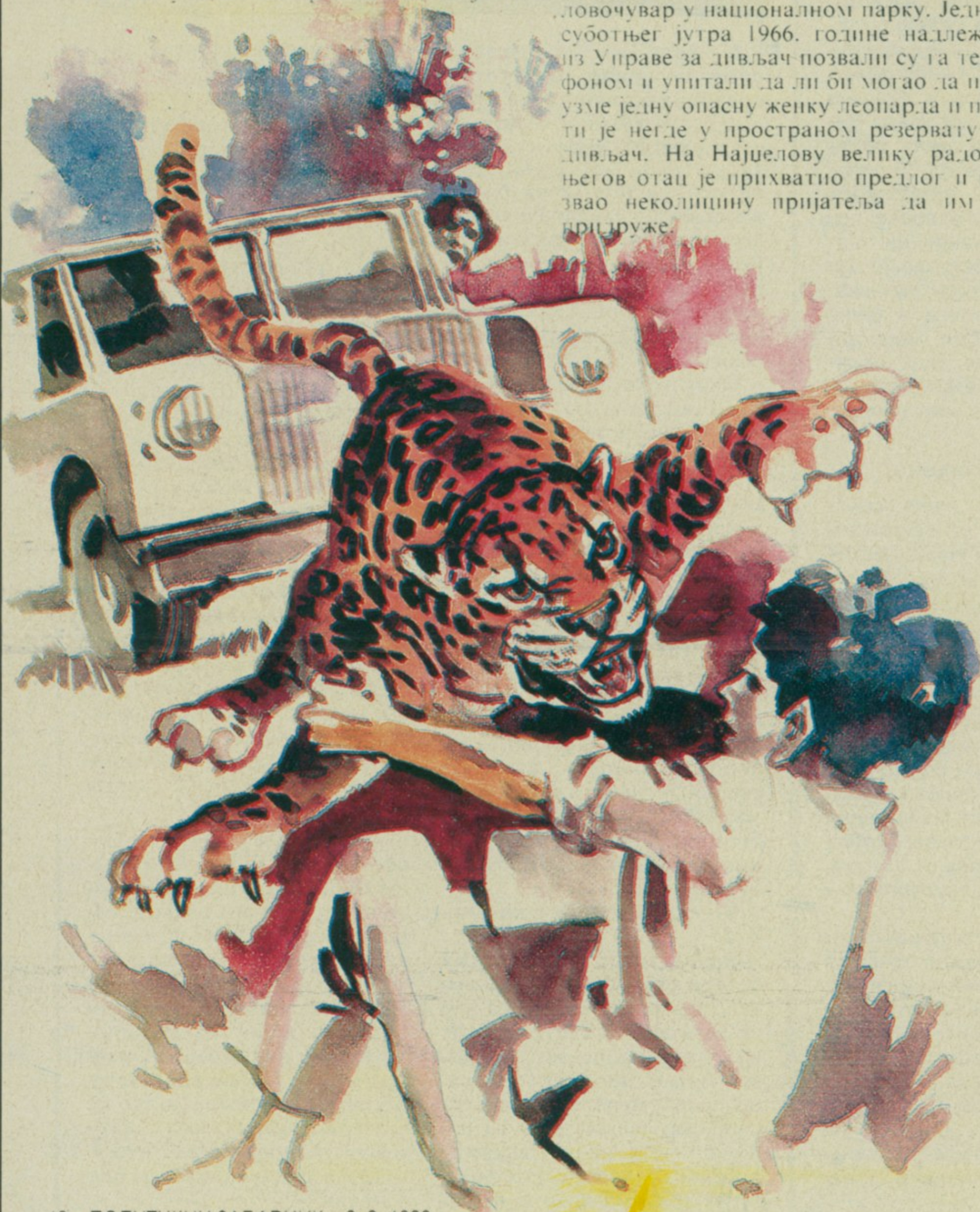
На несрећу, жица за повлачење се заглавила и кавез је остао затворен. Хари је опрезно изашао из камиона држећи једном руком отворена врата кабине, док је другом посегнуо према кавезу да повуче рез. Био је то кобан потез. Само што је испружио прсте, леопард је гневно навалио кроз решетке. Промашао је Харијеву руку, али једна као бријач оштра канџа закачила се за каиш његовог ручног часовника. Ни човек ни звер нису могли да се ослободе. И зато је Хари испустио кваку да би другом руком откочио часовник. Врата камиона с треском се залупише и баш тада леопард је искочио кроз врата кавеза.

Све се десило толико брзо да нико од људи у друга два возила није успео да било шта учини пре него што се Најиел упустио у борбу. Прошло је свега неколико секунди од тренутка кад је разгневена звер насрнула на Харија, али Најиелов храбри скок на леопарда покренуо је и остале на акцију. Вичући и вриштећи, покушавали су да застраше леопарда и натерају га у бекство. Онда је Елизабет Џајлс упалила мотор својих кола. Бучно, додајући гас успела је да уплаши опасну мачку која је за тренутак застала, гневно режећи према колима, а онда одскочила у страну и нестала у шипрагу.

Најиелу и његовом оцу указана је хитна лекарска помоћ. Није било никакве сумње да је дечак спасао живот својем оцу. За тај подвиг додељена му је сребрна медаља Краљевског друштва за хуманост.

Г. В.

Илустровао: Брана Јовановић

НЕ МОГУ ДОЗВОЛИТИ ДА КРЕНЕШ ПРЕКО МОСТА! МОЖЕШ САМО ПРЕЗ МЕНЕ МРТВОГ!

А КО РЕ ЧУВАТИ ЗАРОБЛЕНИКЕЗ НЕ РИЗИКУЈЕМ МНОГО, САМО НЕКОЛИКО МОДРИЦА!

СА ОВЕ СТРАНЕ МОСТ НИЈЕ ОШТЕЋЕН, ШТО ЗНАЧИ, АКО ЈЕ С ОНЕ СТРАНЕ ОШТЕЋЕН, КАД ПУКНЕ, ПАШЕ НА ОВУ СТРАНУ! ПОСЛУЖИТЕ МИ КАО СТЕПЕНИЦЕ, ДА СЕ ВРАТИМ НАЗАД!

АИ, МОЖЕШ ДА НАСТРАДАШ!

ТО ЈЕ ТАЧНО! АИ, ИМАМ ПЕДЕСЕТ ПОСТО ШАНСЕ ДА УСПЕМ!

БЕРНАР ПРИНЦ И ЊЕГОВ ОРТАК НОСЕ ОТКУП ОД МИЛИОН ДОЛАРА МУК-МАНЧУ ЗА КРЕРКУ ВАНГ ХОА ЗВАНОГ СМИТ...

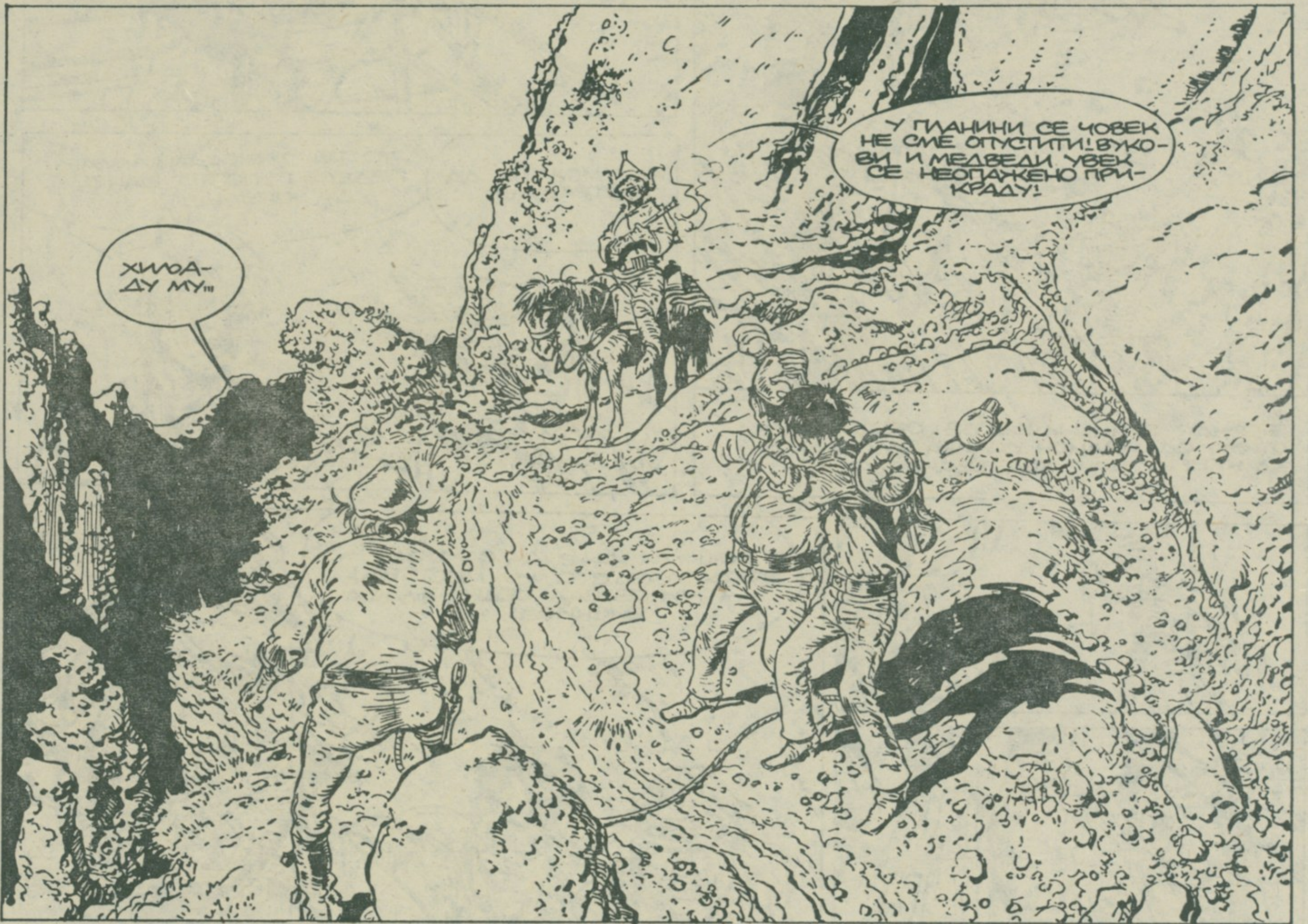
ЈОШ МИ КАЖЕ ДА САМ ЈА ТЕРДОСЛАВ! СТО МУ МОСТОВА! ДА МИ ЈЕ САД ЈЕДНА ОЛАСА ВИСКИЈА!

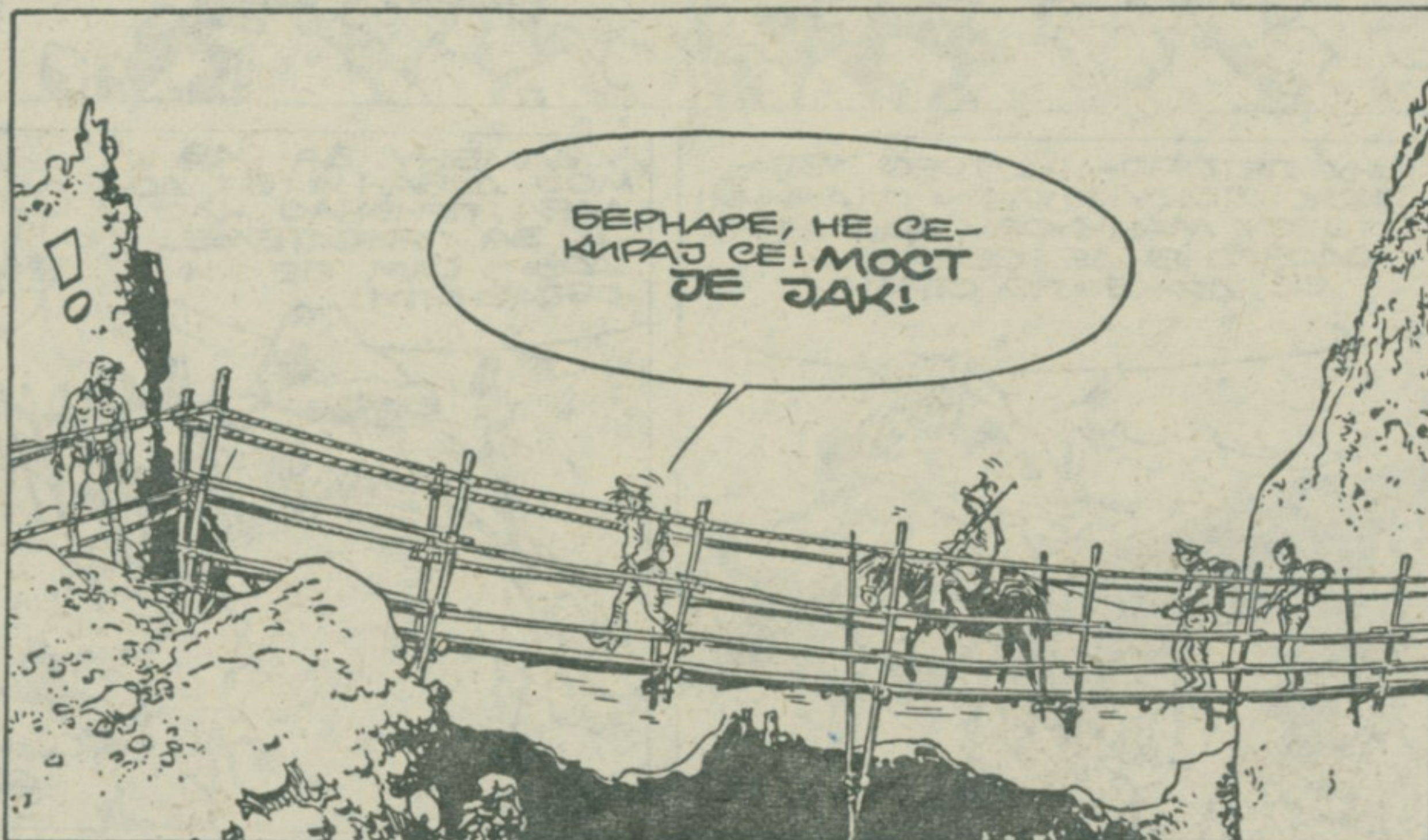
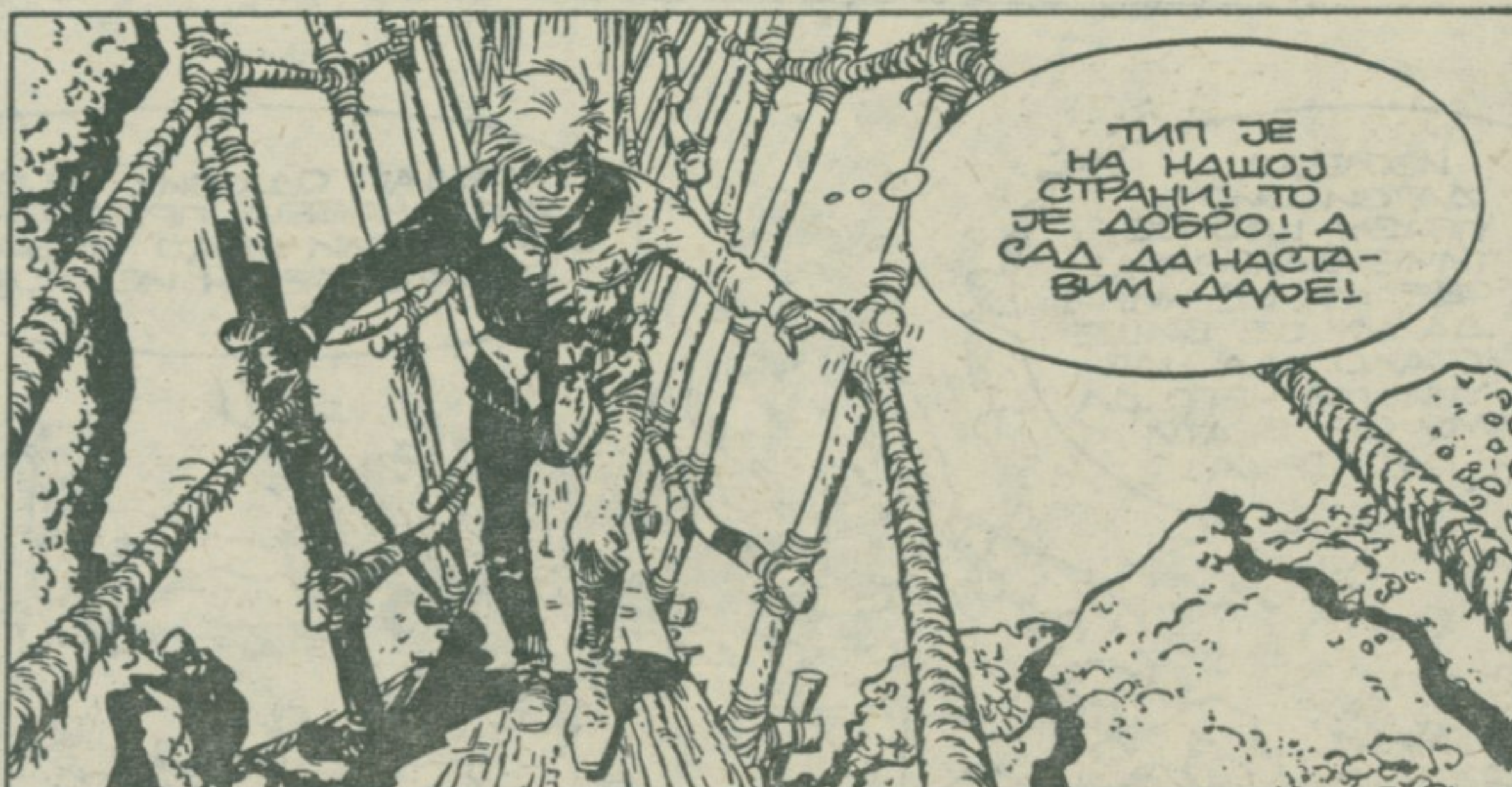

МОРАМ ПАВИТИ ДА МИ ЈЕ ДАСКА ТРУЛА! АКО НАСТАВИМ ОВАКО ДА ПРИЗЕМ ЈЕЗИК, НЕГУ МОГИ НИ МО... ЛТВУ ДА ИЗВОРИМ!

НА СРЕДИНИ ЈЕ! ОВО КРАЈ-КАЖЕ МЕ ИЗЛУЂУЈЕ! СТО МУ... СТО МУ...

ИЗГЛЕДА
ДА СИ БИО У
ПРАВУ ШТО СЕ
ТИЧЕ ВАНГ-ХОА!
СВЕ МИ СЕ ЧИНИ
ДА МУ ЈЕ ВИШЕ
СТАЛО ДА НАС
УНИШТИ НЕГО ДА
МУ СЕ ВРАТИ
КЕРКА!

ЈЕДАН ОД ОВИХ ЈЕ ВАНГ
ХООВ ЧОВЕК! ПРЕПОЗНАО
САМ ГА! АЛИ ОВАЈ КУБАК,
ОДАКЛЕ ЈЕ ОН ИСПАО?

НИХ ПЕТОРО-ШЕСТОРО УЗГА-
ЈАЈУ СТОКУ ГОРЕ У ПЛАНИНИ!
ТО СУ МАНЧУОВИ ФАРМЕРИ!
ОДОЗГО ВИДЕ СВЕ, АЛИ
СЕ ДРЖЕ ПО СТРАНИ!

У ЗАМЕНУ ЗА САВ
МОЈ ДУВАН И ПЕТ ДО-
ЛАРА, ПРИЗНАО НАС
ЈЕ ЗА ПРИЈАТЕЉЕ!
ДОЊИ, САМ БИ ТИ
ОБЈАСНИТИ!

ЧАЈ ЗА ПРИЈА-
ТЕЉЕ! ХА! ХА!

БОЈЕ
ДА НЕ ЗНАМ
ШТА ЈЕ СТАВ
У ОВАЈ ЧАЈ!

КУБАК,
ОТКУД
ЗАСЕДА?

ПЛАНИНА ЈЕ
ПУНА ЛОПОВА
СВИХ ВРЕТА!

НАЈБЕГНИ ЈЕ МУК
МАНЧУ, АЛИ ОН ЧЕСТО
ОСТАНЕ ДУЖЕ У УТВРЂЕЊУ!
А! ТУ СУ ДРУГИ, КАО
БАНДА
ТАОНГ-ШИ!

ЧЕКАЈ, ОВДЕ СТРАНИЦИ
НЕ СМЕЈУ ДА
"ОПЕРИШУ"!
БИБЕ СМАКНУ-
ТИ ОД МАНЧУА
ИЛИ ОД
ТАОНГ-ШИ!

САМО ДА МЕ
НЕ СВРСТАЈУ
МЕЂУ ЛОКАЛ-
НЕ ЛОПОВЕ!

ЗНАЧИ,
МИ СМО ПЛЕН
РЕЗЕРВИСАН
ЗА ТАОНГ-
ШИ!

ТАЧНО!
УБИГЕ ВАС КОД СЛАПОВА
СЕДАМ БОГОВА И ТО
ПРЕ НЕГО ШТО НАС МАН-
ЧУОВА ИЗВИДНИЦА СПА-
СИ! ХА! ХА! ХА! ПАМ!
ПАМ!

ЗАШТО
ПРВО ОНИ?
ПОКУЩАЈЕ
ДА ЗЕРИШУ!

НЕБЕ! ДОВЕШТЕ СЕБЕ
У ОПАСНОСТ! ПОРЕД ТОГА,
ОВАЈ ПУТ ВОДИ ДИ-
РЕКТНО У ПЕРИНЕ!

ДА! А ТАЈ ПУТ ЈЕ
ПУН ЗАМКИ, ОПАСНОСТИ,
РУТА БЕЗ ДНА... АЛИ, КУБАК
ВАС ВОДИ, И БЕЗ БРИГЕ!
ХА! ХА!

ТО ЈЕ
ОКРАБРУ-
ЈУГЕ!

КОЊ РЕ САМ ДА СЕ ВРАТИ
У СЕЛО! ОВО НИЈЕ ПУТ
ЗА НЕГА! ЈЕААА!

© Editions Lombard

АКО
ТАОМ
-ШИ НАЈБЕ
НА КОЊА
ВИГЕ МУ
СУМЊИ-
ВО!

ХИ! ХИ! ОН УБИЈА, АЛИ
НЕ УМЕ ДА МИСЛИ! ГАП
ЈЕ!

АЛИ, НЕ ИТИ! УОПШТЕ НЕ ЛИЧ
НА РАТНИКА! НЕ БИ МЕ ЗАЊУДИ-
ЛО ДА НАС ОСТАВИ НЕДЕ У
УТРОБИ ЗЕМЉЕ И ОДЕ СА ДИ-
ЗАМАНТИМА! НЕБУ ДА ИСПУСТИ-
ТИ ИЗ ВИДА!

ЛАМПА
НЕ ТРЕБА
ЈАКО ДА СВЕ-
ЛИ И ВИДИМО
ТИШИ! ОВО ЈЕ
ЦАРСТВО СЛЕ-
ПХ МИШЕ-
ВА!

НА ХИВАДЕ
ИХ ЈЕ!

НИСУ ТО ОБИЧНИ
СЛЕПИ МИШЕВИ! ОВИ СУ
ОПАСНИ И ОКРУТНИ,
КАО И ПИРАНЕ!

ОВДЕ СВЕ
ОДЈЕКУЈЕ!
СВАКИ НАШ КОРАК
ОДЗВАНЈА КАО УИ-
КАДУ БУЊЕВА, А
ОВА ЧУДОВИШТА
ЈЕДВА ЧЕКАЈУ
ДА НАПАДНУ!

ПРЕ-
СТАНИ
ДА МЕЉУШ,
УЗНЕМИ-
РИТЕШ
ИХ!

© Editions Lombard

ОВАМО!
ПЛАШЕ СЕ
СВЕТЛОСТИ!
ВИЧИТЕ ШТО
ЈАЧЕ! ААА!

АХ!
ТО ЈЕ
ЛАКО
РЕЧИ!

EDITIONS LOMBARO

УХ!
КАКО
ГРЕБУ!
ОДВРАТНА
ЉУДОВИ-
ШТА!

ЈААА!
ГУБИТЕ СЕ!
МАРШ!

ЛАМПА ИХ НЕБЕ ДУГО ДРЖА-
ТИ ПО СТРАНИ! ОСЕ-
ТИЛИ СУ КРВ!

БЕЗ
ДЕТАЉА!

ПОЖУРИМО! АКО ПРО-
БЕМО СЛЕДЕЋУ САЉУ!
СПАСЕНИ СМО! ШИШ-
МИШИ НАС НЕБЕ СЛЕ-
ДИТИ!

ЈЕСИ
ЛИ СИ-
ГУРАН?

ЈЕСАМ! У СЛЕДЕЋОЈ
САЉИ ЈЕ ОТРОВАН
ГАС!

© EDITIONS LOMBARD

МОЖДА ЈЕ И ОН ЗАТРПАН!
А МОЖДА И НИЈЕ! А МОЖДА
СУ ГА ОТКРИЛИ БАНДИТИ
ТАОНГ-ШИА! ВИДЕЋЕМО!

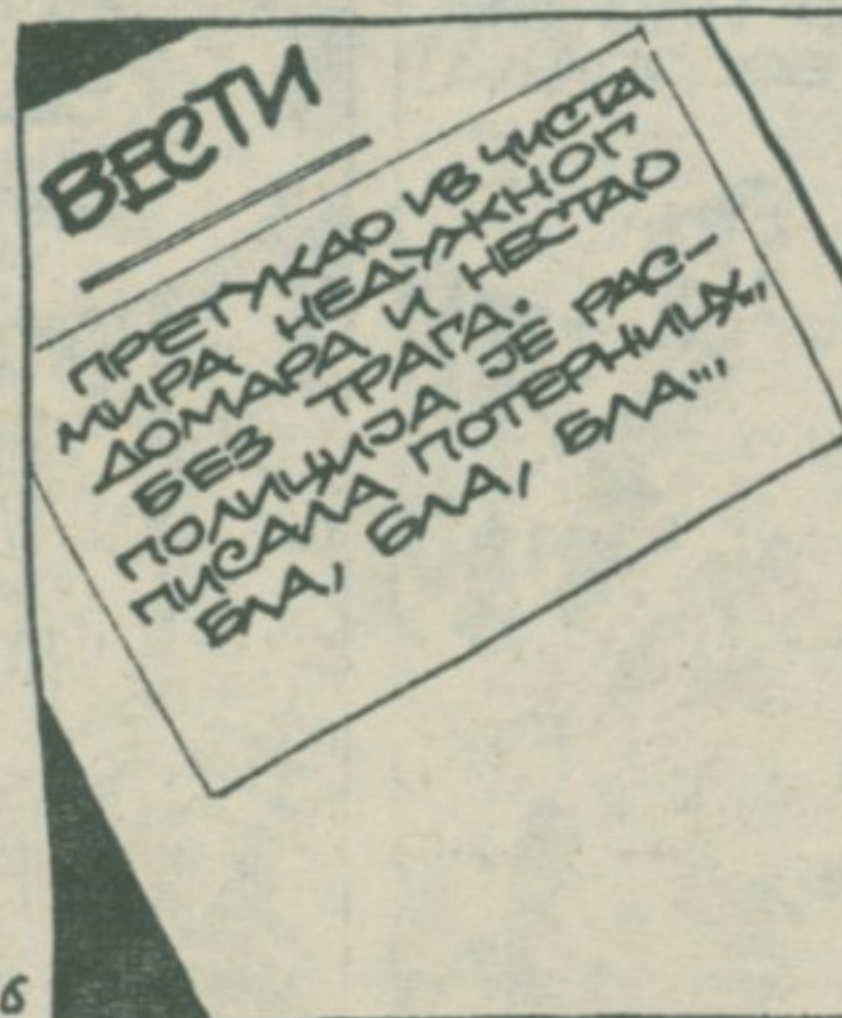

ВИДЕТИ?

ПОГЛЕДАЈ!
САМО БУТИ!

ЦРВА И ЈАБУКУ ЗАЛЕПИТЕ
НА КАРТОН И ИСЕЦИТЕ

ОБУЦИТЕ ЛУДОГ
ЦРВА

СВЕЧАНО
ОДЕЛО

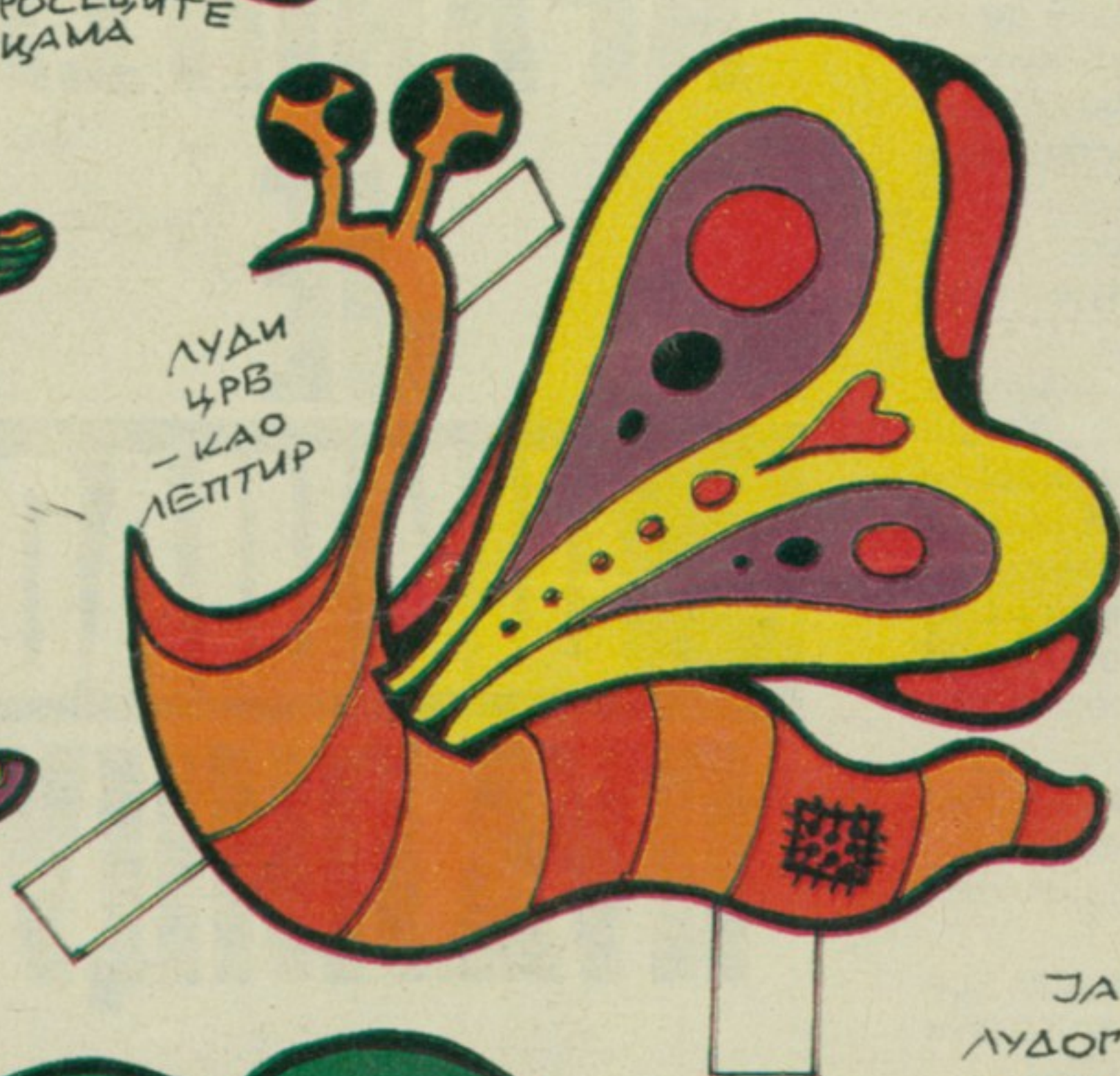
ШЕШИРЕ ПРОСЕЦИТЕ
ПО ЦРТИЦАМА

ЛУДИ ЦРВ
КАО ГУСЕНИЦА

ЛУДА ЦРВИЦА

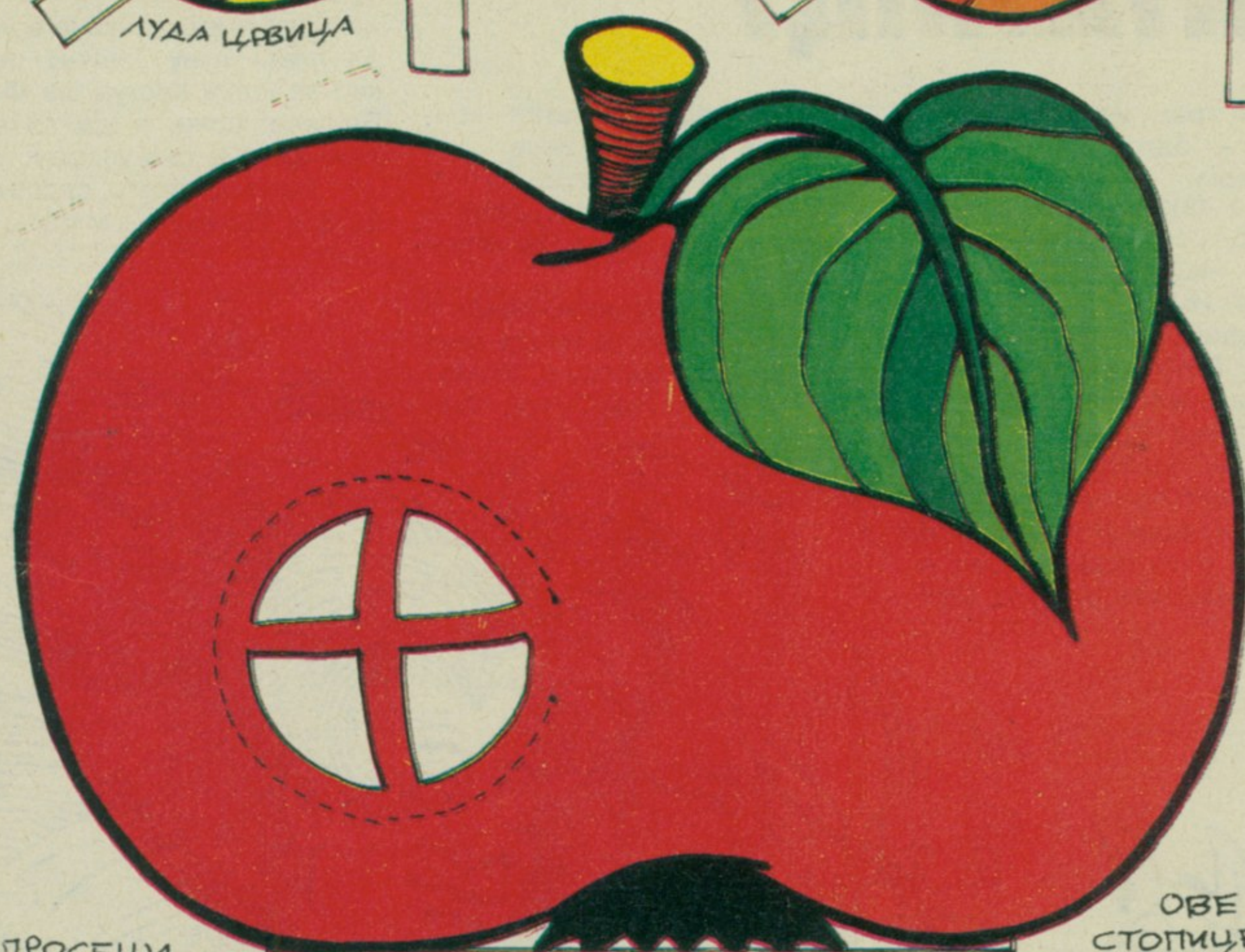
ЛУДИ
ЦРВ
КАО
ЛЕПТИР

ШВЕДСКИ
ЏЕМПЕР

ПИЏАМА

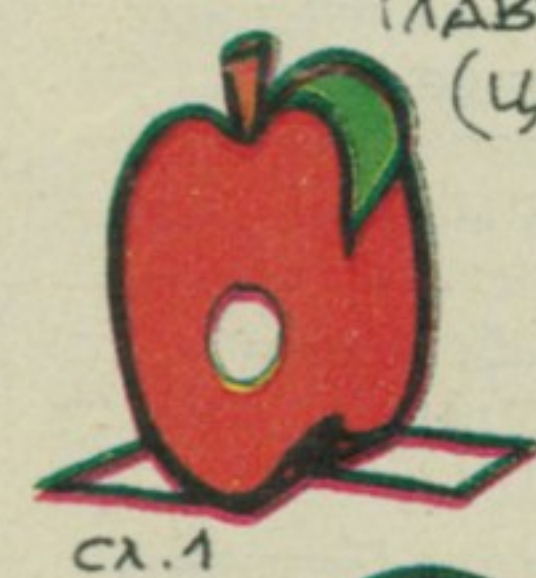

ПРОСЕЦИ
КРУГ ПО
ЦРТИЦАМА

ПРОСЕЦИ ПО
ЦРТИЦАМА

ОБЕ
СТОПИЦЕ
СТАВИТЕ ЈЕДНУ
НАПРЕД ДРУГУ
ПОЗАДИ ПА ЋЕ
ЈАБУКЕ СТАЈАТИ

ЈАБУКА ЈЕ КУКА
ЛУДОГ ЦРВА. СА ЗАДЊЕ
СТРАНЕ ЗАЛЕПИТЕ ПАРЧЕ
ПАПИРА - ЛЕПАК СТАВИТЕ
ПО ЦРТИЦАМА (ЦРТ. 2)
У ТУ "КЕСУ" СТАВИТЕ
(ЦРТ. 3) И ПРОВУЦИТЕ МУ
ГЛАВУ КРОЗ РУПУ
(ЦРТ. 4)

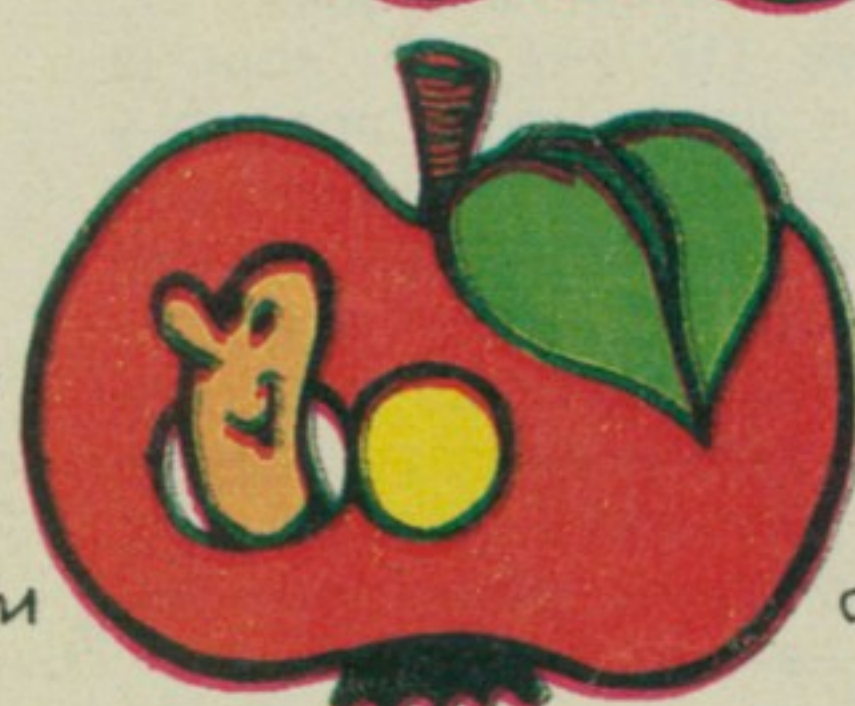
СЛ. 1

СЛ. 2

СЛ. 3

СЛ. 4

СНАЛАЖЉИВИ МУЗИЧАРИ

Краљ Луј XIV одредио је свом композитору Купрену (1668–1739), чувеном клавсенисти кога су прозвали Франсоа Велики, краљевску плату, али и исто такав порез! Тако је уметник био присиљен на штедњу. Киван на Краља-Сунце, Купрен није желео да му пружи ништа више од онога на шта је службено био обавезан. Једног дана краљ га је позвао на партију карата. У страху да не изгуби још који дукат, Купрен се оваквим извињењем уједно ослободио и свих будућих сличних позива:

– Величанство, јако ми је жао, али ја не разликујем краља од жандара!

Као што је писао опширну музику, тако је Хендл (1685–1759) имао и циновски апетит. Прича се да је једном сео у гостионицу, наручио шеснаест разних јела и уз то вино и пиво. Гостионичар је примио наруџбу, спремио сто и – чекао.

– На шта чекате? – нестрпљиво га упита Хендл.

– На ваше друштво, господине.

– Друштво? – зачуди се композитор – Друштво то сам ја.

Једно време Хендл је имао финансијских тешкоћа, па више није могао гостима да пружи богате трпезе. Седећи, тако, једне вечери у својој кући, окружен пријатељима, Хендл нагло устаде и рече:

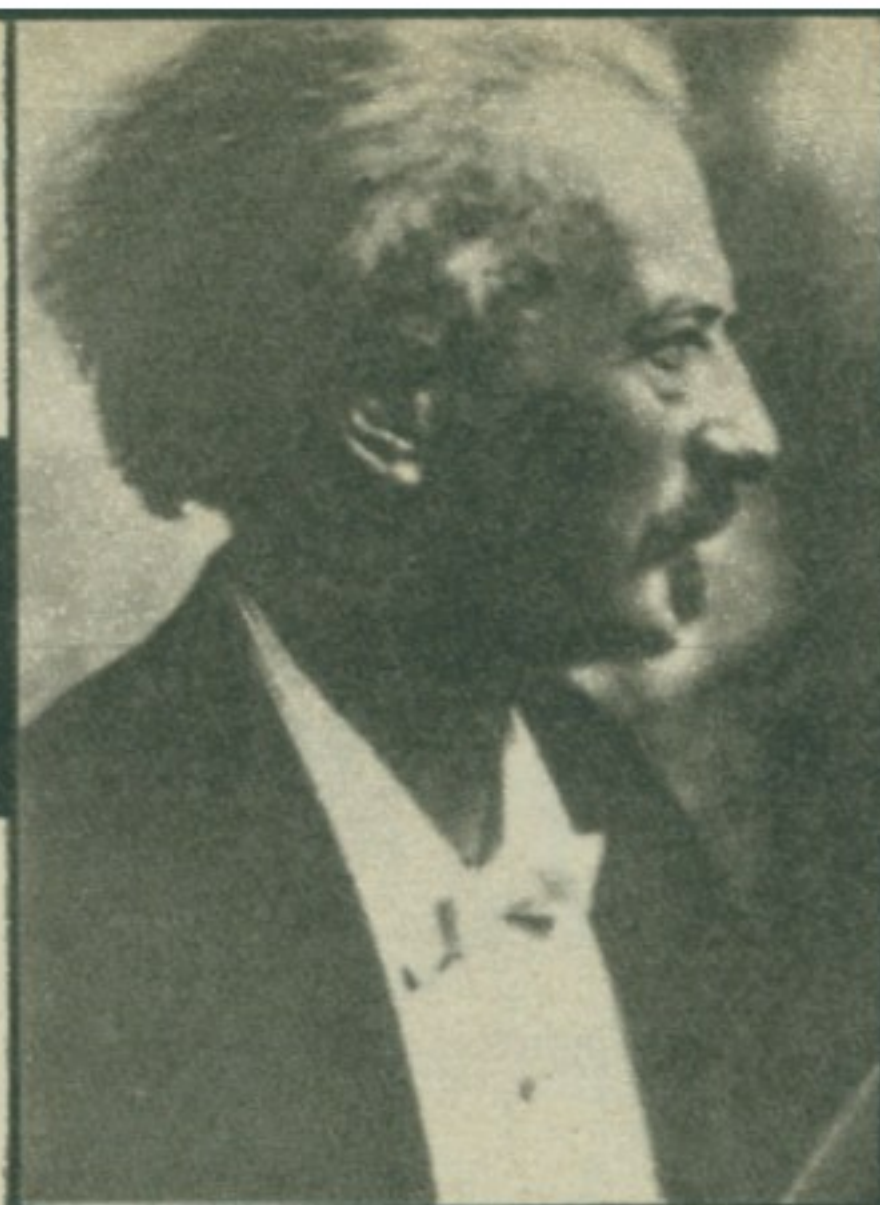
– Морам да запишем једну дивну тему која ми баш паде на памет. Опростите, морам сместа да је забележим – и отрча у своју собу.

Пропао им Фоли Бержер

Пријатељи су га једно време чекали, убеђени да се Георг Фридрих препустио компоновању, али када су заварили, нашли су га за столом како се служи печењем.

Глук (1714–1787), који је добар део живота провео у Паризу, где је и компоновао главне опере, присуствовао је једном приликом представи у Италијанском театру. Певао је чувени кастрат Кафарели и одушевио публику. Још док је трајао френетичан аплауз, неко упита Глука:

– Господине, шта бисте ви дали да певате као Кафарели?

На овој слици је Падеревски већ у зрелим годинама, али није изгубио своју чувену косу.

Јаша Хајфец снимљен у време прве турнеје у Европи.

Славни Јаша је волео и да се измотава: овде се игра Кинеза.

АРХАНГЕЛ ЈЕ ШИШАО ПУДЛИЦУ

– Компоновао сам дванаест симфонија док сам се усудио да над тринаестом напишем број један – рекао је Менделсон

– Ни грам онога што је он дао! – одговори Глук са смешком.

Јаша Хајфец, можда највећи виолиниста 20. века, први пут се нашао у Паризу 1920. године. Имао је тек деветнаест година, а после недељу дана у Лондону, овим се настављала његова прва европска турнеја на којој је глас о његовом чудесном свирању стизао већ пре њега.

Јашин француски менаџер једнога јутра саопштио му је, сав задовољан, како је упра-

во „продао“ приватан концерт за наредно вече, што значи додатан приход.

– Немогуће – рече Јаша – сутра имамо карте за Фоли Бержер.

Тај чувени париски кабаре у оно време био је права сензација. Али, менаџер се насмејао и „извукао“ свој глав-

ни адут: Американка је вољна да плати пуну Јашину цену, као за јавни наступ, па Фоли Бержер може и да сачека. Али, Јаша је био упоран:

– Немамо друго слободно вече у Паризу. – Мислио је,

наравно, на себе и Самјуела Чозинофа, пијанисту који га је пратио на свим турнејама те године.

— Али — збуњено ће менаџер — ја не могу да кажем госпођи Кларк да нећете да свирате за њу само зато што желите у Фоли Бержер!

— Онда јој кажите — мирно ће Јаша — да сте погрешили у погледу моје тарифе: она износи 1500 долара за јавне концерте, али приватни коштају двоструко. То ће је одвратити. Свакако неће хтети да плати 3000 долара. Тако ћете спасти свој образ, а ми ћемо поћи у Фоли Бержер — задовољно је завршио Јаша.

Али, следећег јутра менаџер се појавио и свечано објавио да је госпођа Кларк прихватила и не трепнувши! Тако није било друге него да се врате карте за Фоли Бержер, што је тврдоглави Јаша Хајфец тешка срца прихватио.

Те вечери нашли су се он и Чозиноф у хотелу „Мажестик“, у апартману старе госпође. Поред ње концерту је присуствовала њена четрнаестогодишња унука која је све време стидљиво гледала у под и њен учитељ виолине, господин који је у сваком

предаху уздисао како је „дивно“ или „величанствено“. Цео концерт потрајао је мање од пола сата, онда су се опростили и изашли. Јаша је уздахнуо:

— Да сам знао да ћемо овако брзо обавити, могли смо да стигнемо у Фоли макар на други део представе...

Аутограми и чачкање носа

На премијери опере „Тајни брак“, у Бечу 1792. године, композитору Доменику Чимарози (1749–1801) приђе неки млади сликар и ласкаво примети:

— Ја сматрам да ви надмашујете Моцарта!

— Ја надмашујем Моцарта?! — љутито подскочи Чимароза.

— Младићу, шта бисте ви мислили о човеку који би био толико безобразан и глуп да тврди какс сте ви бољи од Рафаела!

Ипак, ова опера, Чимарозино најбоље дело, доживела је на поменутој премијери сензационалан успех, па се догодило нешто незапамћено до тада, а и после. Цар Леополд II био је толико одушевљен да је после премијере одвео у двор Чимарозу и све извођаче, погостио их, а онда их све поново одвео у Оперу где су поновили цело дело из почетка!

Има композитора који су компоновали на необичан начин. Глук је најрадије стварао седећи за чембалом напољу, на сунцу, уз ледени шампањац. А Чимароза је волео да компонује у веселом друштву, уз доста жагора и галаме, док је пакосни Паизијело писао ноте — искључиво у постели.

Неки млади композитор донео је једном приликом, сав поносан, Феликсу Менделсону (1809–1847) своју партитуру са насловом „Прва симфонија“.

— Да ли вам је то прво дело такве врсте? — озбиљно га упита Менделсон.

— Јесте, маестро!

Менделсон му врати ноте и не погледавши их:

— Дођите опет када напишете дванаесту. Ја сам компоновао дванаест симфонија док сам се усудио да над тринаестом напишем број један.

А када је Бетовену (1770–1827) његов брат, који се нагло обогатио шпекулацијама, послао визит-карту на којој је писало „Јохан ван Бетовен, посредник некретнинама“, композитор му је одговорио потписавши се са „Лудвиг ван Бетовен, посредник мозга“.

А ево како се снашао Франц Лист када је на његов

концерт у једном немачком градићу дошло једва двадесетак људи:

— Даме и господо — обратио им се велики уметник савлађујући своје разочарање — срећан сам што вас видим и обећавам да ћу вам свирати као никад раније. Али, ова сала је исувише велика за наше мало друштво. У салону хотела где сам одсео постоји одличан клавир и ја предлажем да сви пођемо тамо.

Лист је у хотелу за цело друштво наручио богату вечеру и, на радост слушаца, свирао до зоре.

Ћузепе Верди који није волео популарност и рекламу, а посебно су га љутили скупљачи аутограма, умео је да буде чак и непристојан с њима. Тако је некој младој дами која му је уз аутограм тражила и неколико речи посвете, написао:

„Добра деца не треба да чачкају нос и да лажу, а добро васпитане даме не треба да траже аутограме. Боље нека скупљају љубавна писма.“

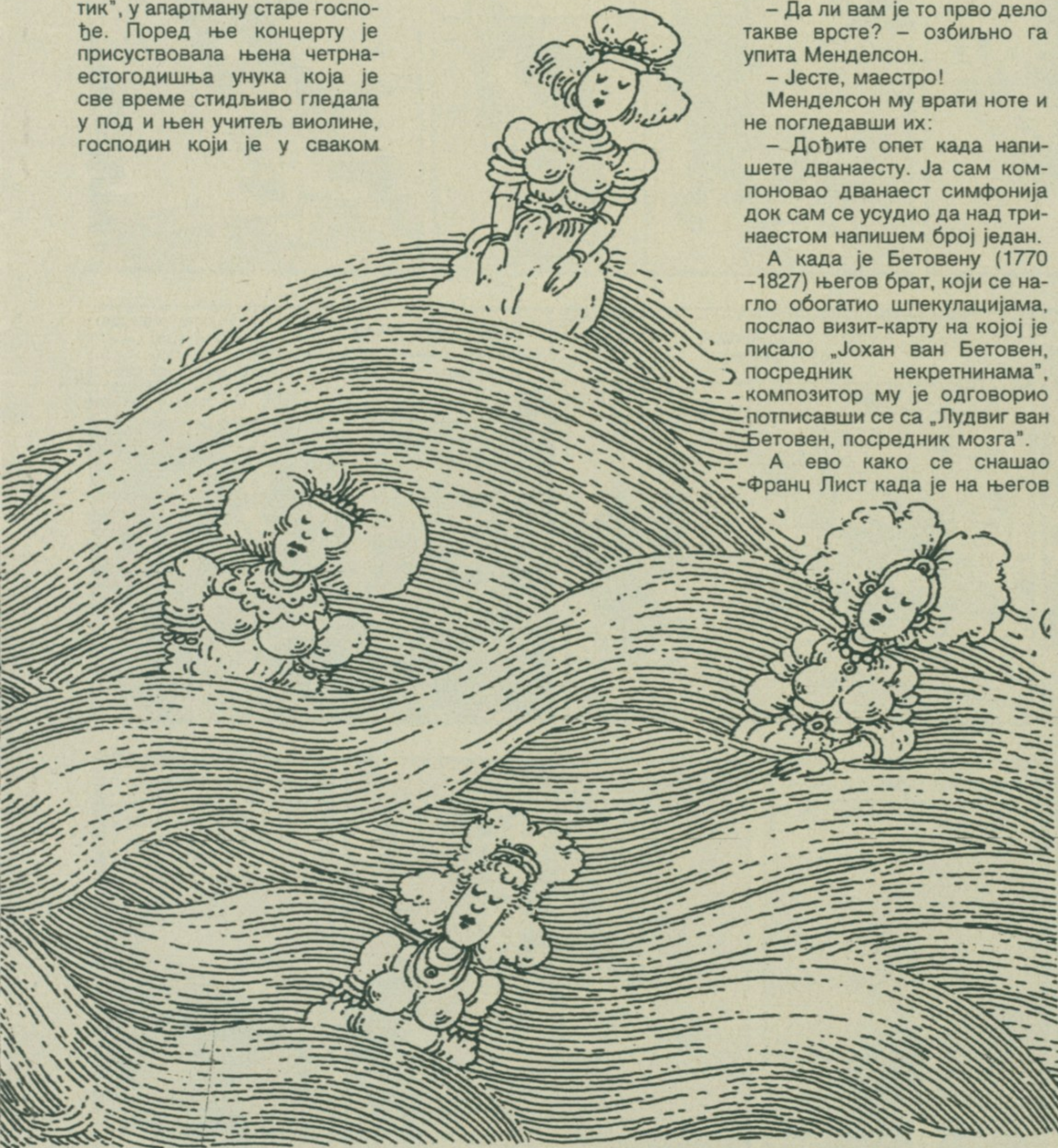
Обожаватељке у редовима

Игнац Јан Падеревски (1860–1941), велики пољски пијаниста и државник (био је председник прве пољске републике 1919) највећа је легенда после Листа. Својим великим ореолом од косе, својим романтичним и углађеним понашањем, својим, говорили су неки, готово опипљивим магнетизмом, за велики део земаљске кугле представљао је само оличење врхунског пијанисте.

Када га је сликар Берн Џонс видео у Лондону како шета улицама, одјурio је пријатељима и испричао им да је видео архангела који је сишао на земљу. Убрзо после тога били су представљени један другом и, као резултат, настао је чувени портрет Падеревског.

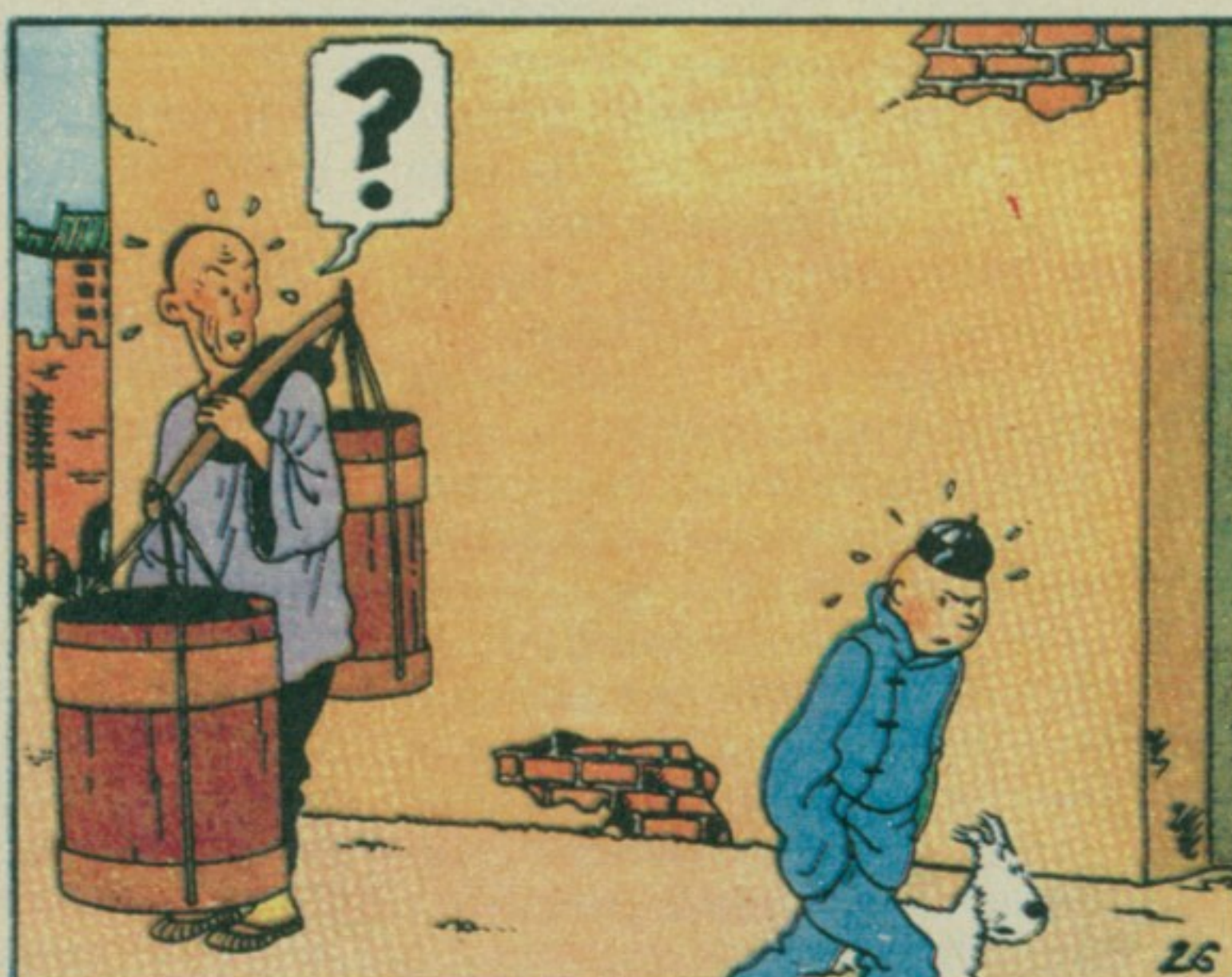
Жене су просто лудовале за њим, „падале у фрас“ кад га угледају. Оне су стајале у редовима само да га у пролазу виде, можда дотакну, дочекивале су га и испраћале на перонима и пристаништима. Често се догађало и да обожаватељке у писмима моле Падеревског да им поклати прамичак своје величанствене косе. Када је један пријатељ упозорио пијанисту да ће, настави ли да услишава такве жеље, остати без косе, овај му, уз злочест осмех, одговори:

— А не, нећу ја остати без косе, него мој пас.

ТИНТИН ПЛАН ЛОТОС

ОВО НИСТЕ ЗНАЛИ

ЗВУЧНА ВИЗИТКАРТА

Прва таква посетница на свету појавила се ових дана у Јапану. То је мала пластична картица величине картонске возне карте, а представља, у ствари, минијатурни магнетофон с интегралном шемом. Премда уопште нема покретне делове на њему је могуће направити кратак звучни запис од 24 секунде што је довољно да се представите: име, презиме, занимање, адреса.

Цена звучних посетница још увек је висока, али стручњаци верују да ће се знатно снижити чим почну серијски да се производе. Јер, једноставан микрокомпјутер у Јапану не кошта више од 10 динара.

НЕ НА СУНЦЕ!

Један крак велике озонске рупе над Антарктиком стигао је крајем прошле године до Новог Зеланда и Аустралије.

Влада у Камбери зато упозорава грађане да што мање буду на суцу, да се не сунчају, а ако то већ чине, да се добро премажу заштитним кремама јер кроз пробушени озонски „кишобран“ пролазе опасни ултраљубичасти зраци. Упозорења се редовно понављају уз сваку временску прогнозу, па ипак без неког већег успеха, а број оболелих од рака коже у Аустралији и даље расте.

СОЛИТЕР С ВОДЕНОМ ГЛАВОМ

У Јапану земљотреси и тајфуни више никог не могу да зачуде: догађају се редовно и достижу велику снагу. Зато се у овој земљи граде вишеспратнице с јаким челичним конструкцијама. Али, ако су јапански небодери безбедни од налета стихије, све неугодности нису тиме избегнуте.

Понекад се вишеспратни костур љуља лево десно као метроном. Тако, на пример, врх зграде високе 150 метара може да се удаљава од своје осе за 1-2 метра! То није опасно, али можете замислити како се осећају станари овакве зграде – љуљашке.

Грађевинска компанија „Шимизу конструкшн“ измислила је зато једноставан систем стабилизовања који упола смањује непожељне осцилације. На крову солитера уграђује се огроман резервоар с водом. Због велике масе и инерције течност на потресе делује са закашњењем, њихање се у великој мери поништава.

ПТИЦА – КРАВА?

Венецуелански орнитолози открили су да птица звана гуацино, која живи у јужноамеричким џунглама, има потпуно исти систем за варење као преживари, крава рецимо. Гуацино је истовремено једина птица на свету (за коју наука зна) чија се храна састоји искључиво од лишћа дрвећа и жбуња. Крајње необичан систем за варење очигледно се и појавио због прилагођавања таквој исхрани. Увећана гуша и једњак код ових птица у којима микроорганизми изазивају процес превирања имају потпуно исту улогу као бураг код преживара.

Како се досад овај начин варења харане сретао једино код сисара научници ће морати да уносе исправке у уџбенике.

РАДИО КОЈИ ЦРТА!

Радио-пријемник „CRF – V21“ јапанске фирме „Сони“ хвата све таласне дужине и то не само програме намењене најширој публици већ и службене радио-станице. Али, његова најзанимљивија особина је уграђени штампач који му омогућава да преузима и све радио-везом послате фото-телеграме, временске карте, сателитске снимке Земље и вести које се предају телефаксом. Баш због ових својих могућности засад се у многим земљама ови пријемници продају само провереним радио-аматерима.

ДОК

Шта је права квалитетна гитара? Како до ње доћи? У чему је разлика између серијске производње и ручног рада? То су само нека од питања која муче новопечене музичаре док откривају тајне без којих не може на прави начин да се дође до музичког знања и успе на сцени. Један од оних ко зна одговоре је Бранко Радуловић, човек који већ пет година у својој радионици у Куманову сам прави соло, бас и акустичне гитаре и за свој рад добија искључиво похвале

Бранко Радуловић је давно, средином шездесетих година, почео да се бави музиком. Свирао је гитару у групи „Глечери“ која је освојила шесто место на једној од оних чувених Гитаријада на београдском Сајмишту и то у конкуренцији са тада веома популарним „Силуетам“. У то пионирско рокерско време ретко ко је имао пара за прави инструмент и тако је

TOP

MADE IN КУМАНОВО

ЕЛЕКТРИЧНЕ

ГИТАРЕ

Бранко сам себи направио инструмент. Била је то гитара која је могла да послужи, али од тог тренутка он се „зарадио“ идејом да направи нешто много боље. Уписао је машински факултет а док је студирао, сваког лета је одлазио у Немачку и радио у једној фирми која се бави прерадом дрвета за врхунске инструменте. Ту је научио све тајне заната, а стекао је и бројна познанства која му и данас омогућују да буде у току најновијих збивања. Затим је дипломирао и запослио се у фабрици челичних конструкција у Куманову где је радио пет година, али нешто му није дало мира. Одлучио је да напусти посао и почео професионално да се бави прављењем гитара.

Најтраженији модел

До сада је из радионице Бранка Радуловића изашло 175 соло гитара и 161 бас гитара. Он тврди да сваки ама-

тер који има високу техничку културу може да направи добар инструмент. Међутим, невоља настаје када треба одабрати материјал за гитару. Он, рецимо, лично бира дрво које набавља у Немачкој. А потребно је бити заиста велики стручњак јер свако дрво има другачије фреквентне особине тако да онај ко их познаје може да удовољи жељама сваког купца. Бранко тако ради. Када неко наручи гитару, највише воли да са њим поразговара, види шта хоће. Од свих гитара које је до сада направио свака је другачија. Оне су, на неки начин, уникати – по звуку, изгледу и основним особинама.

Поред дрвета, за инструмент је битан такозвани „хардвер“, а то су магнети, тремола, пик ап, машиница за штимовање и остало. Ти елементи такође се набављају у иностранству а Бранко их купује од фирме „Shaller“ за коју каже да је тренутно најмодернија. Због свега тога ње-

гове гитаре су доста скупе, од 1000 до 1500 западнотемачких марака. Бранкове гитаре су погодне за почетнике зато што су жице постављене ниско па је гитара лагана и мекана за свирање. У последње време музичари највише траже модел који свира Влатко Стефановски. За бас гитаристу групе „Леб и сол“ Бранко је направио неке своје формуле којих се строго држи док пројектује. Пошто жели да ипак открије своје тајне, припрема књижицу у којој ће све објаснити тако да ће његово искуство бити доступно свима који желе да се баве прављењем гитара.

Најважније је, наравно, изабрати дрво. Веома је важно и резање, лепљење, груба, па фина обрада, лакирање, полирање, монтажа делова, фино подешавање, провера... А када све то прође кроз његове руке, он зна да ли је инструмент добар или не. Управо због тога што се придржава редоследа ових операција

његови инструменти разликују се од оних који се серијски производе. Тачније, ту је разлика између ручног и фабричког рада. Бранко тврди да јапанска фирма „Ибанез“ (позната у свету) ради за њих, мале произвођаче. Сматра да му гитаре са Запада нису конкуренција, оне јесу јефтиније али музичари се често разочарају у њих. Међутим, америчке гитаре још увек одржавају висок ниво. Од њихових фирми он цени „Крамер“ и „Хамер“ које имају малу годишњу производњу, али високе цене и висок квалитет. Угледајући се на њих Бранко размишља о проширењу посла, али тако да оствари склад између квалитета и количине. И даље све ради сам, мада има, како каже, талентованог младог помоћника Драгана који је тренутно у војсци.

Склон новотаријама Бранко прави и бас гитаре без прегова за које се обично мисли да су тешке за свирање, али по његовом мишљењу, могу да се савладају за годину дана и пружају много веће инструменталне могућности.

И најзад, Бранко послује по старом занатском принципу; ако неко није задовољан инструментом који му је направио, он враћа новац а за гитару се лако нађе нови власник. А пошто му је производња врло мала, његових гитара нема у продавницама. Једини начин да до њега дођете је телефон. Позивни знак за Куманово је 0901, телефон у радионици 23-259 а код куће 29-244.

П. Јањатовић

ГИТАРА

Гитару ћете свирати ВЕЋ ЗА 4 МЕСЕЦА ако се при учењу будете служили ШАЈИНОВОМ – ОЗВУЧЕНОМ ШКОЛОМ ГИТАРЕ (штампа ПГП РТБ). Школу (књигу и 2 касете) можете набавити у свим продавницама „Про музике“ у Београду по цени од 350 дин. – или на ручити дописницом на адресу: ШАЈИНОВА озвучена школа гитаре, Други булевар 131/9, 11070 Нови Београд.

Каријере: Винс Кларк

НИКАД МИРАН

Један од најуспешнијих поп-аутора у последњих десет година мењао је групе, певао у дуету или сам, али увек је био гаранција за високо место на топ-листама

Четири клинца из енглеског места Базилдон одлучила су 1981. године да оснују групу. Назвали су је „Dereche Mode“. Потписали су уговор са независном дискографском фирмом „Mute“ не сањајући да ће ускоро постати предводници правца у коме ће, раме уз раме са њима, стајати познати састави као што су „Visage“, „Duran Duran“ и „Spandau Ballet“. Окосницу групе чинили су Винс Кларк и Енди Флечер, дугогодишњи пријатељи који су својевремено заједно певали у црквеном хору а касније пет година били у истој групи „Boys Brigade“. Винс је као главни композитор у групи успео брзо да се наметне на топ-листама. Од марта до децембра 1981. године објавили су три сингла, песма „Just Can't Get Enough“ доспела је међу првих десет као и деби албум „Speak And Spell“.

Тада је Винс изненада објавио да напушта групу. Неочекивани потез објаснио је тиме што му је брзи успех групе разбио снове и натерао га да схвати како је свима најважнији посао. Намеравао је да следећих пола године седи испред телевизора, у папучама, и не бави се баш ничим. Доста брзо се предомислио – у марту 1982. удружио се са сјајном певачицом Елисон Моје и основао дует „Yazoo“.

Елисон је била позната као емотивна певачица са блуз „педигреом“ а Винс је свој техно поп прилагодио њеном стилу. Синглови са песмама „Only You“ и „Don't Go“ потврдили су да он има реџек таленат: све што дотакне претварао је у злато. Златно партнерство трајало је два албума, иза њих си остале плоче „Upstairs At Eric's“ (назив по Винсовом дугогодишњем продуценту Ерику Редклифу) и „You And Me Both“. У мају 1983. одлучили су да престану са заједничким радом. Редклиф је том приликом изјавио:

– Обоје смо генијални на свој начин, али сада свако од њих има свој правац који једноставно мора да следи.

У новембру 1983. Винс је са Редклифом накратко основао састав „Assembly“. Придружио им се Фиргал Шарки, раније певач групе, основао „Undertones“. О том излету Винс каже: „Фиргалу смо послали демо снимке, занимало нас је шта о њима мисли. Он је у понедељак дошао у студио, отпевао своје и у уторак се вратио кући. То је било све“.

Винс је планирао да на албуму буду и други певачи, на пример Мет Џонсон из „The The“ и Нил Артур из „Blancmange“, али то није остварено. Углавном, та плоча се никада није појавила а Винс и

Ерик су решили да се упусте у соло пројекте. Ипак, Винс читавих годину и по дана није ништа радио. – То је била грозна година – изјавио је касније. – Био сам потиштен и ничим се нисам бавио. Наивно сам се надао да ћу себи приуштити мало одмора.

У лето 1985. ангажовао је Пола Квина, бившег певача групе „Bourgie Bourgie“, и са њим снимио сингл на коме се нашла песма „One Day“.

– Ту песму смо најпре понудили једном реџек-певачу, али он је није разумео. Његов осећај за ритам био је другачији.

Плоча је неславно прошла на топ-листама и Винс је схватио да мора наћи другог певача. Био је то Џими Сомервил. Тако је настала последња Винсова авантура – дует „Erasure“.

– Тражио сам неког младог и пуног ентузијазма, наравно, и са изграђеним ставом који се мени свиђа. Енди је врло одговорна особа, што нам је свима олакшало рад.

„Erasure“ су, убрзо по настанку, оправдали Винсов оптимизам. До сада су објавили пет албума и то овим редом: „Wonderland“ (1986), „Circus“ (1987), „Ring Circus“ (1987), „Innocents“ (1988), и „Wild“ (1989).

Са тих плоча скинуто је 14 синглова који су, готово по правилу, стизали међу првих десет на топ-листама.

П. Ј.

ТРАЖИЛИ

ПУСТИТЕ ТО ГЛАСНИЈЕ

Посао урађен
Ноћ врућа
Најмање од свега треба ми
туча
Летње доба
Изгубљен сам
Отварам још једну флашу
сока од кактуса
Момци долазе код мене
И изгледа да су спремни за
свирку
Надам се да нећемо имати
невоља са
комшијом Семом
Пусти то гласније,
Растури звучнике, узми
пиво
Пусти то гласније
Немамо чега да се бојимо
Пусти то гласније, јеа
Све док пајкани не дођу
Поноћ
Ох не!
Цуре само што нису дошле,
спремамо шоу
Нема телефона
Нема хране
Таваницу растурамо за
потпалу
Војвода у кухињи прича о
женској коју је смучао
Млади Вилијам у задњој
соби
пита се зашто је сам
Пусти то гласније
Стави звучнике крај врата
Пусти то гласније
Побацај женске по поду
Пусти то гласније, јеа
Зато постоје комшије
Рекла си да ти се не допада
мој стил
Начин на који живим је
превише дивљи
Ово је само журка и
добродошла си
Чему живети ако нема
забаве
Скачеш по телевизору
у пет ујутро
комшије лупају, музика
трешти а одавно је прошло
десет
Велики Џон крај базена
срце ураган на сламку
У задњој соби Кармин се
поново залуђује Кубанком
Пусти то мало гласније...

СТЕ ПЕСМУ

TURN IT UP (A LITTLE LOUDER)

Done work
Hot night
Last thing that I needed was
a fight
Summertime
I feel lose
I crack another bottle of
cactus juice
The boys are cimin' over
And it's lookin' like they're
ready to jam
I'm hopin' we don't have no
trouble with
my neighbor Sam
Turn it up a little louder
Crank the speakers, grab a
beer
Turn it a little louder
We ain't got nothin' to fear
Turn it up a little louder,
yeah
Til the cops get here!
Midnight
Oh no!
The chickens just arrived –
we got a shaw
No fone
No food
We're tearin' down the ceilin'
for kindlin' wood
The duke is in the kitchen
talkin' bout a
chick that he boned
Young William in the back
room he
wondrin' why he's alone
Turn it up a little louder
Put the speakers by the door
Turn it up a little louder
Get some wimmens on the
floor
Turn it up a little louder,
yeah
That's what your neighbors
are for!
You said you don't like my
style
The way I'm living is way too
wild
It's only a party, you're
welcome to come
What's the use of living if you
can't
have fun
Jumpin' up and down on the
TV at
five a.m.
The neighbors keep a
knockin' the volume's
turned up way pas ten
Bih Johnny by the pol sippin'
on
a hirricane
Carmine's in the bacroom he
foolin' with
the Cuban again
Turn it up little louder

Музика: Брус Вилис,
Роберт Крафт и Робен Форд
Текст: Брус Вилис
Изводи: Брус Вилис

ИЗЈАВА НЕДЕЉЕ:

„Прегледао сам песме из
свог репертоара и помис-
лио: не желим на светску
турнеју са оваквим ђубре-
том.”

Пол Макартни

МУЗИЧКА ПОШТА

Драги Забавниче,
Молим те, напиши ми дискографију
група „Doors”, „Beatles” и „Searchers”.

Биљана из Штипа

„Searchers” су настали 1962. и имају
заиста задивљујућу дискографију: „Meet
the Searchers” (1963), „Sugar and Spice”
(1963), „When you walk in the Room”
(1964), „It's the Searchers” (1964),
„Sounds Like the Searchers” (1964), „Take
me for What I'm Worth” (1965), „The Sear-
chers” (1970), „Needles And Pins” (1971),
„The Searchers File” (1977), „100 minutes”
(1982), „Loves Melodies”, „Silver Sear-
chers” (1986) и „Hit Collection” (1987).

„Doors” су снимали ове плоче: „Do-
ors” (1967), „Strange Days” (1967), „Wai-
ting For the Sun” (1968), „The Soft Parade”
(1969), „Morrison Hotel/Hard Rock Cafe”
(1970), „Absolutely Live” (1970), „13”
(1971), „LA Women” (1971), „Weird Scenes
Inside The Goldmine” (1971), „Best Of”
(1973), „An American Prayer” (1978), „Gre-
atest Hits” (1980), „Live At The Hollywood”
(1987).

Што се тиче дискографије „Beatles”,
она је толико обимна да би тешко стала
у ову рубрику.

Здраво,
Желела бих да купим касету групе
„Quireboys”, али не знам да ли је нека њи-
хова плоча код нас објављена.

Јелена

Још увек није.

Драги Забавниче,
Напиши ми нешто о групи „Led
Zeppelin”.

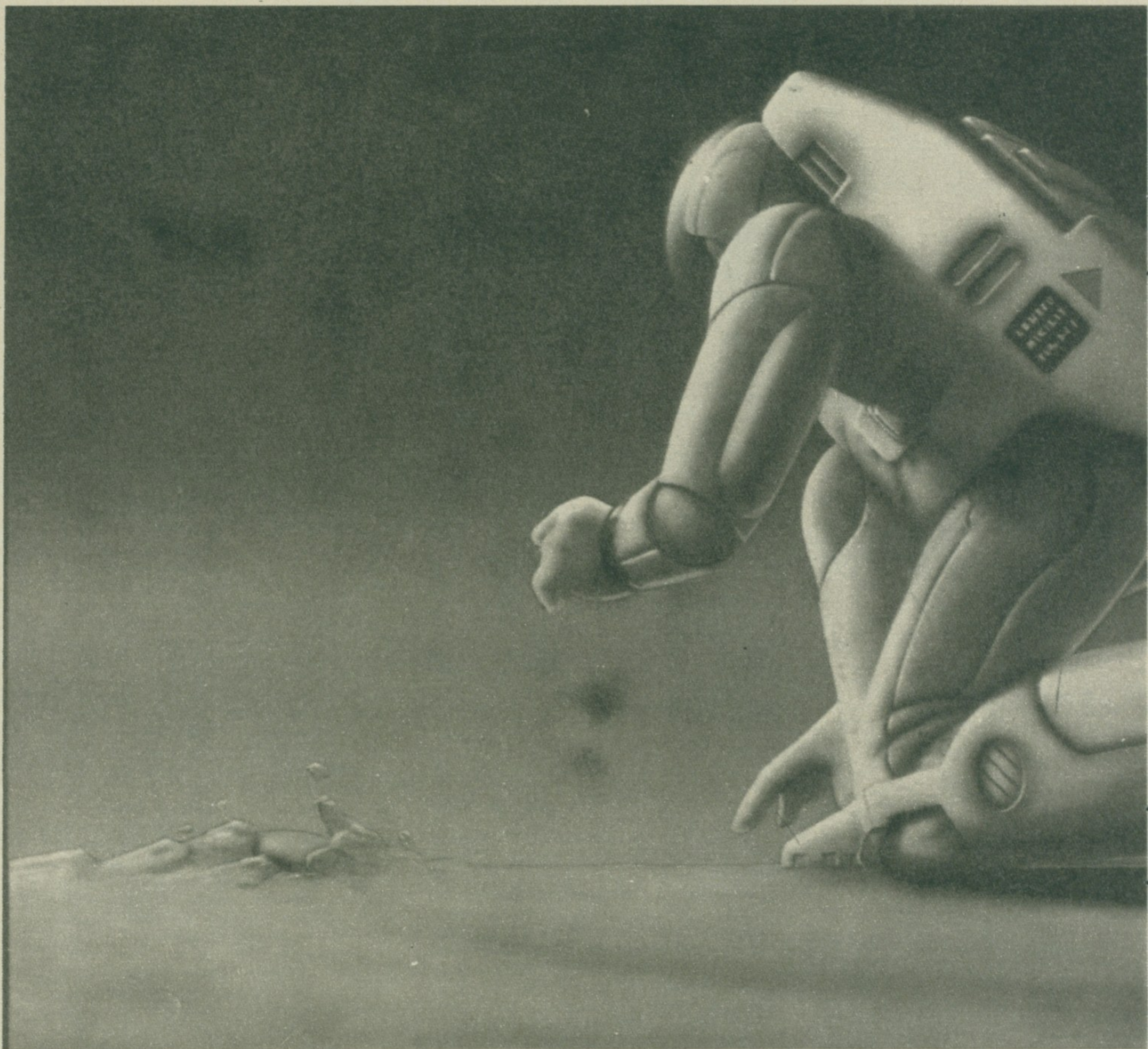
Читалац из Београда

Кад је у јулу 1968. престала са радом
чувена група „Yardbirds”, њихов гита-
риста Џими Пејџ је остао сам. Имао је
право на име групе, али и потписане
уговоре за серију концерата у Сканди-
навији. Те обавезе је морао да изврши и
зато је окупио састав „New Yardbirds” у
коме су се нашли певач Роберт Плонт,
бубњар Џон Бонам и басиста/клавијату-
риста Џон Пол Џонс. Вративши се у
Лондон, почели су да планирају карије-
ру под новим именом. У комбинацији су
били називи „Whoорее Cushion” и „Mad
Dogs”, а онда су се, највероватније по
идеји Кејта Муна, бубњара састава
„Who”, одлучили за „Led Zeppelin” (игра
речи за оне којима лоше иде, који су се
срозали). Први албум „Led Zeppelin”
снимали су 1968. и одмах изазвали паж-
њу. Године 1969. изашла је плоча „Led
Zeppelin II” на којој се налази чувена
песма „Whole Lotta Love”, 1970. издају
трећи албум, а годину дана касније и
четврти (недавно поново објављен код
нас) на коме се налази, њихова веро-
ватно најбоља, песма „Stairway To Hea-
ven”. На америчкој турнеји 1973. године
потукли су све рекорде који су пре тога
држали „Битлси”. Само те године од
концерата су зарадили 30 милиона до-
лара. Исте године објавили су плочу
„Houses Of Holy” која је разочарала пуб-
лику, затим направили дужу паузу и
1975. се појавио са плочом „Physical
Graffiti”. Албумом „Presence” 1976. су
подбацили а исте године појавио се њи-
хов концертни филм „Song Remains The
Same” који је пратио и дупли албум, та-
кође са концертним записима. Иако им,
и поред слабијих плоча, популарност
није опадала, одлучили су да престану
са радом после смрти бубњара Бонама
1980. године. Пејџ и Плонт одржали су
се на сцени до данас захваљујући со-
лидним соло плочама.

ЦДУЧЦА ФАНТАСТИКА

МИЛАН
ДРАШКОВИЋ

ГОЛИЈ

Човек је био на ивици снаге. С маском на лицу, обучен у заштитно одело, изнемоглим кораком полако је напредовао пустим пределом. Око њега и свуда где је допирао његов помућени поглед простирао се јединоличан пејзаж: сува,

спржена, неплодна земља, прекривена црвенкастом прашином.

Морао је да напусти атомско склониште, место свог рођења, детињства и зрелог доба. Остао је последњи становник склоништа чије су залихе хране и енергије коначно биле исцрпљене.

Колико дана већ лута? Зар

нигде нема живе душе?

Грло му је било ужасно суво, испуцале усне вапиле су за водом. Посрнуо је и пао на земљу...

Из полусвести га прену снажан шум.

Тло је задрхтало под нечијим тешким кораком.

Подигао је поглед...

РОБОТ!

ПРАВИ ГОЛИЈАТ!

Ништа слично није видео у животу, нити је знао да постоји. Црна громада уздизала се ка небу заклонивши сунце и испунивши му цео видокруг кад је дигао поглед.

Прансконски страхови избише на површину. Човек је занемео. У једном, ужасно

АТ

десне ноге покренуо се неки механизам и на металној грдосији указао се отвор.

Човек је оклевао, двоумио се... Онда је разум превагнуо. Он с муком устаде, тетуравим кораком приђе отвору и нестале у њему.

Унутра га дочека пригушена светлост из скривеног извора. Покрену се нови механизам и човек схвати да је кренуо горе, ка трупку робота.

Горе, на право, на десно, лавиринтом малих ходника металног одсејаја...

Покретна трака се заустави и човек се нађе у малој просторији. Стајао је и чекао.

Из зидова се појави мноштво разноликих, савитљивих пипака који га обујмише, вешто скинуше с њега маску и заштитно одело остављајући га нагог.

Не, више није осећао страх. После свих догађаја протеклих дана ово што му се сада дешавало не би требало да значи опасност за њега.

Ипак се тргнуо кад је осетио лаки убој игле у тело. Смирн се, говорио је себи. Он ти само узима крв за анализу. Смирн се, робот не може и не сме да повреди људско биће.

Пипци се повукоше у зидове. Одмах затим на човека се сручи облак освежавајућих капљица. Он осети како умор полако нестаје уступајући место благој опуштености. Запљусну га топли ваздух који осуши његово тело и целу просторију, а онда – ново изненађење. Храна! Из отвора једног зида појави се послужавник пун природне хране: меса, поврћа, воћа. Посегнуо је за послужавником обуздавајући се да не једе халапљиво. После синтетичке хране коју је узимао протеклих дана желудац му се понашао као сушом измощена земља на коју се спустила благотворна киша.

Празан послужавник нестале у отвору зида. Човек се сањиво спусти на пријатно загрејан под.

Тонуо је у сан тела склупчаног у положај фетуса. Осетио је благо љуљање које га је успављивало...

То се „Голијат“ покренуо. Робот је кренуо даље својим циновским кораком, а његови осетљиви сензори испитивали су хоризонт.

„Голијат“ је обавио половину свог програмираног задатка: нашао је Мушкарца. Сада је требало да нађе и Жену.

ЕНИГМАТИКА

Припремају: М. Јеленковић и З. Зељковић

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

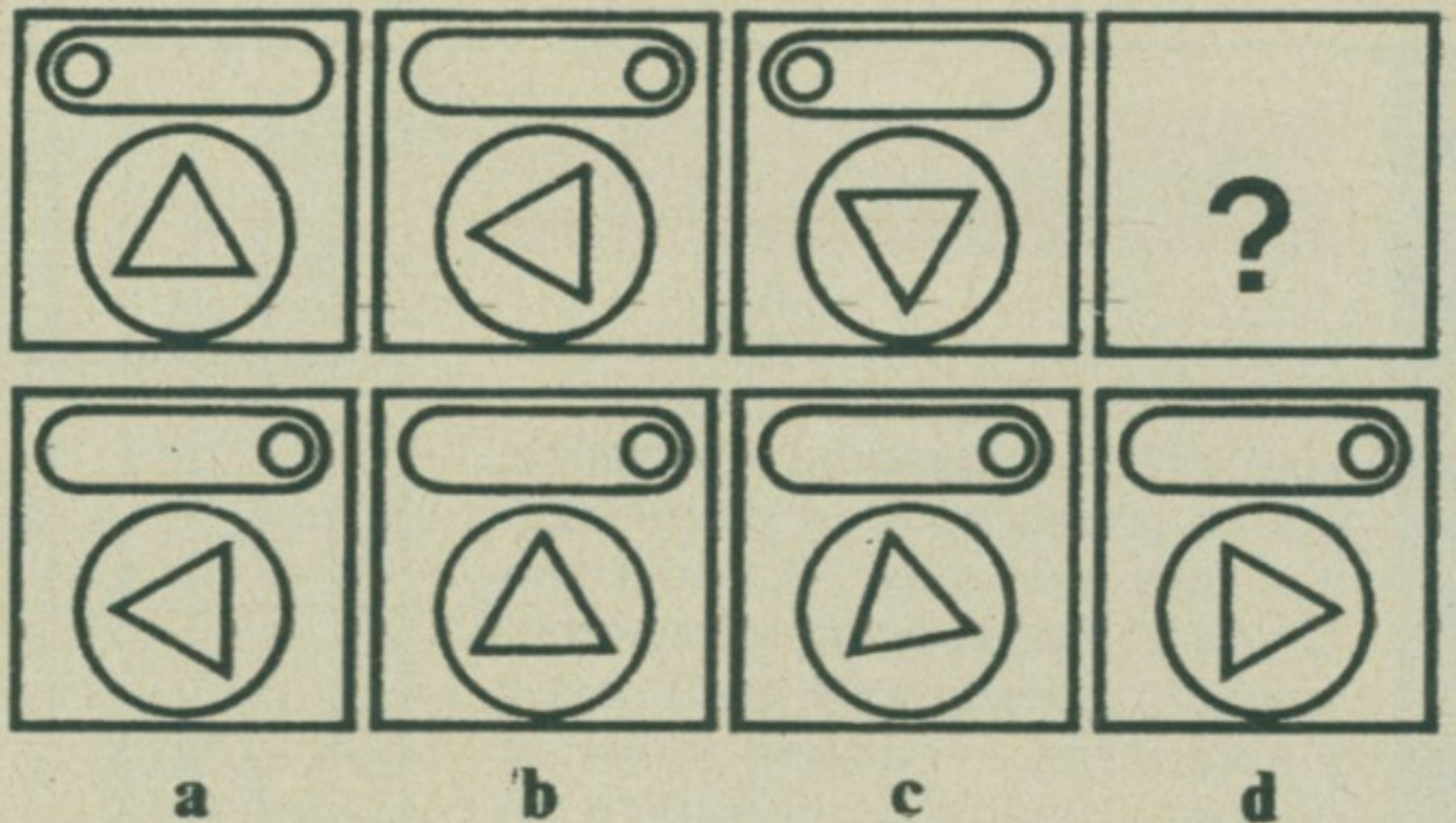
●	1	2	3	4	5	6	7						
1													
2													
3													
4													
5					●	●							
6				●									
7	●	●						●					
8													
9			●										
10								●					
11									●				
12					●								

ВОДОРАВНО: 1. Име глумице са слике. 2. Средство за смирење. 3. Развод брака. 4. Енглески фудбалски клуб. 5. Женско име – Ознака за ампер. 6. Име музичара Бертонцеља – Тениски савез Србије (скр.). 7. Биљка сланутак. 8. Прављење копија (мн.). 9. Латински двоглас – Презиме глумице са слике. 10. Протестант Лутеровог правца – Насилник из Сељачке буне. Фрањо. 11. Врста платна – Оквир. 12. Део индијске женске народне ношње – Трг у Београду.

УСПРАВНО: 1. Врста вишње – Чест назив хотела. 2. Словеначки композитор, Јосип – Реуматизам. 3. Пукотине у Земљиној кори. раседи – Катран. 4. Време око изласка сунца (мн.) – Некадашњи турски војници. 5. Старогрчки песник – Место у западној Србији. 6. Разина – Врста смоле. 7. Врста јужног воћа – Шанац. прокоп. 8. Немачки предлог – Симбол натријума. 9. Руска показна заменица – Ознака за волт. 10. Обри. 11. Покрет у једном правцу при љуљању. 12. Женско име.

ЛОГИКА

Који од четири понуђена елемента треба да стоји уместо упитника па да са претходна три чини логичку целину?

РЕШЕЊА ЕНИГМАТИКЕ НА СТРАНАМА МАЛЕ ПОШТЕ

дугом, тренутку помислио је да је ово његов крај...

Робот не сме да повреди људско биће, синуло му је. Да, али ко је творац овог робота? Непријатељ?! Мења ли то ситуацију?

Зурно је у металне ноге, широке и велике као стубови неке монументалне грађевине. Једва чујан звук: при дну

ЗАБАВНИКОВ ТЕСТ

КОЛИКО СТЕ

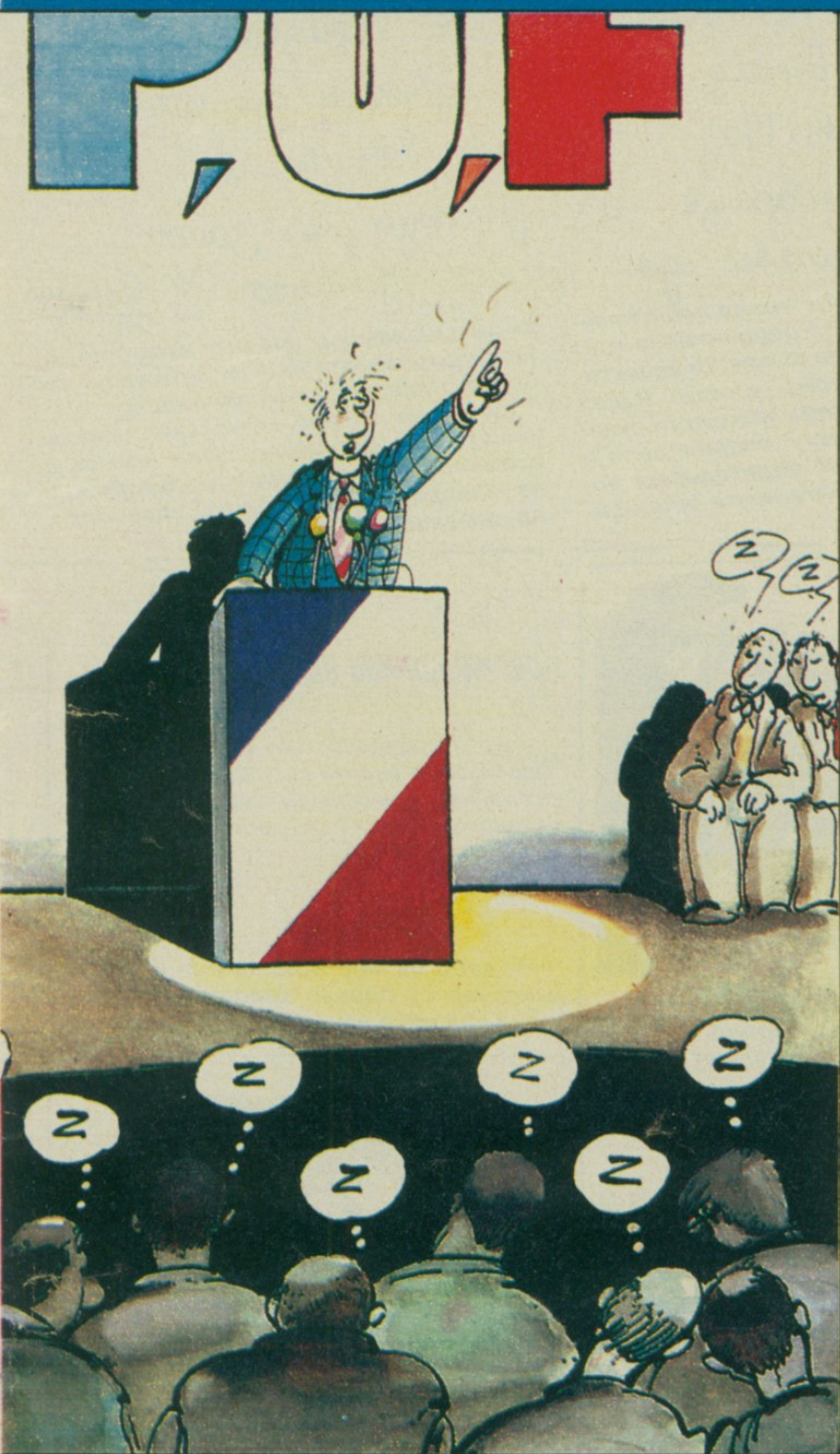
1	Када се каже „комуникација“, прво помислите на:	5	Симпатичан вам је онај...
	a) телефон		a) ко вам се диви и сматра вас занимљивом особом
	b) микрофон		b) ко води занимљив живот
	c) радио		c) у чијем се друштву осећате природно и опуштено
2	За вас би плакат који најбоље илуструје (спо)разумевање међу људима изгледао овако:	6	Да бисте убедили друге, треба:
	a) дечак и девојчица држе се за руке		a) бити логичан
	b) бродоломник на пустом острву држи конференцију за штампу		b) страствено износити своје ставове
	c) робијаш иза решетака „сања“ тестеру		c) бити у праву
3	Друг из клупе или колега замоли вас за услугу, а вас то оптерећује или гњави	7	Усред разговора неко вам прилази
	a) умете да одбијете а да се не осећате криви		a) не обраћате пажњу
	b) прихватате без размишљања и при том се осећате искоришћени		b) губите нит и тешко можете да наставите
	c) добро размислите и оклевајући прихватате.		c) стављате му до знања да није у току
4	Неко из вашег друштва обукао се „без везе“	8	На одмору или путовању
	a) ви му то кажете да бисте му учинили услугу		a) лако и брзо склапате нова познанства
	b) не усуђујете се да му то ставите до знања		b) волите искључиво друштво старих пријатеља
	c) питате се шта му би		c) увек се с неким упознате последњег дана

Решење:

У овој табели заокружите за сваки ваш одговор оно слово које сте заокружили и у тесту. Свако слово доноси један бод, а подвучена два. Одговор на питање „Колико сте комуникативни?“ добићете у оном реду у којем будете имали највише бодова. На крају прочитајте тумачење!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	у „друштвеном оркестру“ ви сте
b	b	a	a	a	b	a	a	c	a	b	c	прва виолина
a	a	c	c	b	a	c	b	a	c	c	a	друга виолина
c	c	a	a	c	c	a	a	c	a	a	c	последња рупа на свирали

Е КОМУНИКАТИВНИ?

9

Када узмете реч у неком за нимљивом разговору...

- a) страх вас је да ћете се лоше изразити
- b) плашите се да ће вам други упадати у реч
- c) увек се снађете тако да вас други с пажњом слушају

10

Вама се пријатељи...

- a) често поверавају
- b) ретко поверавају
- c) не поверавају, знајући да не волите да се мешате у туђе ствари

11

Сматрате да је учење страних језика...

- a) тешко
- b) дивна ствар
- c) корисно

12

Разумевање за вас значи:

- a) сањати удвоје
- b) изражавати слободно своје погледе
- c) не бити усамљен

ПРВА ВИОЛИНА

У сваком друштву ви сте „главни“! Умете да изразите своје идеје и ставове, умете да се свидите, па и наметнете другима, у добром смислу речи. Кад ви говорите сви слушају нетремице, али ваша је добра особина што и сами умете да слушате друге. Ипак, није наодмет савет за вас: исувише се трошите у контактима с другим људима, зато сачувајте део енергије. Не јурите као брзи воз, већ се понекад зауставите и одморите очи гледајући пејзаж.

ДРУГА ВИОЛИНА:

Ви сте она врста људи који делују „из другог плана“. Увек сте пажљиви према другим људима, имате разумевања за туђе тешкоће, увек имате времена да саслушате друге и кажете праву реч у право време. Зато вас понекад заболи што ти други као да не опажају да сте и ви неко ко би имао шта да каже. Савет: будите само малчице одважнији, „убаците“ се са својом „мелодијом“ баш као да сте прва виолина, видећете да ћете успети.

ПОСЛЕДЊА РУПА НА СВИРАЛИ:

За вас су други увек у праву, други су увек јаки, паметни и одважни, док сте сами налик на пужа који се дубоко увукао у своју кућицу. Тамо тихо патите, сматрате да је неправедно што сте толико стидљиви и повучени, и не помишљате да нешто промените. Просто сте уверени да је то ваше место у друштву. Савет: главу горе! Погледајте мало боље око себе па ћете видети да ни други нису савршени и да нисте ништа гори од њих. Напротив, ви само не умете да покажете своје квалитете којих не само да имате, него их имате више од многих који су само бучни.

JA ♥

ПТТ

11000 БЕОГРАД
МАЛА ПОШТА
П. ФАХ 124
МАКЕДОНСКА 29

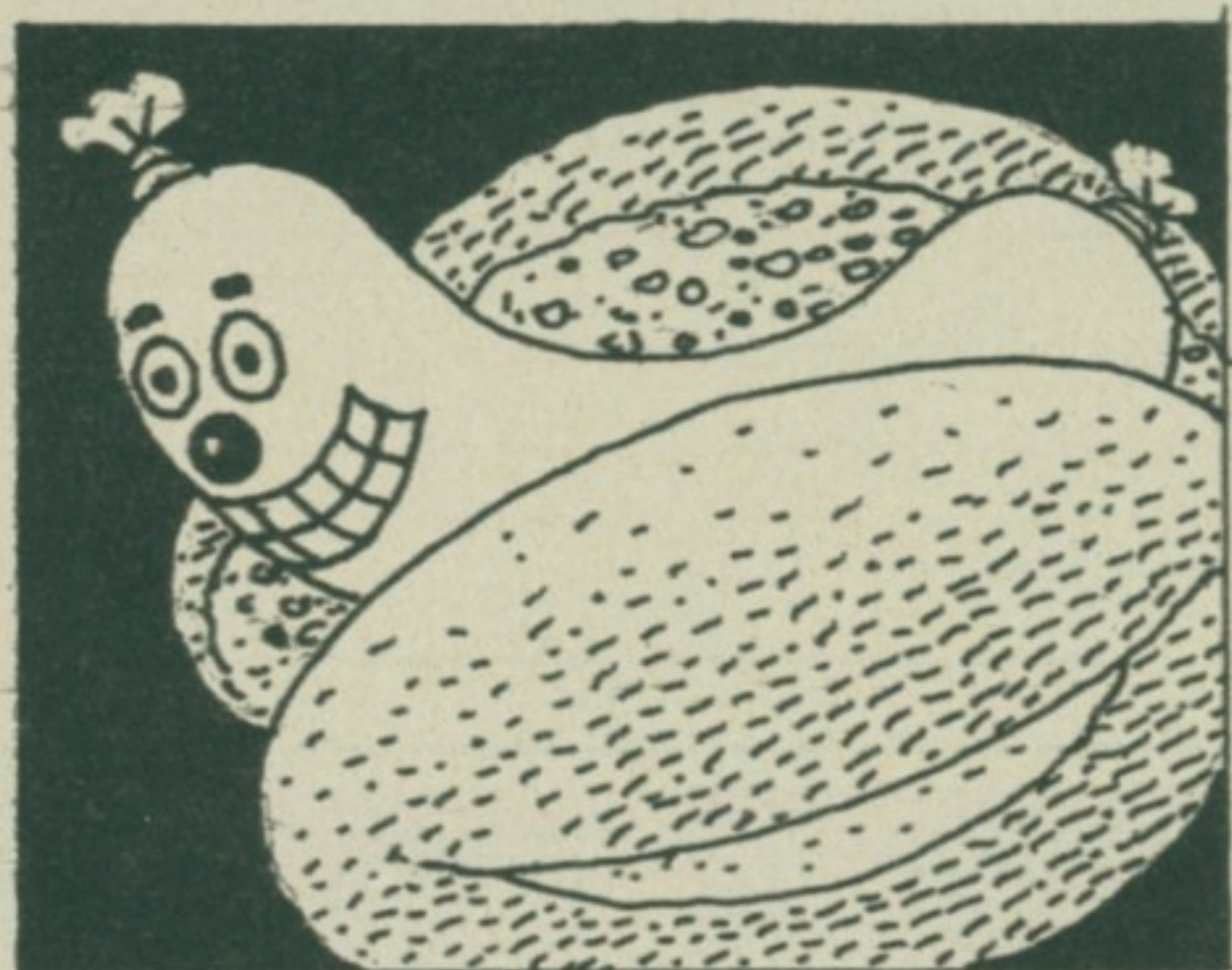
Уређује: **Иванка Миладиновић**

Хот дог или ти „врући пас“

Обожавам виршле и страшно сам се уплашила кад ми је другарица рекла да је хот дог у преводу врући пас и да је то сигурно због тога што се у виршле ставља псеће месо. Буди фер као и увек, драги мој Забавниче, и кажи да ли је то истина.

АНА ШОШКИЋ
Београд

Није истина! За име хот дог „крив је“ амерички спортски карикатуриста Тед Дорган који је још далеке 1903. године нацртао виршлу у виду пса јазавичара.

Његово објашњење је гласило: „И виршла и јазавичар су дугуљасте, црвене и немачког порекла!“

Име је одмах прихваћено, али је промет неко време опао. Данас је виршла у земички позната под именом хот дог у целом свету, па, ево, и код нас.

Рузмарин – лековита биљка

Занима ме шта је то рузмарин.

МИЛОШ А.
Шабац

Ова лековита биљка гаји се највише у приморју, суши у хладу и чува у затворе-

Грицајте величанствени забавниче!

Мој велики проблем је грицање ноктију. Немогу да се одвикнем да их не грицком. Тај проблем мучи и моје другарице из разреда, па зашто смо решили да им се јавимо. Од Снежане

Грицање ноктију је веома лоша навика и добро је што сте решиле да је прекинете. Чињеница да је одлука ваша говори да ћете у томе успети. Како? Стручњаци кажу: треба запослити руке! Пошто сте на распусту, спојите лепо и корисно. Док су вам родитељи на послу, уместо да грицкате нокте приреди-

те им изненађење, урадите нешто по кући. Обрадоваћете их а ви ћете успут забавити своју штетну занимацију.

Шалу на страну, грицање ноктију уопште није безазлено. Осим што се с временом нокти и јагодице деформишу па изгледају ружно, постоји опасност и од инфекције.

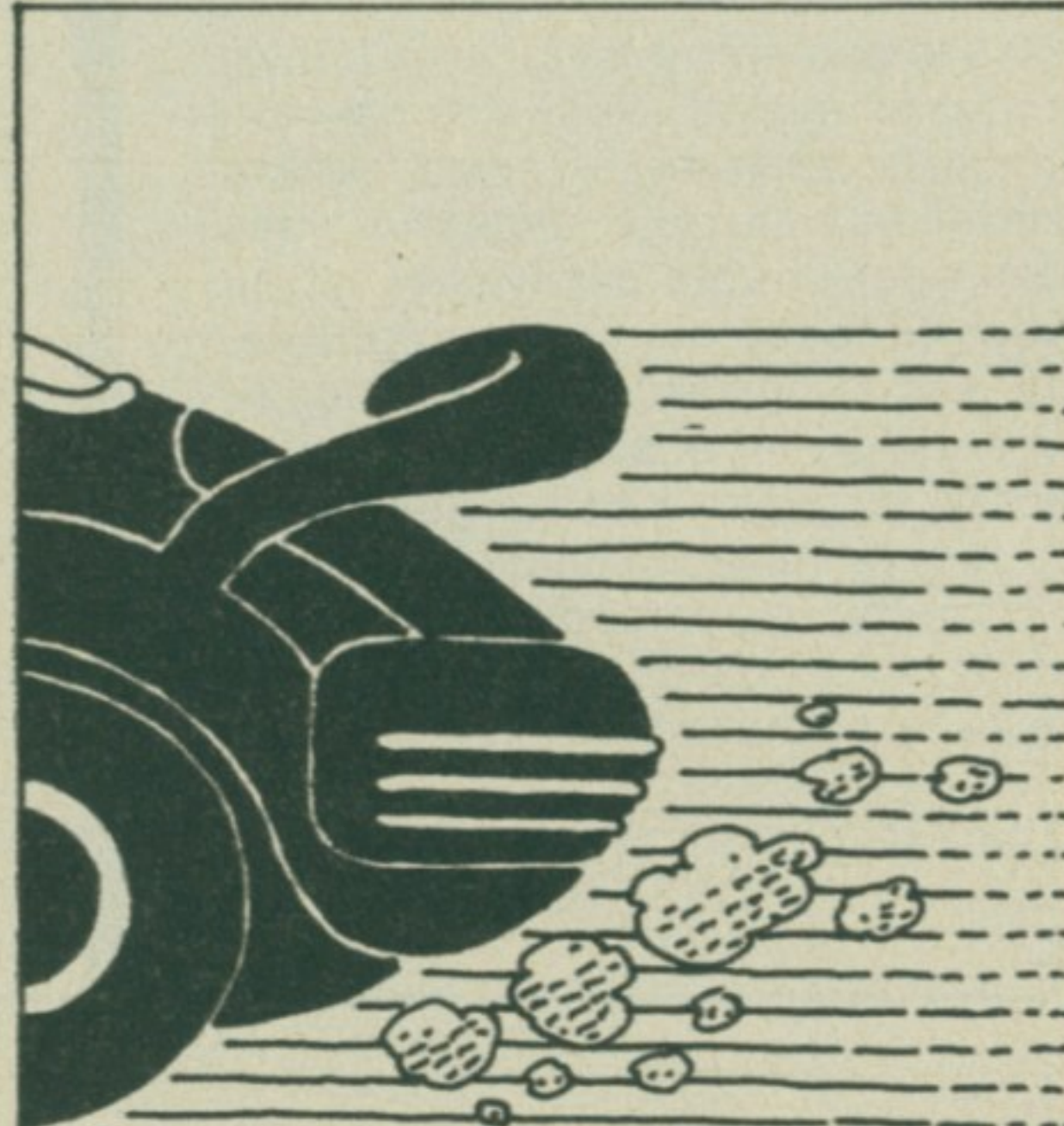
ној посуди. У народној медицини користи се за чај, а многи (посебно Италијани) стављају рузмарин као зачин јелима.

Најбржи аутомобил

Твој сам верни читалац и молим те да ово писмо не заврши у кошу. Одговори ми који је аутомобил најбржи на свету.

ЕМИР БЕКАН
Рибарска 83
Фоча

Према Гинисовој књизи рекорда, најбржи аутомобил је „порше 959“, произведен у ограниченом броју и представљен купцима 1986. године. Достиже максималну брзину од 338,45 километара на сат.

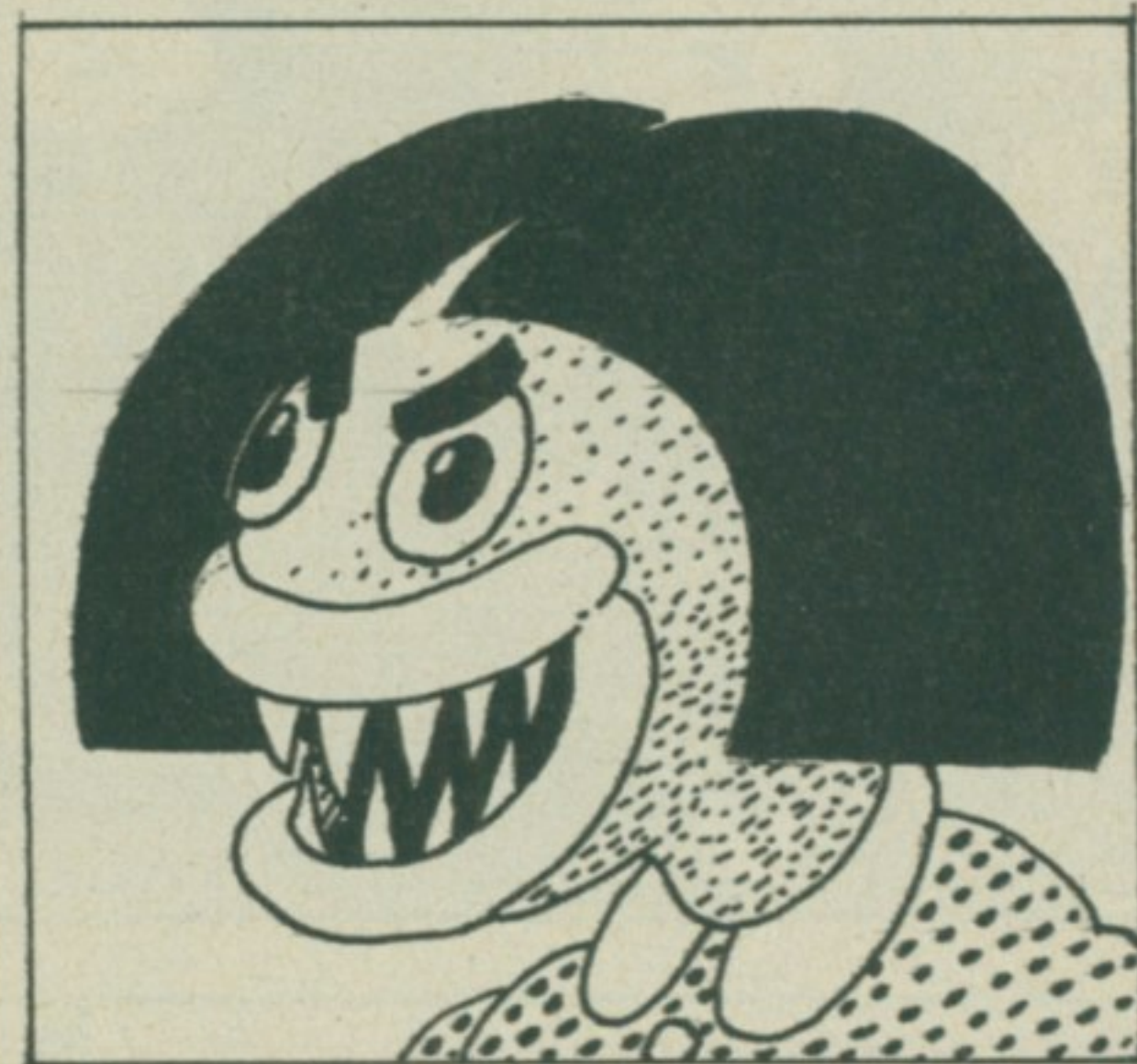

Крвожедан као пирана

Посвађала сам се са другарицом, а она ми је рекла да сам права пирана. Ја мислим да баш није лепо да се тако каже, а ти? Одговори ми што пре, молим те!

ЕЛЕОНОРА Х.
Тетово

Не само да није лепо него је и увредљиво јер су пиране крволочне и прождрљиве рибе које за кратко време мо-

гу да раскомадају и оглођу чак и вола. Мора да си је много наљутила кад ти је то рекла, па преиспитај мало своје понашање. Можда си у нечему претерала? У сваком случају, настој да изгладиш тај спор, разговарај са другарицом, а могуће је да и она већ жали због овог ружног поређења.

Нешто о астми

Желела бих да ми кажете нешто о тешко излечивој болести – астми. Много вас воли

СОЊА из Бачке Паланке

На жалост, не можемо да ти испунимо жељу, јер сматрамо да је о томе нај-

боље питати лекаре. Верујемо да школски лекар неће одбити да ти објасни и каже све што треба да знаш о том обољењу, без обзира на то да ли си у питању ти лично или неко други.

Нако да се смањим

Имам дванаест година, висока сам 168 см и веома мршава. Сви ме задиркују, очајна сам због тога и молим те да ми кажеш како да се смањим или бар да престанем да растем. Ако знаш јави где да купим пилуле... Макар да се удебљам...

ТИНА из Титограда

И не слутити колико би се девојчица мењала с тобом! Углавном све желе да

буду високе и витке, а ти би да будеш мала и да се угојиш.

Тина, на покушавај да упропастиш своје здравље настојањима да мењаш природу. За коју годину бићеш срећнија због свог манекенског стаса. И не заборавај да нам се тада јавиш.

Занима нас медицина

Моја другарица Дејана и ја спремамо се да постанемо лекарке па нас занима који се све испити полажу на пријемном за медицински факултет. Имамо времена, али хтеле бисмо да се припремимо... Унапред захвалне

ДЕЈАНА И СЛАБАНА
Зајечар

Баш лепо што сте коју годину унапред почеле да се припремате за будући позив. Не знамо како ће тада бити, али засад је овако: раде се тестови из биологије, физике, хемије и латинског језика.

ТРАЖИМО

ПРИЈАТЕЉЕ

Радојка Савић, ЈНА 41а, 79101 Приједор – 12 година, воли филм, музику и спорт, игра тенис, свира клавир.

Миљана Келеч, Партизанска 35, 70270 Шипово – скупља салвете, значке и постере.

Данијела Радић, Алеја Ослобођења А-8/5, 56223 Борово – 12 година, сакупља украсна писма и гумице, воли тенис.

Драгана Крстић, А. Прешева 15, 38260 Косовска Каменица – 12 година, воли музику, сакупља салвете и значке, навија за Партизан.

Сања Живковић, А. Прешева 13, 38260 Косовска Каменица – 10 година, воли спорт, навија за Партизан, сакупља салвете и налепнице Дизнијевих јунака.

Ксенија Пупић, Савска 124, 54000 Осијек – 15 година, воли музику, филм и спорт, сакупља постере.

Бојан Радисавчевић, Кнеза Милоша 84, 32000 Чачак – 14 година, воли музику и спорт. Мирјана Павловић, 4. јула 1/А, 34000 Крагујевац – 13 година, воли све што воле њени вршњаци.

Peter P. Bagdi, 55 Swan St, Grange, SA, Australia 5022 – жели да се на енглеском дописује са младима из наше земље, воли музику, сакупља разгледнице.

Ивана Јончић, сл. Блато, 18300 Пирот – 14 година, сакупља налепнице, гумице, писма, значке и постере.

Габрицка Петковић, Дурмиторска 61, 19000 Зајечар – 12 година, воли дружење и дописивање.

РЕШЕЊЕ ЕНИГМАТИКЕ

УКРШТЕНЕ РЕЧИ: Мирјана, апаурин, растава, Евертон, Лела, а, аци, тсс, наут, пресликавања, ае, Карановић, лутеран, тахи, Америка, рам, сари, Славија.

ЛОГИКА: Д.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 2014

YU ISSN 0032-339X

Први број Политикиног Забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НИП „ПОЛИТИКА“
др Живорад Миновић

Главни и одговорни уредник
Зефирино Граси

ИЗДАВАЧКИ САВЕТ

Сима Беговић, Бранка Булатовић, Милојко Боквић, Љубинка Ђуровић, Љиљана Златковић, Милан Илијин, Милован Кљајић, Нада Михаиловић, Душан Петровић (председник), Драгољуб Петровић, Радован Поповић, Зора Продановић, Радомир Ристић (заменик), Верица Смиљанић и Никша Стипчевић. Чланови Савета из Редакције: Зефирино Граси, Соња Јасовић, Мирјана Маринковић и Петар Милатовић.

РЕДАКЦИЈА:

Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Бојана Дожић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јасовић (ликовно-графички уредник), Славољуб Кеџић (помоћник гл. уредника), Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Иванка Миладиновић, Петар Милатовић, Вера Милићевић, Весна Минић, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрновић, Зоран Петканић, Радоје Савић, Весна Софреновић, Војислав Стаменовић, Недељка Сташић, Даринка Тодоровић, Миленко Тодоровић, Милош Томић и Бранислава Црномарковић.

СЕКРЕТАРИЈАТ:

Јованка Војводић, Олгица Стаменић и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ – редакција „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“, Македонска 29, 11001 Београд. Поштански фах 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 324-483, техничка редакција 326-620, централа 324-191 и 325-761, претплата: 328-776. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:

Месечна 48,00 динара, тромесечна 144,00 динара, полугодишња 288,00 динара

ПРЕТПЛАТА

ЗА ИНОСТРАНСТВО:

Месечна 96,00 динара, тромесечна 288,00 динара, полугодишња 576,00 динара

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-603-24875 уз обавезну назнаку НИП „Политика“ – ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ: „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО

У СТРАНОЈ ВАЛУТИ – ШЕСТОМЕСЕЧНА:

САД	USD	50.-
СР НЕМАЧКА	DEM	83.-
ШВЕДСКА	SEK	297.-
ФРАНЦУСКА	FRF	276.-
ШВАЈЦАРСКА	CHF	71.-

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НИП „Политика“ код БЕОГРАДСКЕ БАНКЕ, Деоничарско друштво, Главна филијала „ИНВЕСТБАНКА“ – Београд, на рачун број: 60811-623-63-257310-999-00054 уз обавезну назнаку: ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“

* ГОДИШЊУ ПРЕТПЛАТУ
НА ЛИСТ НЕ ПРИМАМО.

КАКО СЕ СЛАЖЕТЕ СА СИМПАТИЈОМ?

БЛИЗАНЦИ

БЛИЗАНЦИ – БЛИЗАНЦИ

Њима није лако заједно. Обоје воле забаву, динамику, да проверавају своје освајачке способности и да буду главни у друштву, што друго неће да трпи. Лако се посвађају и исто тако брзо помире. Кад се разиђу, најчешће остану добри другови.

БЛИЗАНЦИ – РАК

То је често лепа веза јер успевају да ускладе своје темпераменте. Рак је нежан и романтичан, што Близанца подстиче да буде искрен и пажљив. Најчешће их везује занимање за исте ствари, радозналост и потреба да заједно истражују. Непредвидиви и немирни Близанац у овој вези постаје сигуран у себе.

БЛИЗАНЦИ – ЛАВ

Могу да остваре супервезу. Достојанствени Лав одушевљен је снажљивом и интелигенцијом Близанца кога привлачи одлучност и снага Лава. Одлично организују време које проводе заједно. Воле ситне нежности и не устежу се да то покажу и у друштву.

БЛИЗАНЦИ – ДЕВИЦА

Ретко када могу да остваре искрену везу у којој ће обоје бити задовољни. Девица не подноси површног и вицкастог Близанца који би увек нешто ново, док Близанац мисли да се Девица фолира покушавајући да буде тајанствена.

БЛИЗАНЦИ – ВАГА

Обоје су спремни на игру, авантуру, ризик. Оно што једно помисли друго је већ спремно да уради. Нежни су једно према другом, обоје воле да се друже и често су окружени пријатељима. Важно им је да се стално нешто догађа. Ове младалачке везе често заврше браком.

ВИЦКАСТИ, НЕЖНИ, ПОВРШНИ...

БЛИЗАНЦИ – ШКОРПИОН

Иако су различити, успевају да ускладе своје нарави. Шкорпион најчешће, води главну реч, што прија знатижељном и несигурном Близанцу јер увек има подршку и решење које сам ретко када може са сигурношћу да донесе. Обоје су романтични и нежни, али не знају то да покажу једно другом.

БЛИЗАНЦИ – СТРЕЛАЦ

Идеално се допуњују, обоје су идеалисти, воле да истражују и смишљају авантуре и да уче заједно. Лако показују своја осећања, указују ситне пажње без фолирања и размисљања како да постану главни.

БЛИЗАНЦИ – ЈАРАЦ

Ретко се дешава да се сретну и заинтересују једно за друго. Ова два знака се не воле, потпуно су различити. Ако и остваре неку везу, једно од њих обавезно пати и жели да што пре раскину.

БЛИЗАНЦИ – ВОДОЛИЈА

Лако се упознају и налазе заједничке теме за разговор. Воле авантуре и путовања, не треба им много времена да се одлуче на највеће лудости. Веза им је увек лепа, радују се сусретима, нежни су једно према другом и врло често пријатељима представљају узор. Нису љубоморни.

БЛИЗАНЦИ – РИБЕ

Не могу лако да дођу у додир, нити да се разумеју. Близанци воле да се играју, шале, да задиркују своју симпатију, што Риба тешко подноси. Не остају дуго заједно, али ако се сретну у зрелијим годинама могу да обнове везу.

Илустровала: Драгана Јовчић

BATMAN

WITH ROBIN

У БОРБИ ПРОТИВ ЗЛОЧИНА

BATMAN, ROBIN, and indicia are trademarks of DC Comics Inc. All Rights Reserved.

ТАУНОВ
БИВШИ
ПАРТНЕР,
ЏОН
КОРЛИС,
БИО ЈЕ
БЛИЗУ
ПОВРАТКА
У
ЗАТВОР...

TM & © DC Comics Inc. 1943, 1971
Dist. By Editors Press Service Inc.

СУДИКЕ ТИ
ПОШТЕНО,
КОРЛИСЕ!

ЈА БУ
ТИ
ПОМО-
БИ,
ЏОНЕ!

БЕН ВИЛКС, ПОРТИР,
БИО ЈЕ СПРЕМАН
ДА ПОКРЕНЕ
ПРЕКИДАЧ...

НИКАДА НЕКЕ ЗАБО-
РАВИТИ СТАРОГ
БЕНА! ХЕ, ХЕ, ХЕ!

ИЗНЕНАДА...

ШТА БИ
СА СВЕТОМ?

ПАЗИ,
КОРЛИС!
БЕЖИ!

ИМАМ
ГА,
БЕТМЕНЕ!

СЛЕДЕКЕГ
ТРЕНУТКА...

МОЈ
ЈЕ,
БЕТМЕНЕ!

ПОГЛЕДАЈ ПОНО-
ВО, РОБИНЕ!
БОЈИМ СЕ ДА
ТО НИЈЕ
ПРАВИ!

ЗАХВАЉУ-
ЈУКИ
ИЗНЕНАД-
НОМ
НЕСТАНКУ
СВЕТЛА,
ЏОН
КОРЛИС
ЈЕ
ПОБЕГАО
ИЗ
ГАРДЕРО-
БЕ
РИТЕ
РОЛИНС...

КОРЛИС СТОЈИ ИЗ
СВЕГА, БЕТМЕНЕ! ИНА-
ЧЕ БИ ПОБЕГАО!

МОГУКЕ, ТАУН!
ЈЕР, КАО БИВШИ РО-
БИЈАШ, НИЈЕ БИО
СИГУРАН ДА ЋЕ ГА
ПОШТЕНО
САСЛУШАТИ!

АЛИ,
КО ЈЕ
УГАСИО
СВЕТЛО?

TM & © DC Comics Inc. 1943, 1971
Dist. By Editors Press Service Inc.

ЖЕЛЕО ЈЕ ДА МЕ
УПРОПАСТИ, ЈЕР
САМ СВЕДОЧИЛА
ПРОТИВ ЊЕГА!

ШТА ДА УПРОПАС-
ТИ? КЕРОЛ ЈЕ ИГРА-
ЛА УМЕСТО
ВАС!

ПРОВЕ-
РИКУ
ЗА
СВЕТЛО...

У МЕЂУВРЕМЕНУ...

ХЕХ, ХЕХ, ХЕХ!
КОРЛИС МОЖЕ МЕНИ
ДА ЗАХВАЛИ
ШТО СЕ ИЗБУКАО!

СТАРИ БЕН
ВИЛКС, НЕКАДАШ-
ЊИ ГЛУМАЦ КОЈИ
ЈЕ ПРИНУЂЕН ДА
РАДИ КАО ЧУВАР,
ПОМОГАО ЈЕ
ЏОНУ КОРЛИСУ
ДА ПОБЕГНЕ...
АЛИ, ДА ЛИ
ЈЕ КОРЛИС
ЗАИСТА
КРИВ?

